

ANALIZA PERCEPCIJE GRAĐANA O OBLICIMA KORUPCIJE I NAČINIMA NJENOG PRIJAVLJIVANJA

Brčko, decembar 2025

SADRŽAJ:

UVOD	3
METODOLOŠKI OKVIR ISTRAŽIVANJA	4
ANALIZA I PRIKAZ REZULTATA ANKETE	5
I Demografski podaci ispitanika	5
II Zbirni prikaz odgovora na anketna pitanja	8
III Odgovori prema starosnim grupama	13
IV Odgovori prema polu	39
V Odgovori prema zanimanju (statusu).....	49
VI Mišljenje građana	74
ZAKLJUČAK ANALIZE ANKETE I PRIJEDLOZI	76
Prijedlozi za poboljšanje situacije.....	77

UVOD

Mišljenje i percepcija građana predstavljaju jedan od najvažnijih pokazatelja stvarnog stanja u društvu kada je riječ o pojavama korupcije i povjerenju u institucije sistema. Građani su, kao korisnici javnih usluga i učesnici u svakodnevnim društvenim i administrativnim procesima, ujedno i najrelevantniji izvor informacija o prisutnosti korupcije, njenim najčešćim oblicima, te preprekama koje se javljaju prilikom njenog prijavljivanja. Njihova iskustva i stavovi omogućavaju donošenje objektivnih zaključaka o tome u kojoj mjeri su mehanizmi za prevenciju i borbu protiv korupcije efikasni, te gdje postoje potrebe za njihovim unaprijeđenjem.

Korupcija predstavlja jednu od najozbiljnijih prijetnji demokratskim procesima, vladavini prava i društvenom razvoju u cjelini. Njene posljedice se ogledaju u smanjenju povjerenja građana u institucije, narušavanju principa jednakosti pred zakonom, neefikasnosti javne uprave, kao i u stvaranju pogodnog okruženja za zloupotrebu položaja i netransparentno donošenje odluka. Dugoročno, korupcija dovodi do slabljenja institucija, usporavanja ekonomskog razvoja i pogoršanja kvaliteta života građana. Stoga, razumijevanje percepcije građana o ovoj pojavi ima izuzetno značajnu ulogu u oblikovanju javnih politika i planiranju mjera koje će doprinijeti stvaranju društva zasnovanog na odgovornosti, integritetu i transparentnosti.

Istraživanja javnog mnjenja, poput ove ankete, omogućavaju institucijama vlasti da prepoznaju obrasce ponašanja i mišljenja građana, kao i eventualne razlike između subjektivne percepcije i stvarnih podataka o korupciji. Na osnovu takvih analiza moguće je razviti ciljane aktivnosti usmjerene na jačanje svijesti građana o važnosti prijavljivanja koruptivnih radnji, povećanje dostupnosti informacija o postojećim mehanizmima zaštite prijavitelja, te podizanje nivoa povjerenja u nadležne organe koji postupaju po prijavama korupcije.

Provođenje ankete o percepciji građana o oblicima korupcije i načinima njenog prijavljivanja predviđeno je Akcionim planom za borbu protiv korupcije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine 2025-2028., pod rednim brojem 3.3.2.1 „Provođenje ankete među građanima o najčešćim pojavnim oblicima korupcije i načinima njenog prijavljivanja“. Ova aktivnost predstavlja važan segment institucionalnih napora u izgradnji efikasnog i održivog sistema borbe protiv korupcije, zasnovanog na dokazima i učešću javnosti.

METODOLOŠKI OKVIR ISTRAŽIVANJA

Anketno istraživanje o percepciji građana o oblicima korupcije i načinima njenog prijavljivanja pripremila je Kancelarija za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH. Istraživanje je sprovedeno u skladu s aktivnostima predviđenim Akcionim planom za sprovođenje Strategije za borbu protiv korupcije u Brčko distriktu Bosne i Hercegovine 2025-2028., s ciljem prikupljanja relevantnih podataka o iskustvima, stavovima i percepciji građana u vezi s pojavom korupcije u lokalnoj zajednici.

Anketa je bila anonimnog karaktera, čime je osigurana sloboda izražavanja mišljenja i zaštita identiteta ispitanika. Upitnik je sadržavao ukupno sedam (7) pitanja. Prvo pitanje odnosilo se na osnovne demografske podatke o ispitanicima, odnosno godine starosti, pol i status (zanimanje), dok su se ostala pitanja odnosila na percepciju prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH, najčešće oblike u kojima se pojavljuje, spremnost građana da prijave koruptivne radnje, te povjerenje građana u nadležne institucije.

Provođenje ankete realizovano je u saradnji sa Omladinskim centrom „Vermont“ Brčko distrikt BiH, uz čiju pomoć je realizovana daljnja distribucija i prikupljanje anketnih upitnika na terenu. Anketiranje je trajalo pet (5) dana, a upitnici su dijeljeni na lokacijama s najvećom frekvencijom građana, prvenstveno u prostorima javnih institucija i ustanova koje građani najčešće posjećuju i gdje se stvaraju gužve i redovi čekanja. Takav pristup omogućio je veći obuhvat različitih kategorija stanovništva i osigurao reprezentativniji uzorak.

Predstavnici Omladinskog centra „Vermont“ Brčko distrikt BiH su prilikom distribucije anketnih listova informisali građane o svrsi istraživanja, značaju njihovog učešća i važnosti prikupljanja podataka o percepciji korupcije u cilju unaprijeđenja transparentnosti i odgovornosti javne uprave. Nakon završetka terenskog rada, Omladinski centar „Vermont“ Brčko distrikt BiH je sve popunjene anketne listove, njih ukupno 317, dostavio Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH radi obrade i dalje analize prikupljenih podataka.

Cilj ove analize je bio da se utvrdi u kojoj mjeri su se građani Brčko distrikta BiH susretali s pojavama korupcije, u kojim oblastima su najčešće prepoznali koruptivne radnje, sagledati njihovu spremnost da prijave korupciju i povjerenje građana u postojeće mehanizme prijavljivanja korupcije. Rezultati istraživanja poslužiće kao osnova za unaprjeđenje politika, mjera i aktivnosti usmjerenih na jačanje integriteta i transparentnosti u radu javnih institucija Brčko distrikta BiH.

ANALIZA I PRIKAZ REZULTATA ANKETE

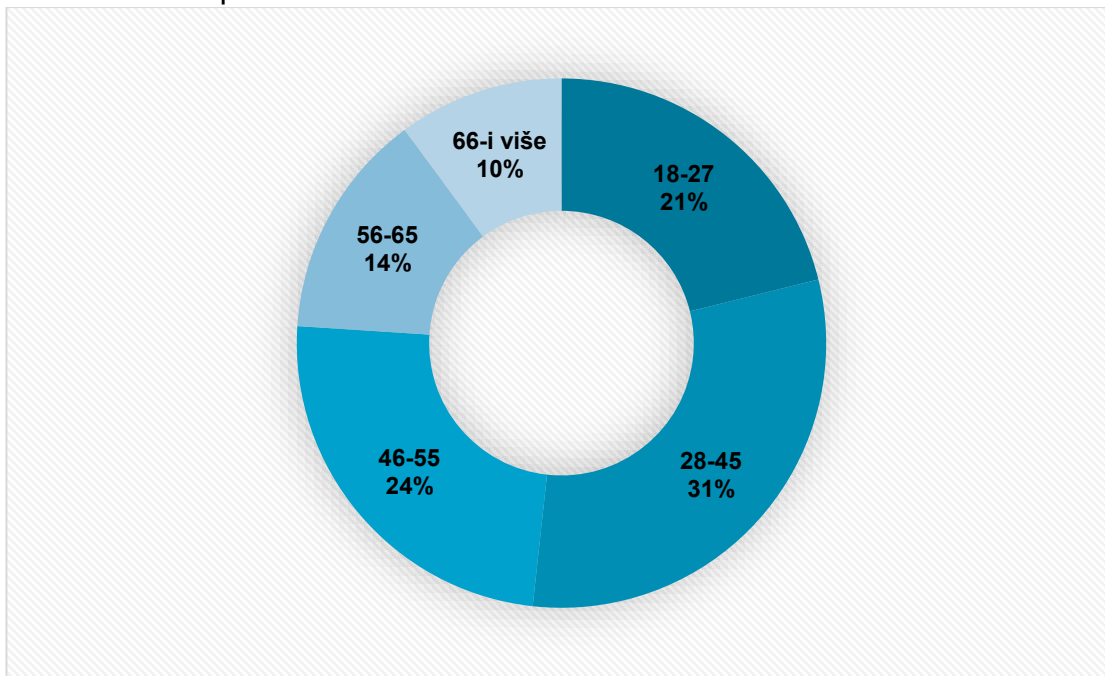
Analiza i prikaz rezultata ankete daje uvid u percepciju građana Brčko distrikta BiH o pojavama korupcije, njenim najčešćim oblicima, kao i u spremnost građana da prijave koruptivne radnje. Cilj ovog prikaza je omogućiti jasnu i sistematičnu interpretaciju stavova i iskustava ispitanika, kako bi se dobio realan pregled trenutnog stanja u lokalnoj zajednici.

Rezultati ankete predstavljeni su kroz šest tematskih cjelina koje omogućavaju sistematično praćenje i analizu odgovora:

- I. demografski podaci ispitanika,
- II. zbirni prikaz odgovora na anketna pitanja,
- III. odgovori prema starosnim grupama,
- IV. odgovori prema polu,
- V. odgovori prema zanimanju (statusu) i
- VI. mišljenja građana.

I Demografski podaci ispitanika

a) Godine starosti ispitanika

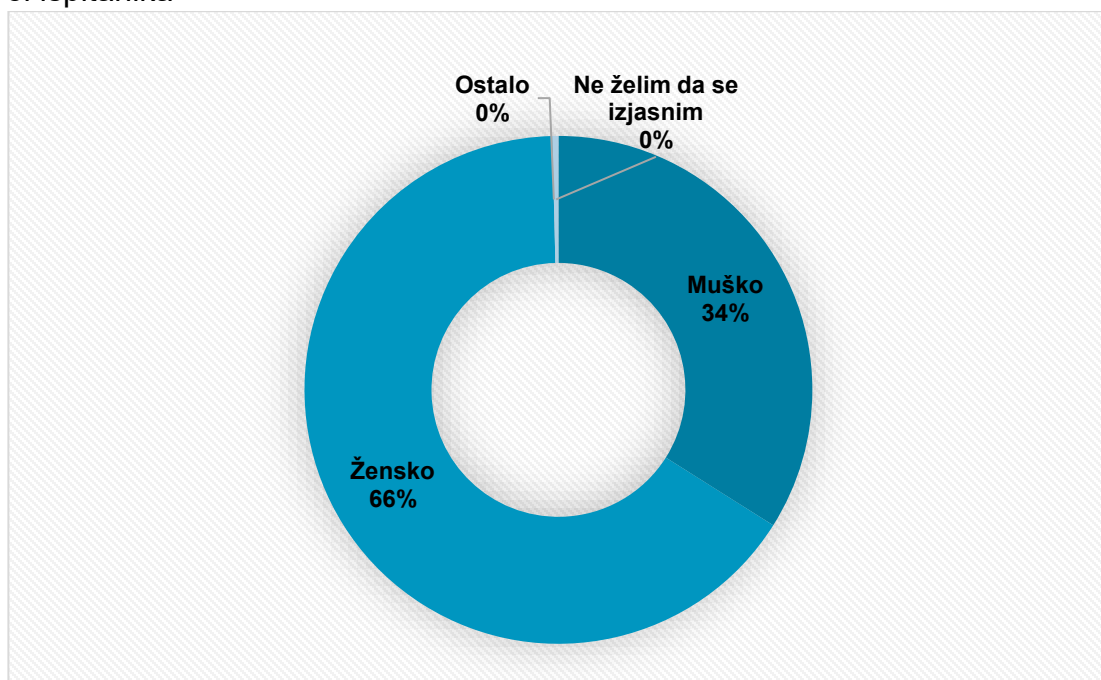
Grafikon 1. Starosna struktura ispitanika

Grafikon 1., koji prikazuje starosnu strukturu ispitanika, pokazuje raspodjelu učesnika ankete po starosnim grupama. Najveći broj ispitanika spada u grupu od 28 do 45 godina, sa ukupno 97 ispitanika, što čini značajan dio uzorka. Slijedi grupa od 46 do 55 godina, koju čini 77 ispitanika, dok je grupa od 18 do 27 godina brojnija od starijih kategorija sa 67 ispitanika.

Manji broj ispitanika pripada starosnim grupama 56–65 godina (44 ispitanika) i 66 i više godina (32 ispitanika). Polje „godine starosti“ u anketi su označili svi ispitanici, odnosno 317 građana.

Ovakva raspodjela pokazuje da je anketa obuhvatila širok spektar starosnih kategorija, pri čemu su dominantne srednje starosne grupe, što omogućava dobar uvid u percepciju korupcije među aktivnim građanima različitih generacija.

b) Pol ispitanika

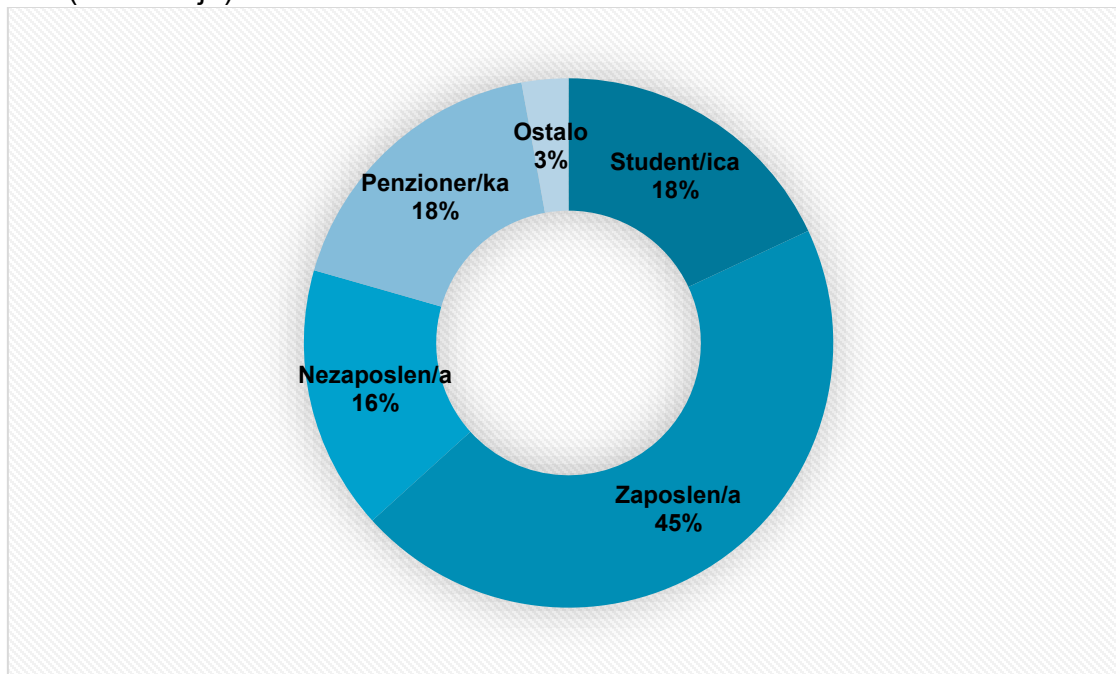

Grafikon 2. Pol ispitanika

Grafikon 2. pod nazivom „Pol ispitanika“ prikazuje raspodjelu učesnika ankete prema polu. Među ispitanicima je evidentirano 205 žena i 106 muškaraca, dok u kategorijama „ostali“ i „ne žele da se izjasne“ nije bilo odgovora. Ukupno je 311 ispitanika popunilo ovo polje, što pruža jasan uvid u polnu strukturu uzorka.

Ovi rezultati ukazuju na zastupljenost ženskih ispitanika u uzorku, što omogućava sagledavanje percepcije korupcije iz perspektive oba pola, ali s naglaskom na stavove i iskustva žena. Raspodjela prema polu doprinosi boljem razumijevanju demografskog sastava uzorka i interpretaciji daljih rezultata ankete.

c) Status (zanimanje)

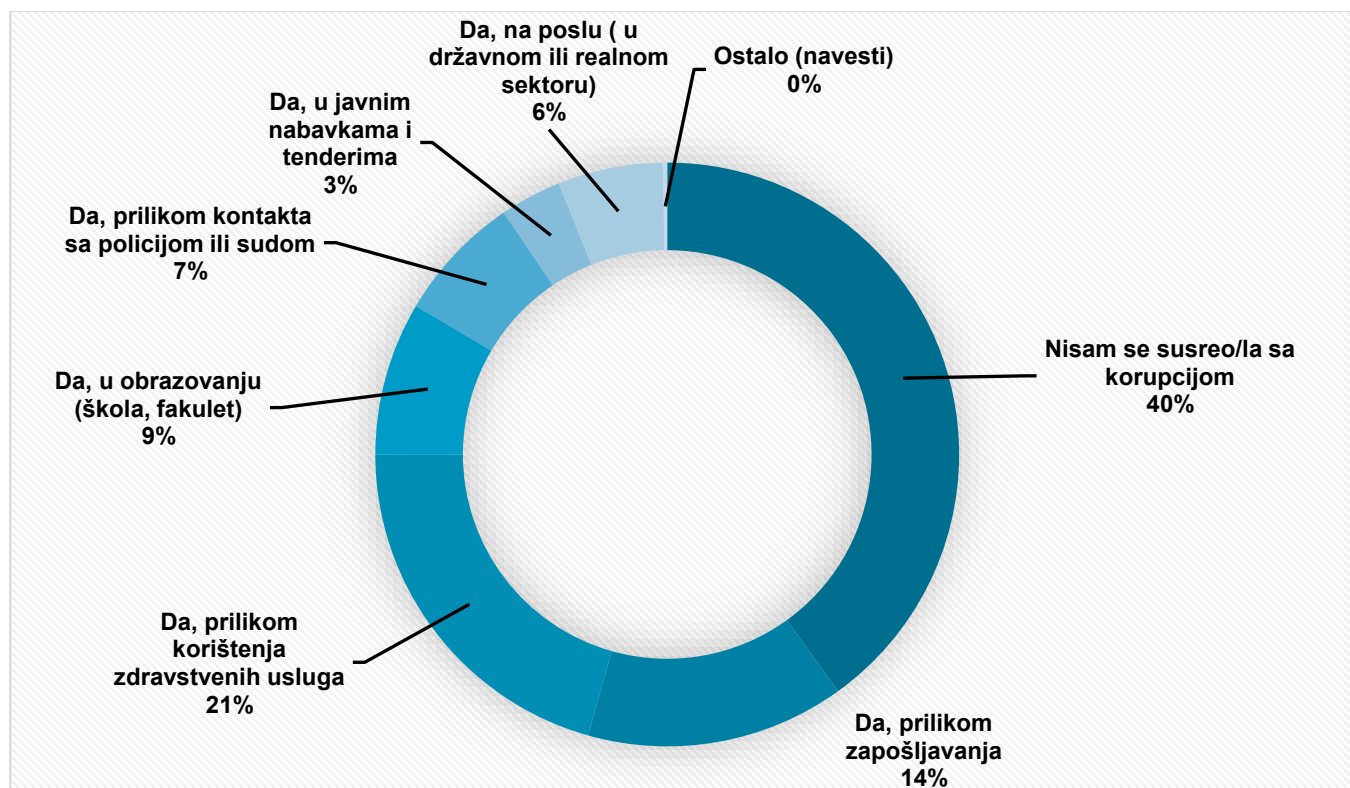
Grafikon 3. Status (zanimanje) ispitanika

„Grafikon 3, koji prikazuje radni status ispitanika, pokazuje da je među učesnicima ankete najviše zaposlenih, ukupno 143 osobe (45%). Studenti i studentice čine 57 ispitanika (18%), dok je penzionera i penzionerki 56 (18%). U kategoriji nezaposlenih evidentirano je 51 ispitanik (16%), a pod opcijom ‘ostalo’ zabilježeno je 10 ispitanika (3%), koji su naveli da su srednjoškolci. Na ovo pitanje u anketi svoj odgovor je dačp ukupno 316 građana.“

Ovakva raspodjela omogućava uvid u percepciju korupcije među različitim kategorijama stanovništva, posebno među zaposlenima, nezaposlenima, studentima i penzionerima, što je značajno za interpretaciju iskustava i stavova u vezi sa svakodnevnim susretima s korupcijom.

II Zbirni prikaz odgovora na anketna pitanja

1. Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?

Grafikon 4. "Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?"

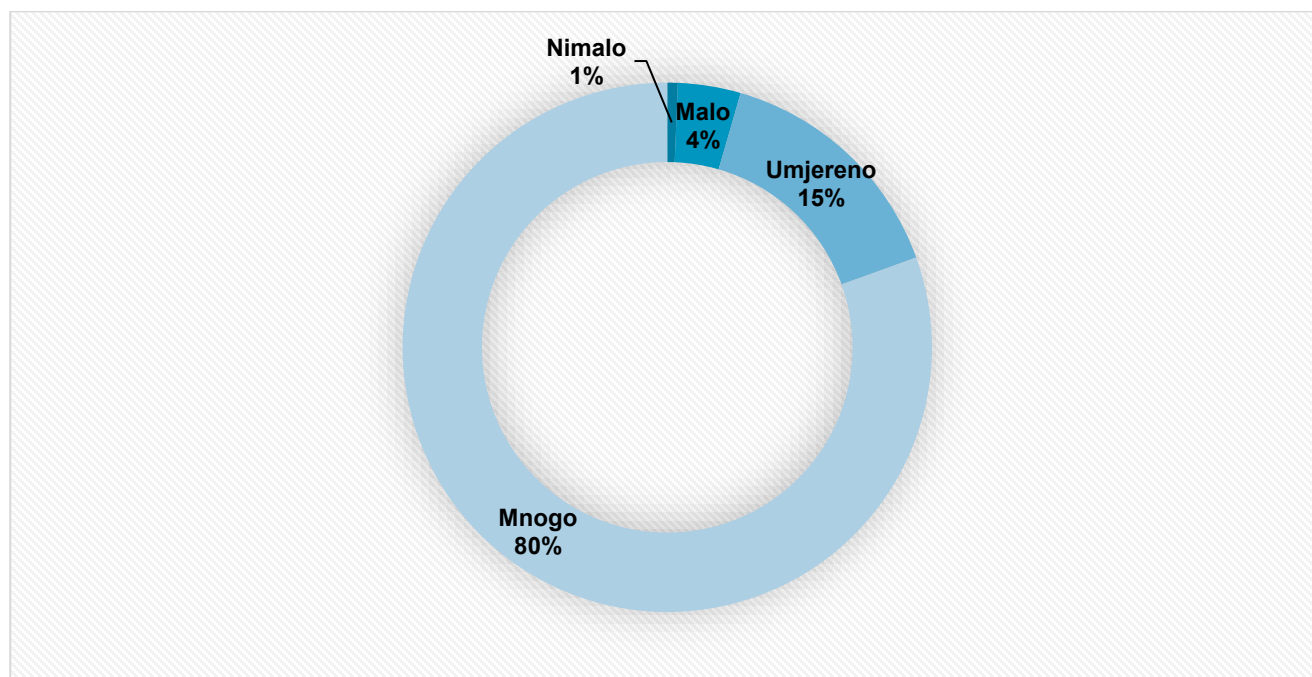
Grafikon 4. prikazuje rezultate istraživanja o ličnim iskustvima građana sa korupcijom, pri čemu su ispitanici mogli označiti više odgovora. Najveći broj ispitanika, njih 165 (40%), izjavio je da se nisu lično susreli sa korupcijom. Ipak, značajan dio uzorka prijavio je da jeste imao iskustva sa koruptivnim pojavama u različitim oblastima.

Najčešće navođeni oblici korupcije odnose se na zdravstveni sektor, gde je 85 ispitanika (21%) odgovorilo da su se susreli sa korupcijom prilikom korišćenja zdravstvenih usluga. Zatim slijedi oblast zapošljavanja, sa 59 ispitanika (14%) i obrazovanja (škola, fakultet), koje je navelo 35 ispitanika (9%).

Manji broj ispitanika naveo je da su imali iskustva sa korupcijom prilikom kontakta sa policijom ili sudom – 29 ispitanika (7%), te na poslu, bilo u državnom ili realnom sektoru – 24 ispitanika (6%). Najređe su pominjane javne nabavke i tenderi, sa svega 14 ispitanika (3%) koji su imali iskustva sa korupcijom u ovoj oblasti, dok je samo jedan ispitanik (1%) naveo odgovor u kategoriji „ostalo“, precizirajući da se korupcija manifestuje „na izborima, gdje se glasa za stranke da bi se dobio posao“.

Ukupno posmatrano, rezultati ukazuju da iako značajan dio ispitanika tvrdi da se nije susreo sa korupcijom, većina drugih odgovora pokazuje da se koruptivne prakse najčešće opažaju u oblastima zapošljavanja, zdravstva i obrazovanja, što sugeriše da su upravo te sfere društvenog života najosjetljivije na ovakve pojave.

2. Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?

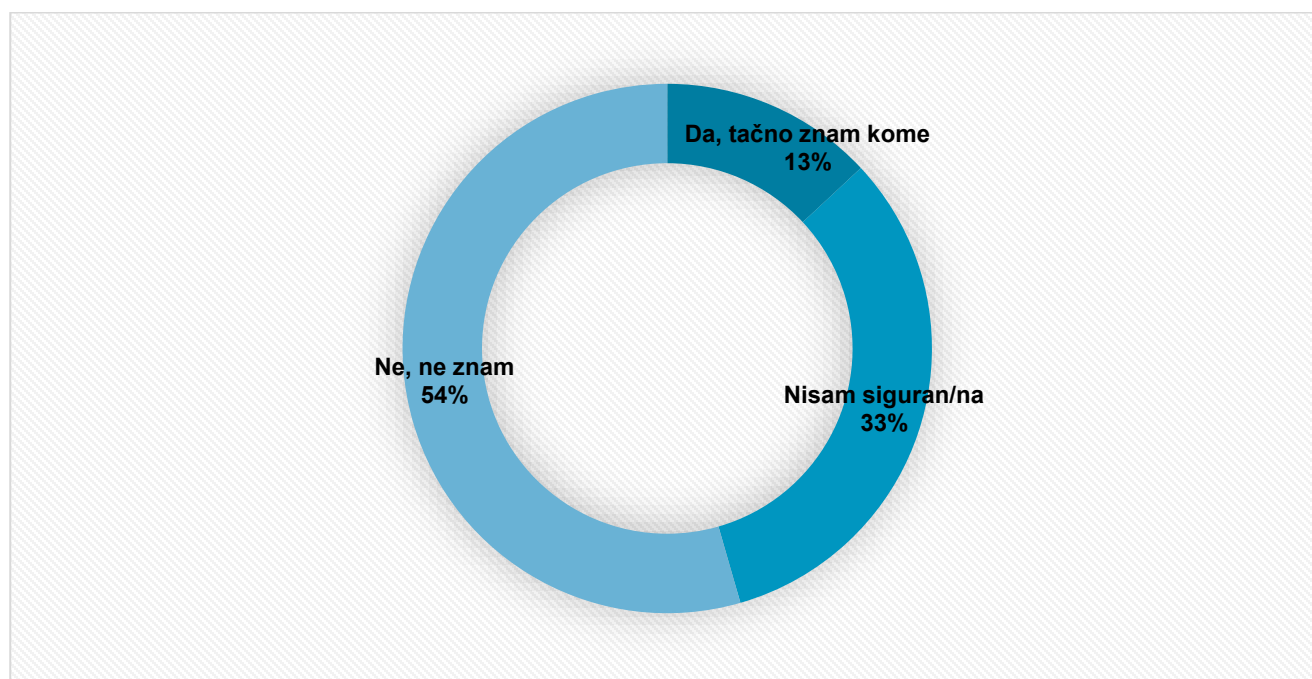
Grafikon 5. „Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?“

Grafikon 5. prikazuje odgovore ispitanika na pitanje: „Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?“. Ukupno je anketirano 317 građana, pri čemu 4 ispitanika nisu odgovorila na ovo pitanje.

Rezultati jasno pokazuju da većina građana percipira korupciju kao veoma prisutnu u lokalnoj zajednici. Najveći dio ispitanika, njih 252 (80%), smatra da je korupcija mnogo prisutna, što ukazuje na snažan osjećaj građana da su koruptivne prakse raširene i svakodnevno prisutne. Slijede ispitanici koji ocjenjuju da je korupcija umjereno prisutna – 47 ispitanika (15%), dok manji broj ispitanika smatra da je korupcija malo prisutna – 12 ispitanika (4%). Najmanje ispitanika, njih 2 (1%), ocijenilo je da korupcije nimalo nema.

Ovi rezultati ukazuju da je u očima građana Brčko distrikta BiH korupcija ozbiljan i rasprostranjen problem, pri čemu gotovo četiri petine ispitanika smatra da je njen uticaj značajan. S obzirom na to da je mali broj građana ocijenio korupciju kao malo prisutnu ili je nije primijetio, ovo može biti pokazatelj da su javne institucije i svakodnevni život građana u značajnoj mjeri pogođeni koruptivnim praksama.

3. Da li znate kome se može prijaviti korupcija?

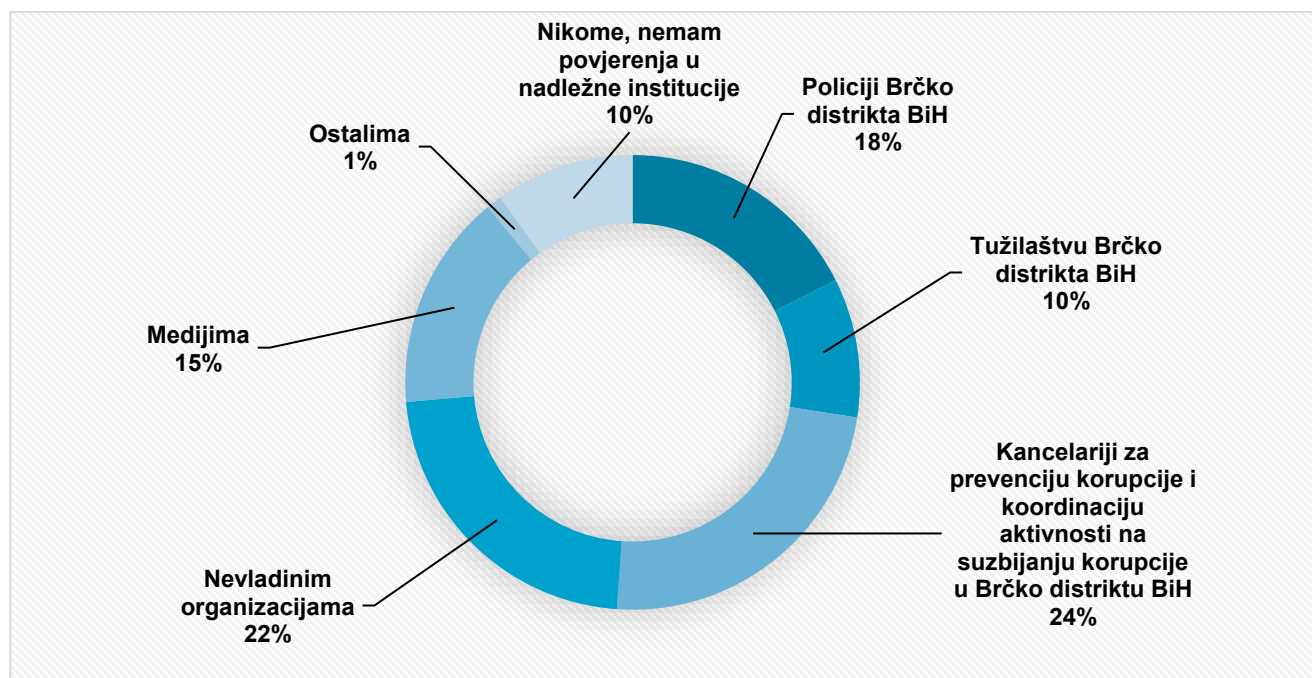
Grafikon 6. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?"

Grafikon 6. prikazuje odgovore ispitanika na pitanje „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“. Ukupno je na ovo pitanje odgovorilo 314 ispitanika, dok 3 osobe nisu dale odgovor.

Rezultati pokazuju da većina građana nije u potpunosti informisana o mehanizmima prijavljivanja korupcije. Najveći dio ispitanika, njih 171 (54%), izjavio je da nije siguran kome se korupcija može prijaviti, dok 102 ispitanika (33%) navodi da ne zna kome bi se obratili u slučaju da žele prijaviti koruptivno ponašanje. Samo 41 ispitanik (13%) odgovorio je da tačno zna kome se može prijaviti korupcija.

Ovakvi rezultati ukazuju na nizak nivo informisanosti građana o institucionalnim mehanizmima borbe protiv korupcije, što može ozbiljno otežati njeno suzbijanje. Kada građani ne znaju kome da se obrate ili sumnjaju u efikasnost nadležnih organa, smanjuje se spremnost da prijave koruptivne slučajeve, čime korupcija ostaje neotkrivena i nekažnjena.

4. Kome biste prijavili korupciju?

Grafikon 7. "Kome biste prijavili korupciju?"

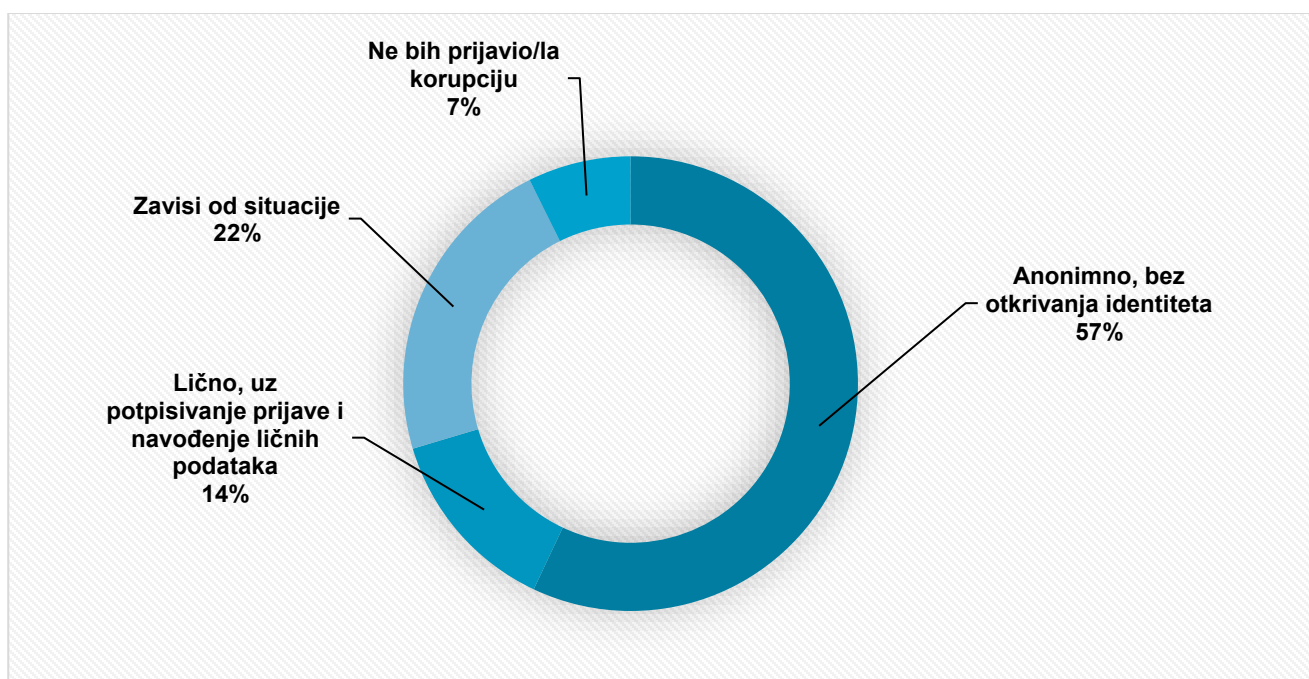
Grafikon br. 7 prikazuje raspodjelu odgovora ispitanika na pitanje „Kome biste prijavili korupciju?“. Na ovo pitanje ukupno je zabilježeno 364 odgovora, budući da su neki ispitanici mogli označiti više od jedne opcije.

Najveći broj ispitanika, njih 86 (24%), navelo je da bi korupciju prijavili Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH. Potom slijede nevladine organizacije, kojima bi se obratilo 82 ispitanika (22%), dok bi Policiji Brčko distrikta BiH korupciju prijavilo 64 ispitanika (18%).

Medijima bi se obratilo 56 ispitanika (15%), a Tužilaštvu Brčko distrikta BiH njih 36 (10%). Manji broj ispitanika, njih 4 (1%), izabralo je opciju „Ostalo“ i naveli su da bi prijavili strancima i OHR-u, dok je isti broj ispitanika, kao i kod Tužilaštva, njih 36 (10%), navelo da ne bi prijavili korupciju nikome jer nemaju povjerenje u nadležne institucije.

Ovakvi rezultati ukazuju na to da ispitanici najviše povjerenja imaju u Kancelariju za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH i nevladine organizacije, dok je povjerenje u pravosudne i policijske organe nešto niže. Istovremeno, činjenica da 10% ispitanika ne bi prijavilo korupciju nikome sugerira postojanje određenog stepena nepovjerenja u institucije sistema.

5. Na koji način biste radije prijavili korupciju?

Grafikon 8. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"

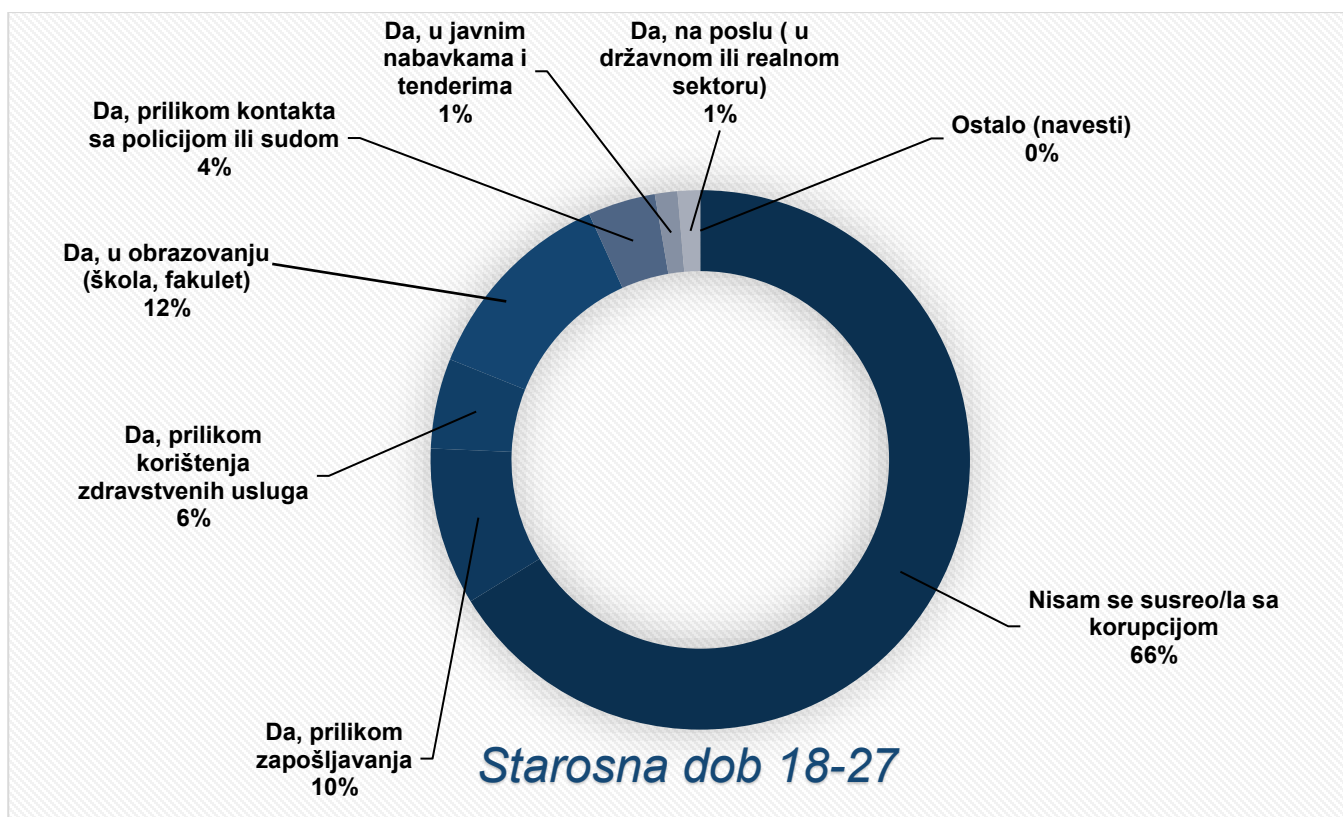
Grafikon 8. prikazuje stavove ispitanika o načinu na koji bi prijavili korupciju. Od ukupno 317 ispitanika, troje ispitanika nije odgovorilo na ovo pitanje.

Najveći broj ispitanika, njih 179 (57%), izjasnilo se da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što ukazuje na izraženu potrebu za zaštitom privatnosti i strah od mogućih posljedica prijavljivanja. Sedamdeset ispitanika (22%) navelo je da bi način prijavljivanja zavisio od situacije, dok bi se ličnim potpisom i navođenjem ličnih podataka predstavilo svega 42 ispitanika (14%). Najmanji broj, 23 ispitanika (7%), izjasnilo se da ne bi prijavili korupciju ni na koji način.

Ovakva struktura odgovora ukazuje na to da većina ispitanika preferira anonimne kanale prijavljivanja, što može biti pokazatelj ograničenog povjerenja u institucije i potrebe za većim garancijama sigurnosti prijavitelja korupcije.

III Odgovori prema starosnim grupama

1. Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?

Grafikon 9. "Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?" – starosna dob 18-27

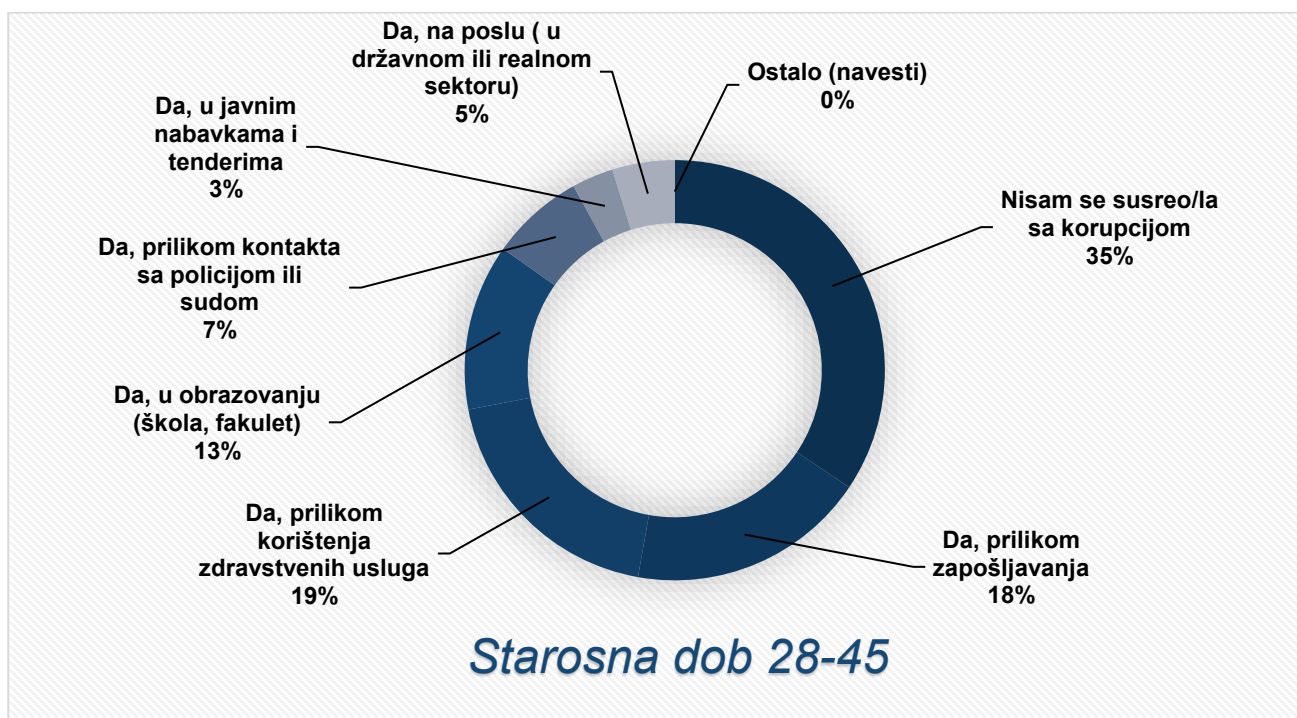
Grafikon 9. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 18 do 27 godina na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“. Na ovo pitanje ispitanici su mogli označiti više od jednog odgovora, što omogućava uvid u različite oblike koruptivnih iskustava kod mladih.

Najveći dio ispitanika u ovoj starosnoj grupi, njih 49 (66%), izjavilo je da se nije lično susrelo sa korupcijom. Ovaj rezultat ukazuje da većina mladih do 27 godina još uvijek nema direktno iskustvo sa koruptivnim pojavama.

Među onima koji su prijavili da jesu imali takvo iskustvo, najčešće je navođena korupcija u obrazovanju (škola, fakultet) – 9 ispitanika (12%), što se može povezati sa činjenicom da su pripadnici ove starosne grupe uglavnom učenici ili studenti, te im je upravo obrazovni sistem najbliži kontekst u kojem mogu primijetiti ovakve pojave.

Slijede iskustva sa korupcijom prilikom zapošljavanja – 7 ispitanika (10%), zatim prilikom korištenja zdravstvenih usluga – 4 ispitanika (6%), te u kontaktu sa policijom ili sudom – 3 ispitanika (4%). Najmanje su zastupljeni odgovori koji se odnose na javne nabavke i tendere i posao (državni ili realni sektor), po 1 ispitanik (1%), dok u kategoriji „ostalo“ nije bilo odgovora.

Sveukupno, rezultati ukazuju da su mladi ispitanici ređe izloženi korupciji, što je i očekivano s obzirom na njihovu životnu fazu i činjenicu da mnogi od njih još uvijek nisu zaposleni niti često dolaze u kontakt sa institucijama u kojima je korupcija češće prisutna. Istovremeno, relativno veće učešće korupcije u obrazovanju potvrđuje da se i u ovom segmentu javnog života mladi mogu susresti sa neetičkim ponašanjem.

Grafikon 10. "Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?" – starosna dob 28-45

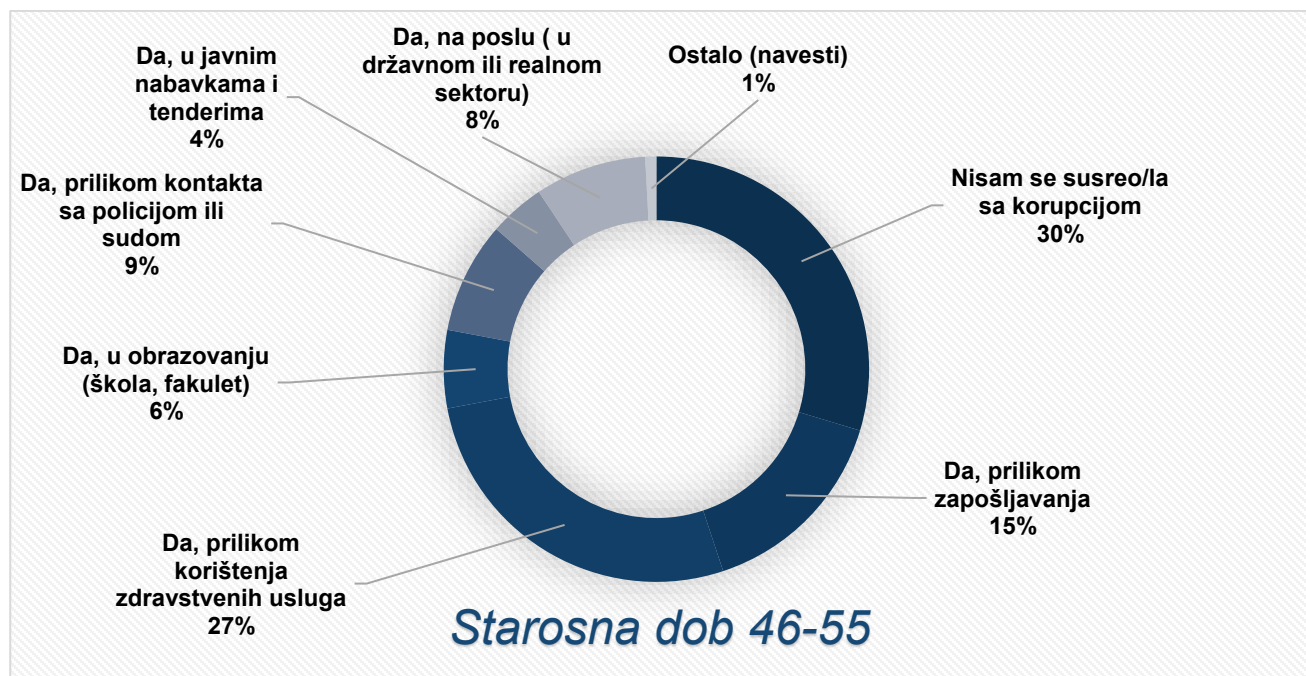
Grafikon 10. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 28 do 45 godina na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“. Na ovo pitanje ispitanici su mogli označiti više od jednog odgovora, što omogućava uvid u različite oblike koruptivnih iskustava u ovoj starosnoj grupi.

Najveći dio ispitanika, njih 43 (35%), izjavilo je da se nisu lično susreli sa korupcijom. Ipak, u ovoj starosnoj grupi je primjetan značajniji broj ispitanika koji su imali iskustva sa korupcijom u poređenju sa mlađom grupom (18–27 godina).

Najčešće prijavljeni oblici korupcije su prilikom zapošljavanja – 23 ispitanika (18%) i prilikom korišćenja zdravstvenih usluga – 24 ispitanika (19%), što se može povezati sa činjenicom da većina ispitanika u ovoj starosnoj grupi već radi ili aktivno traži zaposlenje, te su ove oblasti najizloženije koruptivnim praksama.

Sljedeće po učestalosti su iskustva sa korupcijom u obrazovanju (škola, fakultet) – 16 ispitanika (13%), dok je prilikom kontakta sa policijom ili sudom korupciju prijavilo 9 ispitanika (7%), posao u državnom ili realnom sektoru – 6 ispitanika (5%), a u javnim nabavkama i tenderima – 4 ispitanika (3%). U kategoriji „ostalo“ nije bilo odgovora.

Rezultati ukazuju da su se ispitanici starosne dobi od 28 do 45 godina najčešće susretali sa korupcijom u oblasti zapošljavanja i prilikom korištenja zdravstvenih usluga, što odražava njihovu aktivnu uključenost u tržište rada i svakodnevni život u društvu. Istovremeno, mogućnost označavanja više odgovora pokazuje da pojedini ispitanici mogu imati iskustva sa korupcijom u više različitih oblasti.

Grafikon 11. „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?” – starosna dob 46-55

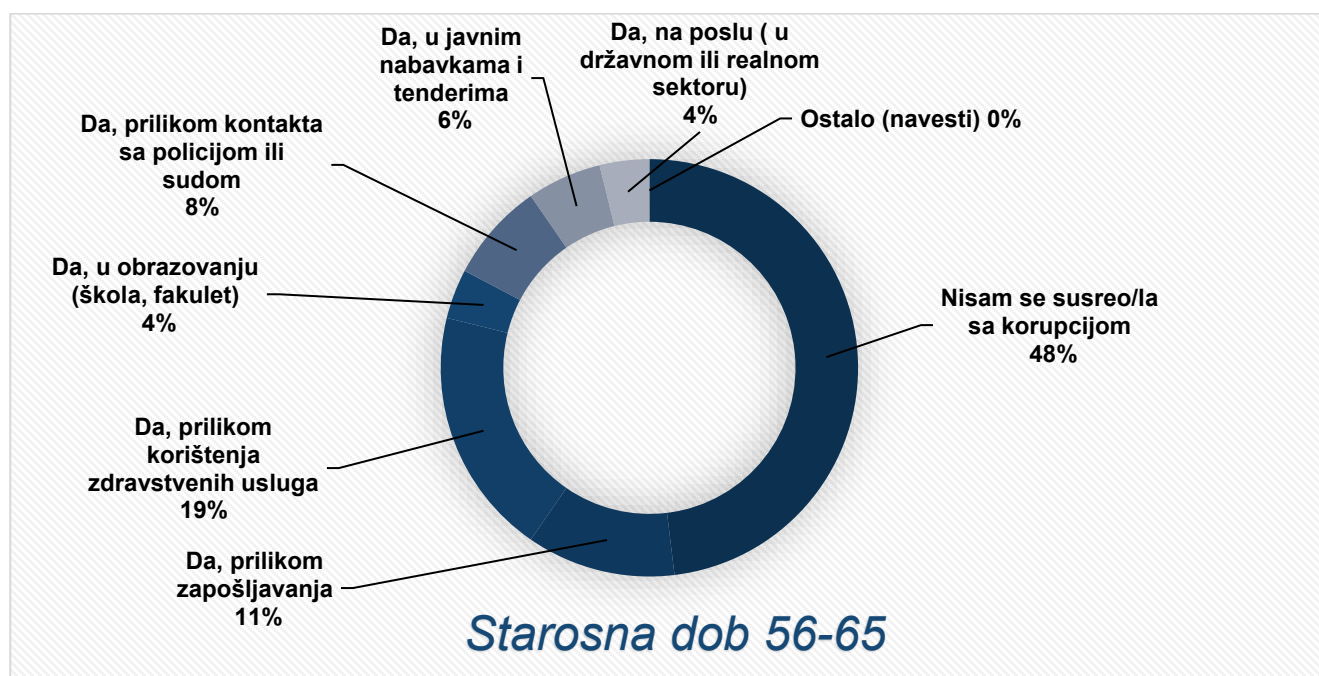
Grafikon 11. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 46 do 55 godina na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?”. Ispitanici su mogli označiti više od jednog odgovora, što omogućava uvid u različite oblike koruptivnih iskustava unutar ove starosne grupe.

Najveći broj ispitanika, njih 35 (30%), navelo je da se nije lično susretalo sa korupcijom, što je manji udio nego u mlađim grupama, s obzirom da je opšte poznato da sa povećanjem starosne dobi raste vjerovatnoća susretanja sa koruptivnim pojavama.

Najčešće prijavljeni oblik korupcije je prilikom korišćenja zdravstvenih usluga, što je navelo 32 ispitanika (27%). Ovo može biti povezano sa činjenicom da ispitanici ove starosne grupe češće imaju potrebu za korišćenjem zdravstvenih usluga (specijalistički pregledi, dijagnostičke usluge, operativni zahvati, lijekovi i sl.), te češće dolaze u kontakt sa zdravstvenim institucijama.

Slijedeće po učestalosti su iskustva sa korupcijom: prilikom zapošljavanja – 18 ispitanika (15%), u kontaktu sa policijom ili sudom i prilikom obavljanja poslova u državnom ili realnom sektoru – po 10 ispitanika (9%), zatim u obrazovanju (škola, fakultet) – 7 ispitanika (6%), a u javnim nabavkama i tenderima – 5 ispitanika (4%). U kategoriji „ostalo“ bio je 1 odgovor, koji se odnosi na korupciju na izborima uz komentar ispitanika da se za stranke glasa kako bi se dobio posao.

Rezultati ukazuju su se ispitanici u starosnoj grupi od 46 do 55 godina najčešće susretali sa korupcijom prilikom korištenja zdravstvenih usluga, dok su iskustva u drugim oblastima poput zapošljavanja i rada takođe značajna. Mogućnost označavanja više odgovora pokazuje da pojedini ispitanici mogu imati iskustva sa korupcijom u više različitih sfera života.

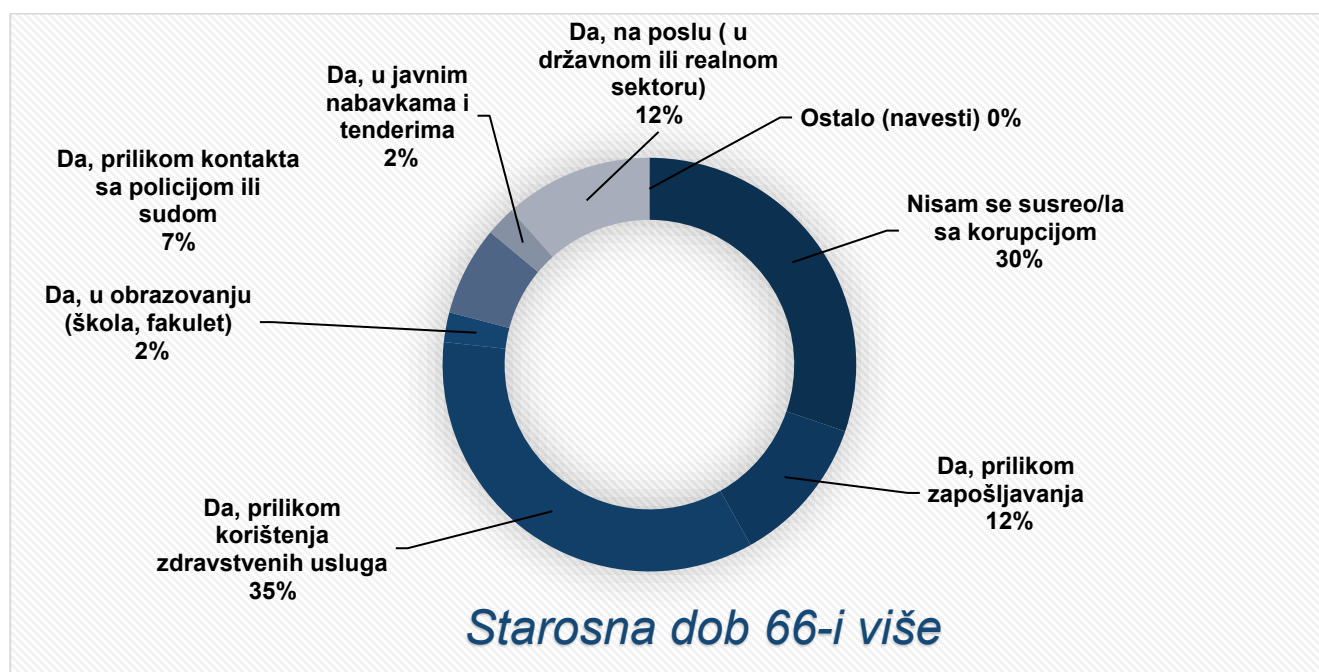
Grafikon 12. „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?” – starosna dob 56-65

Grafikon 12. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 56 do 65 godina na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?”. Ispitanici su mogli označiti više od jednog odgovora, što omogućava da se uoče različiti oblici iskustava sa korupcijom u ovoj starosnoj grupi.

Najveći broj ispitanika, njih 25 (48%), navelo je da se nije lično susrelo sa korupcijom, što pokazuje da gotovo polovina ispitanika u ovoj grupi nema direktna iskustva sa koruptivnim pojavama.

Među onima koji jesu imali iskustva, najviše ispitanika prijavilo je korupciju prilikom korištenja zdravstvenih usluga – 10 ispitanika (19%), što je obrazac koji se vidi i u drugim starosnim grupama, gde je zdravstveni sektor konzistentno jedna od najčešće označenih oblasti. Iskustva građana sa korupcijom u ostalim oblastima: prilikom zapošljavanja – 6 ispitanika (11%), u kontaktu sa policijom ili sudom – 4 ispitanika (8%), u javnim nabavkama i tenderima – 3 ispitanika (6%), dok su u obrazovanju i poslu u državnom ili realnom sektoru označila po 2 ispitanika (4%). U kategoriji „ostalo“ nije bilo odgovora.

Rezultati odražavaju činjenicu da su ispitanici ove starosne grupe uglavnom zaposleni ili aktivno traže posao, što utiče na oblike korupcije sa kojima su se susretali. Takođe, kontinuirani trend pokazuje da je zdravstvo oblast u kojoj se, od mlađih do starijih starosnih grupa, najčešće susreće korupcija.

Grafikon 13. "Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?" – starosna dob 66-i više

Grafikon 13. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi 66 godina i više na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“. Ispitanici su mogli označiti više od jednog odgovora, što omogućava da se uoče različiti oblici iskustava sa korupcijom unutar ove starosne grupe.

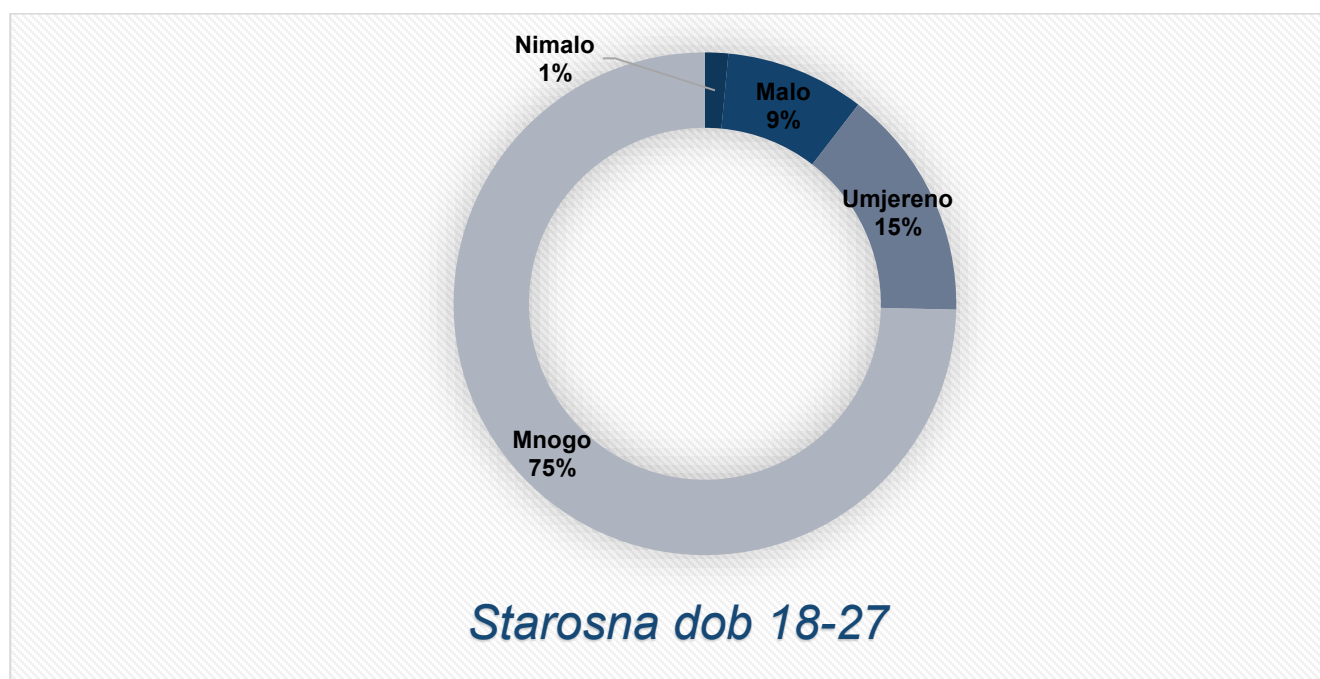
Najveći broj ispitanika, njih 13 (30%), navelo je da se nije lično susrelo sa korupcijom. S obzirom na to da su većina ispitanika u ovoj grupi korisnici prava na penziju, manji kontakt sa poslodavcima i obrazovnim institucijama doprinosi nižem udjelu susreta sa koruptivnim praksama u tim oblastima.

Među onima koji jesu imali iskustva, najviše ispitanika prijavilo je korupciju prilikom korištenja zdravstvenih usluga – 15 ispitanika (35%), što je i najčešći odgovor u svim starosnim grupama. Ovo je razumljivo s obzirom na to da stariji ispitanici više koriste zdravstvene usluge i samim tim su češće izloženi situacijama gde se korupcija može javiti.

Iskustva građana sa korupcijom ove starosne dobi u ostalim oblastima: prilikom zapošljavanja – 5 ispitanika (12%), posao u državnom ili realnom sektoru – 5 ispitanika (12%), kontakt sa policijom ili sudom – 3 ispitanika (7%), dok je obrazovanje i javne nabavke i tenderi označio po 1 ispitanik (2%). U kategoriji „ostalo“ nije bilo odgovora.

Rezultati ukazuju da se u ovoj starosnoj grupi korupcija najčešće javlja prilikom korištenja zdravstvenih usluga, što je obrazac koji se zadržava kroz sve starosne grupe, dok su drugi oblici prisutni u znatno manjem obimu.

2. Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?

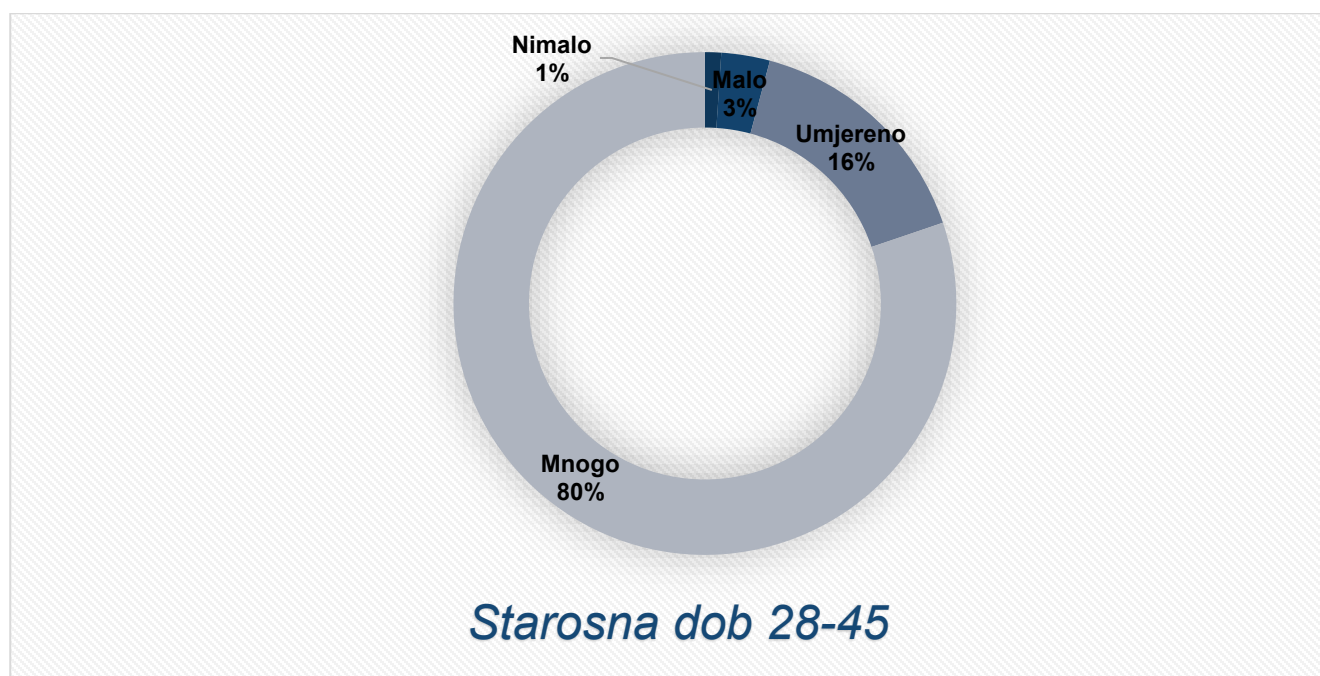

Grafikon 14. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?" – starosna dob 18-27

Grafikon 14. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 18 do 27 godina na pitanje: „Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?“.

Najveći dio ispitanika u ovoj starosnoj grupi, njih 50 (75%), smatra da je korupcija mnogo prisutna, što pokazuje da i među mladima postoji snažan osećaj da je korupcija raširena i značajan problem. Slijede oni koji ocenjuju da je korupcija umjereno prisutna – 10 ispitanika (15%), dok manji broj smatra da je korupcija malo prisutna – 6 ispitanika (9%). Najmanje ispitanika, 1 osoba (1%), smatra da korupcije nimalo nema.

Rezultati ukazuju da mladi građani, iako još nisu toliko uključeni u profesionalne ili administrativne sfere, prepoznaju korupciju kao ozbiljan problem u Brčko distriktu BiH. Ovo takođe pokazuje da percepcija korupcije nije vezana isključivo za lično iskustvo, već i za opšta zapažanja u društvu.

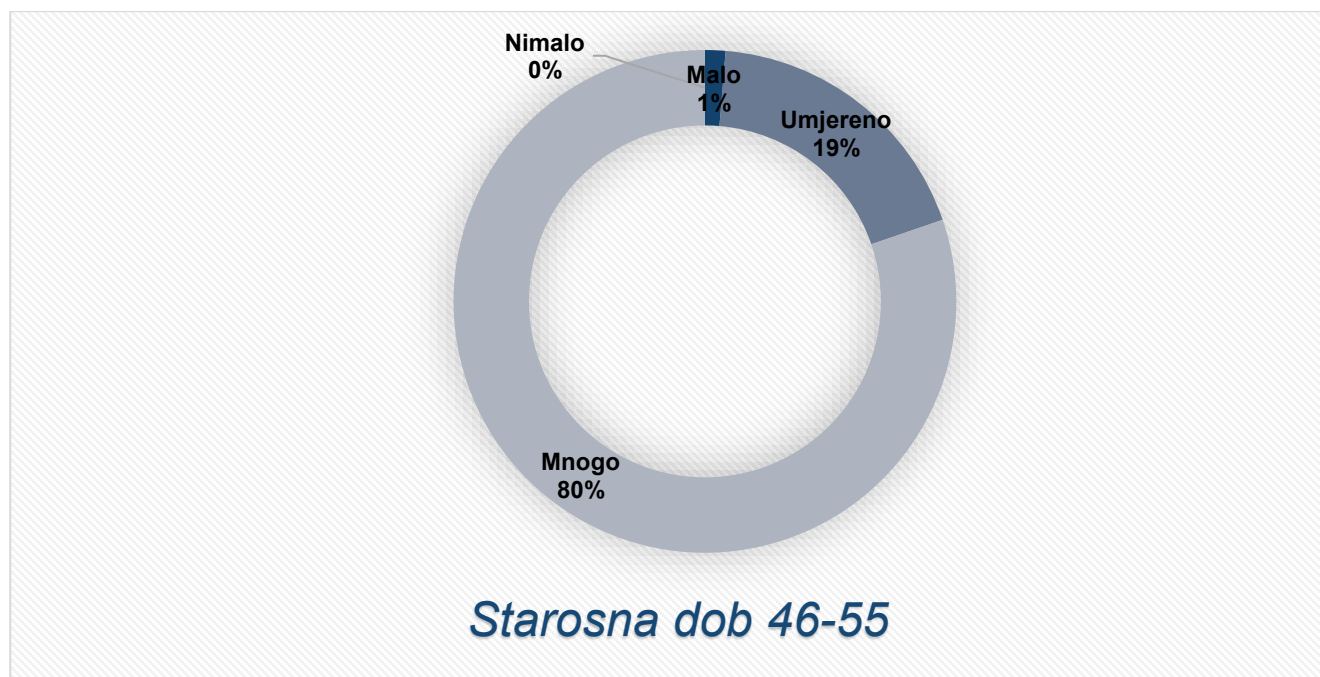

Grafikon 15. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?" – starosna dob 28-45

Grafikon 15. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 28 do 45 godina na pitanje: „Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?“.

Rezultati jasno pokazuju da većina ispitanika u ovoj starosnoj grupi smatra da je korupcija veoma rasprostranjena. Najveći broj, čak 77 ispitanika (80%), ocenjuje da je korupcija mnogo prisutna u Brčko distriktu BiH. Slijede ispitanici koji smatraju da je korupcija umjereno prisutna – 15 ispitanika (16%), dok manji broj ocenjuje da je korupcija malo prisutna – 3 ispitanika (3%). Najmanji procenat, svega 1 ispitanik (1%), smatra da korupcije nimalo nema.

Ovi rezultati ukazuju da radno aktivno stanovništvo, koje je najčešće u kontaktu s javnim institucijama, zapošljavanjem i administrativnim procesima, izražava visoku svijest o raširenosti korupcije. Jedan ispitanik iz ove starosne grupe nije dao svoj odgovor.

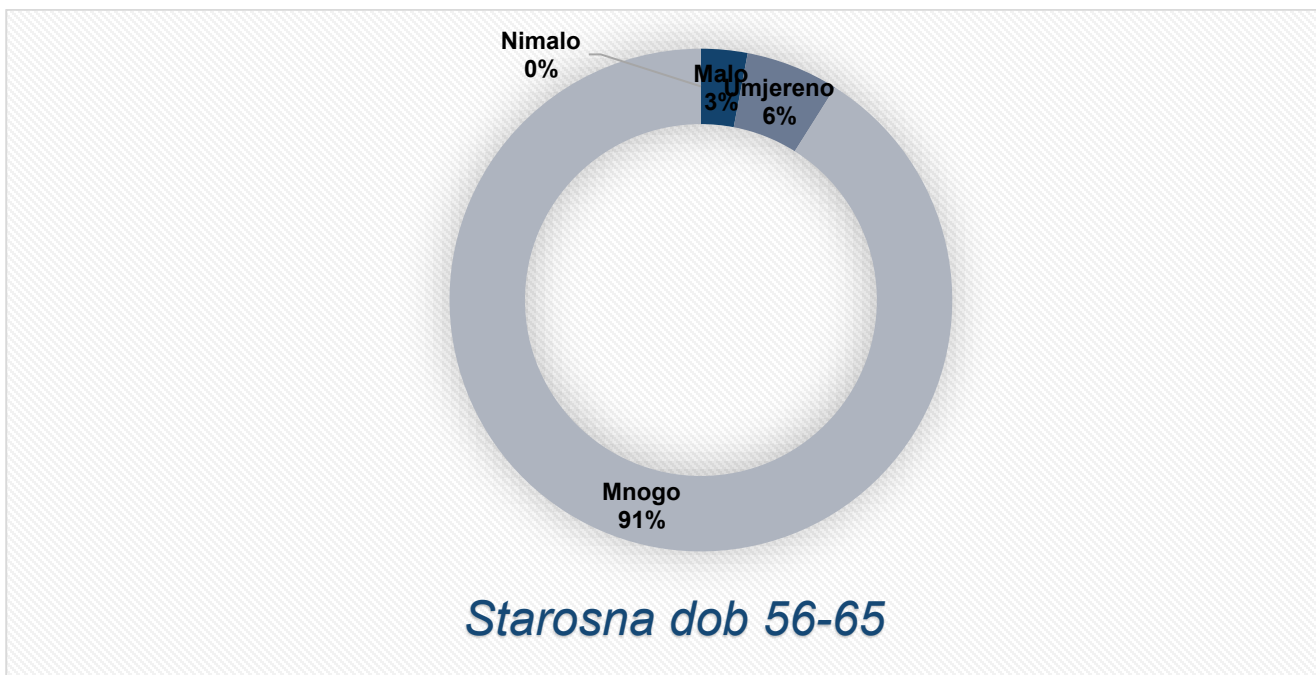

Grafikon 16. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?" – starosna dob 46-55

Grafikon 16. prikazuje kako ispitanici starosne dobi od 46 do 55 godina procenjuju prisutnost korupcije u Brčko distriktu BiH. Od ukupnog broja anketiranih iz ove starosne grupe, jedan ispitanik nije dao odgovor na ovo pitanje.

Većina građana iz ove starosne grupe smatra da je korupcija vrlo rasprostranjena – čak 61 ispitanik (80%) ocijenio je da je ona mnogo prisutna. Slijede odgovori onih koji vjeruju da je korupcija umjereno prisutna, što je u svom odgovoru navelo 14 ispitanika (19%), dok je samo 1 ispitanik (1%) ocijenio da je korupcija malo prisutna. Nijedan ispitanik nije smatrao da korupcije uopšte nema.

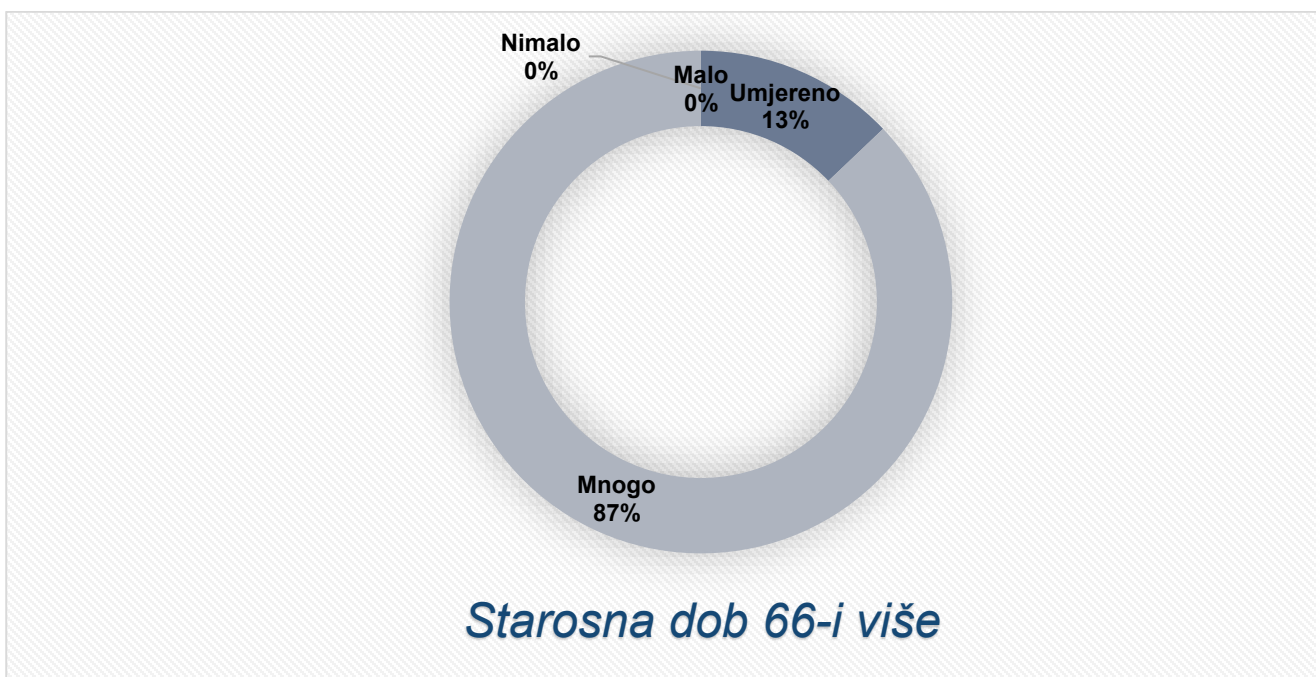
Kao i kod prethodnog grafikona ovakva raspodjela odgovora pokazuje da osobe u ovoj životnoj dobi, koje su u najvećoj mjeri radno aktivne i imaju direktan kontakt sa javnim institucijama, imaju izražen odječaj da je korupcija duboko ukorijenjena u društvu.

Grafikon 17. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?" – starosna dob 56-65

Grafikon 17. prikazuje percepciju korupcije među ispitanicima starosne dobi od 56 do 65 godina na pitanje: „Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?“. U ovoj grupi je jedan ispitanik izostavio odgovor.

Podaci ukazuju na vrlo visoku svijest o rasprostranjenosti korupcije. Gotovo svi ispitanici, njih 37 (91%), smatraju da je korupcija mnogo prisutna, dok 4 ispitanika (6%) ocjenjuju da je umjereno prisutna. Samo 2 ispitanika (3%) smatraju da je korupcija malo prisutna, a nijedan ispitanik nije izabrao odgovor da korupcije nema nimalo (0%).

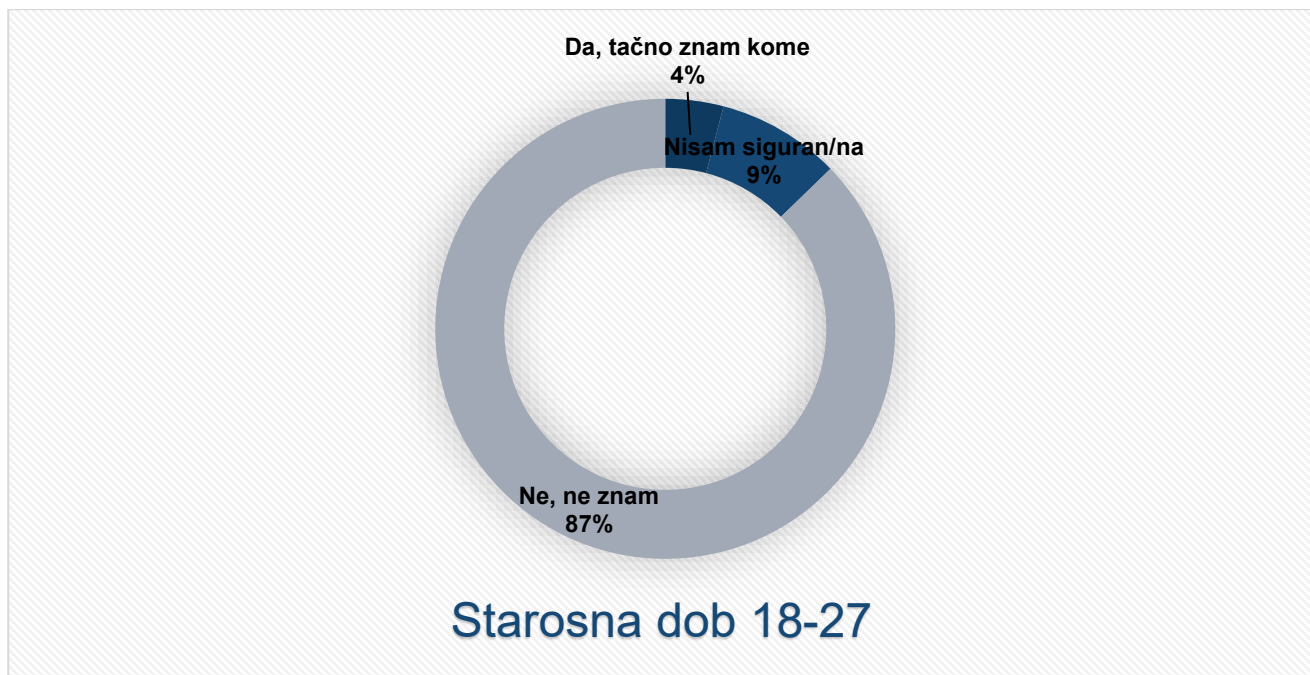
Grafikon 18. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?" – starosna dob 66-i više

Grafikon 18. prikazuje stavove ispitanika starosne dobi od 66 godina i više o tome „Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?“. U ovoj starosnoj grupi jedan ispitanik nije odgovorio na postavljeno pitanje.

Rezultati pokazuju da stariji građani Brčko distrikta BiH vrlo jasno percipiraju korupciju kao široko rasprostranjen problem. Većina, odnosno 27 ispitanika (87%), smatra da je korupcija mnogo prisutna, dok 4 ispitanika (13%) veruje da je ona umjereno prisutna. Niko od ispitanika nije ocijenio da je korupcija malo prisutna niti da je nema uopšte (0%).

Ovakav obrazac odgovora ukazuje da starija populacija, koja ima dugogodišnje životno i profesionalno iskustvo, izražava visok nivo nepovjerenja prema institucijama i smatra da je korupcija duboko ukorijenjena u društvenim strukturama. S obzirom na to da su stariji građani često u kontaktu sa zdravstvenim sistemom i administracijom, njihova percepcija o visokoj zastupljenosti korupcije dodatno dobija na težini i pokazuje koliko je ovaj problem prisutan iz ugla generacije sa najdužim društvenim iskustvom.

3. Da li znate kome se može prijaviti korupcija?

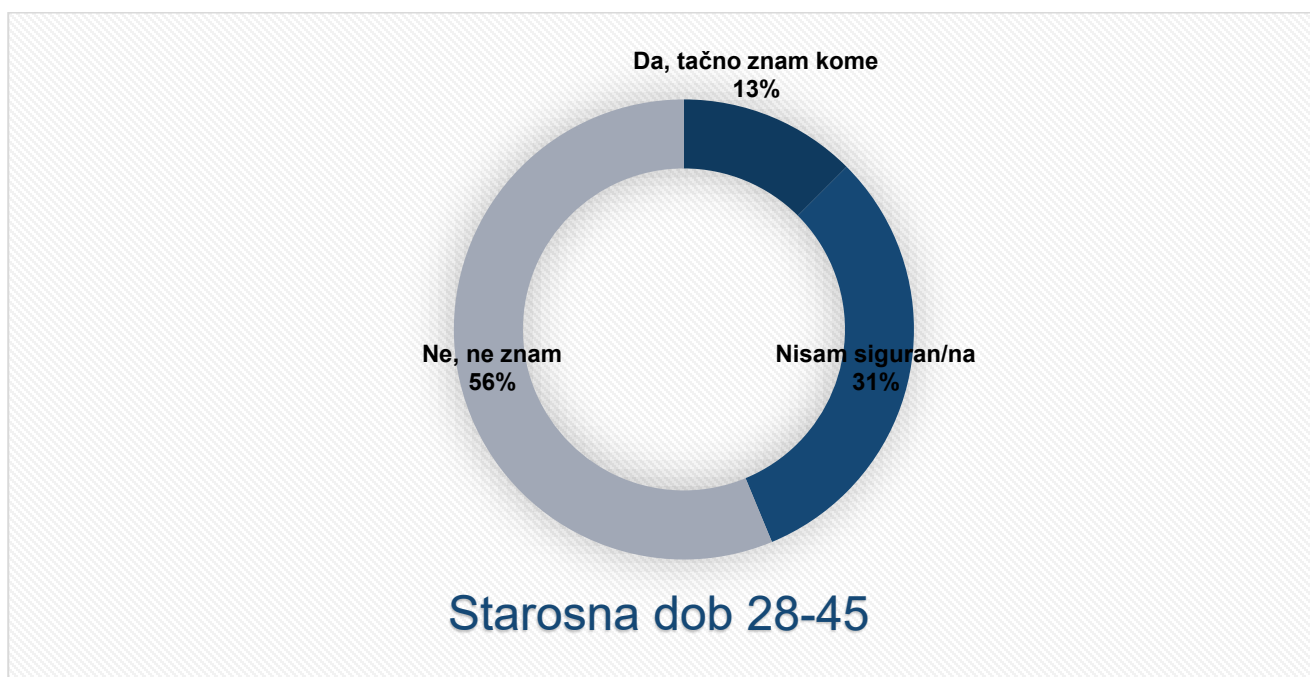

Grafikon 19. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" – starosna dob 18-27

Grafikon 19. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 18 do 27 godina na pitanje: „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“.

Rezultati pokazuju da velika većina mladih (87%) ne zna kome se korupcija može prijaviti, što ukazuje na nizak nivo informisanosti o mehanizmima za prijavljivanje korupcije. Manji dio ispitanika, njih 9%, navelo je da nisu sigurni kome bi prijavili slučaj korupcije, dok samo 4% mladih tačno zna kome se može obratiti u takvoj situaciji.

Starosnu grupu od 18 do 27 godina uglavnom čine mladi koji se još školuju, pa je donekle razumljivo da nisu dovoljno informisani o tome kome se može prijaviti korupcija.

Grafikon 20. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" – starosna dob 28-45

Grafikon 20. prikazuje odgovore ispitanika starosne dobi od 28 do 45 godina na pitanje: „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“

Rezultati pokazuju da nešto više od polovine ispitanika, njih 56%, ne zna kome se korupcija može prijaviti, što ukazuje na nedovoljnu informisanost ove starosne grupe o tome kome se može prijaviti korupcija. Oko 31% ispitanika navelo je da nisu sigurni kome bi se obratili, dok je samo 13% odgovorilo da tačno zna kome prijaviti korupciju. Jedan ispitanik nije odgovorio na ovo pitanje.

Grafikon 21. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" – starosna dob 46-55

U starosnoj grupi od 46 do 55 godina, rezultati pokazuju da najveći broj ispitanika, njih 49%, ne zna kome se može prijaviti korupcija. Sljedećih 38% je navelo da nisu sigurni, dok je svega 13% ispitanika izjavilo da tačno zna kome bi prijavili slučaj korupcije. Jedna osoba nije dala odgovor na pitanje.

Grafikon 22. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" – starosna dob 56-65

Među ispitanicima starosne dobi od 56 do 65 godina, njih polovina (50%) ne zna kome se može prijaviti korupcija, dok 36% navodi da nisu sigurni. Samo 14% ispitanika izjavilo je da tačno zna kome bi prijavili korupciju.

Ova starosna grupa, kao i starosne grupe od 28 do 45 i od 46 do 55 obuhvataju uglavnom zaposlene osobe ili one koje aktivno traže posao, te predstavlja zreliji segment populacije. Upravo zato ovi rezultati su posebno zabrinjavajući, jer pokazuju da čak ni iskusniji građani, koji su najčešće u direktnom kontaktu s administracijom i institucijama, nemaju dovoljno jasne informacije o kanalima za prijavljivanje korupcije.

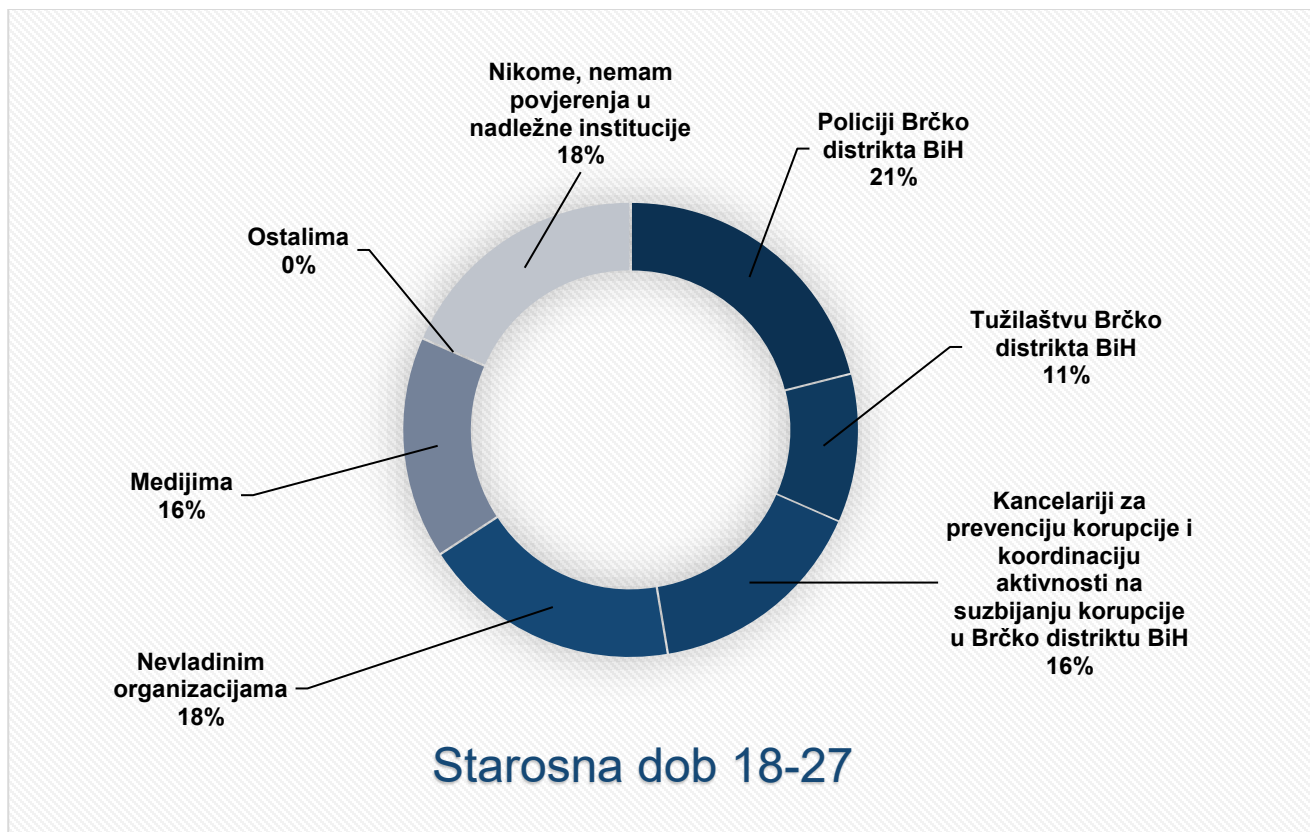

Grafikon 23. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" – starosna dob 66- i više

Među ispitanicima starosne dobi 66 godina i više, više od polovine ispitanika (52%) navodi da ne zna kome se može prijaviti korupcija, a njih 32% priznaje da nisu sigurni. Samo 16% ispitanika izjavilo je da tačno zna kome bi se obratili u slučaju korupcije.

Rezultati pokazuju da čak i u najstarijoj starosnoj grupi postoji značajan nedostatak informisanosti o institucijama nadležnim za prijavu korupcije, što ukazuje na potrebu za jasnijim i dostupnijim informacijama, prilagođenim starijim građanima.

4. Kome biste prijavili korupciju?

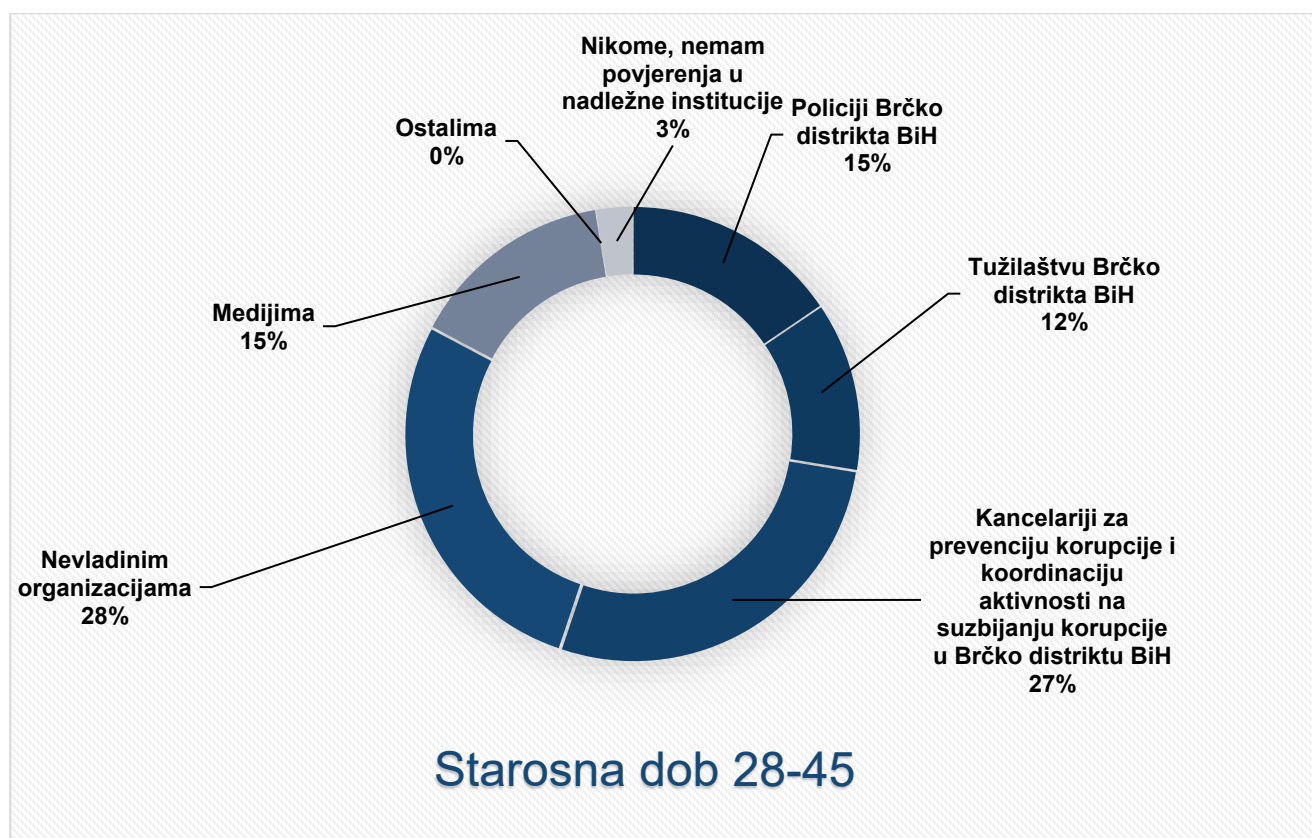
Grafikon 24. „Kome biste prijavili korupciju?”- starosna dob 18-27

Grafikon 24. prikazuje odgovore ispitanika uzrasta od 18 do 27 godina na pitanje: „Kome biste prijavili korupciju?”. Na ovo pitanje ukupno je zabilježeno 76 odgovora, budući da su pojedini ispitanici označili više od jedne od nekoliko ponuđenih opcija.

Najveći broj mladih ispitanika naveo je da bi korupciju prijavilo Policiji Brčko distrikta BiH – 16 ispitanika (21%). Zatim slijede nevladine organizacije i opcija „Nikome, nemam povjerenje u nadležne institucije“, koje su izabrali po 14 ispitanika (18%), što ukazuje na podijeljeno povjerenje – s jedne strane u organizacije civilnog društva, a s druge na izražen skepticizam prema institucijama. Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH bi se obratilo 12 ispitanika (16%), dok bi isti broj (njih 12, odnosno 16%) korupciju prijavilo medijima. Najmanje povjerenja mladi pokazuju prema Tužilaštvu Brčko distrikta BiH, koje je izabralo 8 ispitanika (11%), dok opciju „Ostalo“ nije označio nijedan ispitanik.

Ovi rezultati ukazuju da mladi u Brčko distriktu BiH, koji se uglavnom još školuju i nalaze na početku profesionalnog života, imaju umjeren stepen povjerenja u institucije, ali istovremeno i izraženu sklonost anonimnim ili alternativnim oblicima prijavljivanja, poput obraćanja nevladinim organizacijama i medijima.

Činjenica da gotovo petina ispitanika ne bi prijavila korupciju nikome pokazuje da među mladima postoji određeni stepen nepovjerenja u institucionalni sistem i osjećaj da prijavljivanje možda ne bi dovelo do konkretnih rezultata.

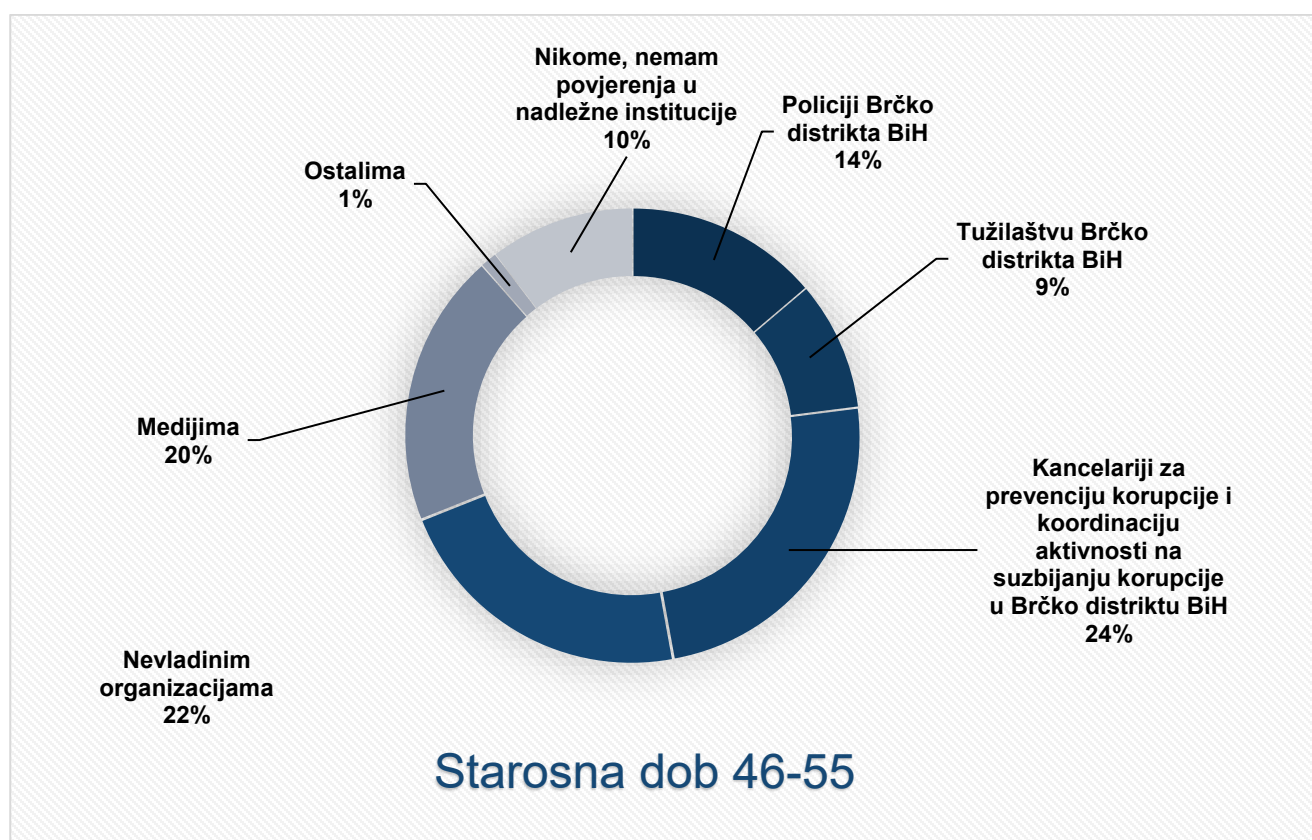
Grafikon 25. "Kome biste prijavili korupciju?"- starosna dob 28-45

Grafikon 25. prikazuje odgovore ispitanika uzrasta od 28 do 45 godina na pitanje: „Kome biste prijavili korupciju?“. Ukupno je evidentirano 116 odgovora, jer su pojedini ispitanici mogli označiti više od jedne ponuđene opcije.

Najveći broj ispitanika iz ove starosne grupe, njih 28%, navelo je da bi korupciju prijavili nevladinim organizacijama, 27% ispitanika navelo je da bi korupciju prijavili Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH. Na trećem mjestu nalaze se Policija Brčko distrikta BiH i mediji, koje je izabralo po 15% ispitanika. Tužilaštvu Brčko distrikta BiH bi se obratilo 12% ispitanika, dok opciju „Ostalo“ nije odabrao nijedan ispitanik.

Zanimljivo je da je 3% ispitanika navelo da ne bi prijavilo korupciju nikome, jer nemaju povjerenje u nadležne institucije.

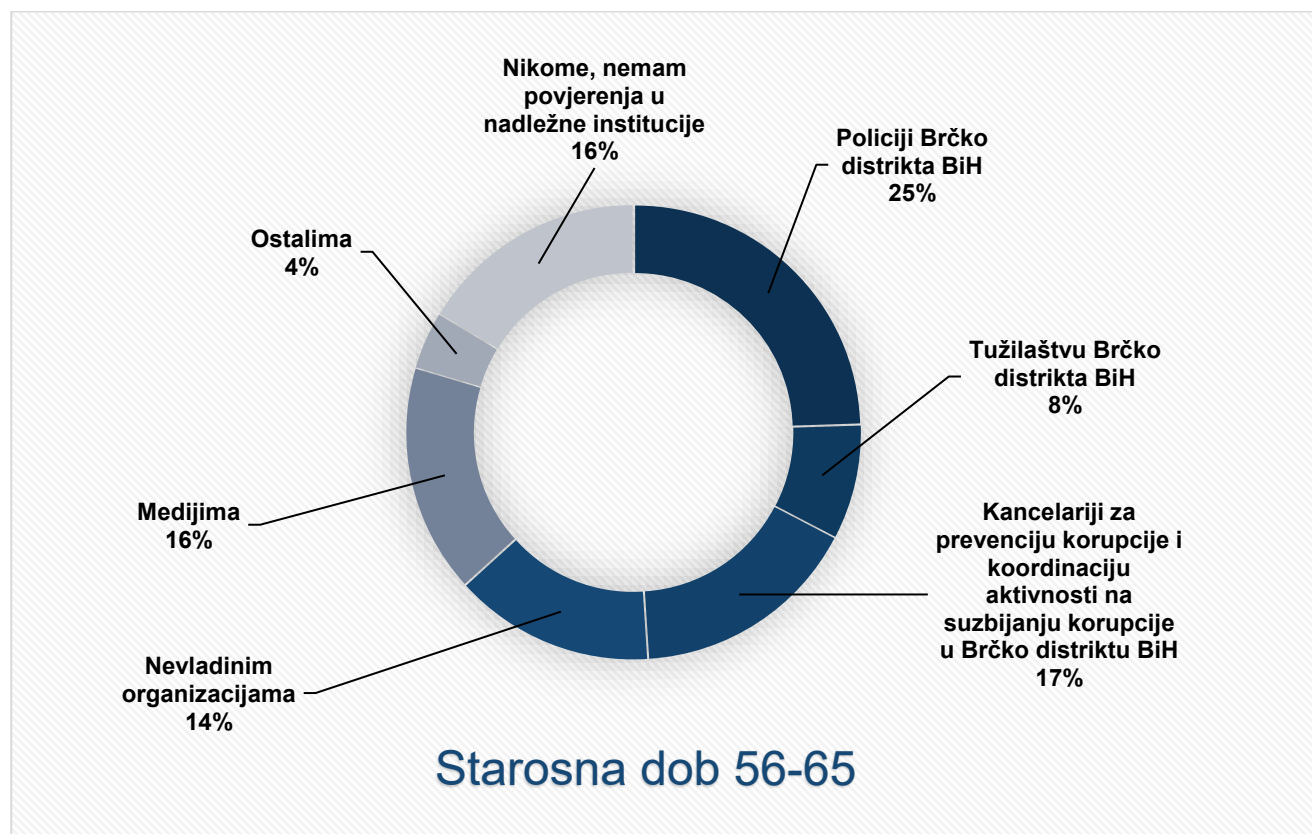
Ovi rezultati pokazuju da pripadnici starosne grupe od 28 do 45 godina – populacija koja je najčešće radno aktivna i profesionalno angažovana – imaju najveće povjerenje u specijalizovane institucije za borbu protiv korupcije i u nevladin sektor, dok je povjerenje u pravosudne organe i policiju nešto niže. Nizak procenat onih koji ne bi prijavili korupciju nikome ukazuje da ova starosna grupa pokazuje relativno veći stepen društvene odgovornosti i spremnosti da reaguje na korupciju, posebno putem institucionalnih i građanskih mehanizama.

Grafikon 26. "Kome biste prijavili korupciju?"- starosna dob 46-55

Grafikon 26. prikazuje stavove ispitanika starosne grupe 46–55 godina o tome kome bi prijavili korupciju. Na ovo pitanje je ukupno zabilježeno 87 odgovora, budući da su ispitanici mogli označiti više od jedne ponuđene opcije. Najveći broj ispitanika, njih 21 (24%), navelo je da bi korupciju prijavili Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH. Slijede nevladine organizacije s 19 ispitanika (22%) i mediji, koje bi izabralo 17 ispitanika (20%), što ukazuje na značajno povjerenje u vaninstitucionalne i javne mehanizme prijavljivanja korupcije. Policiji Brčko distrikta BiH bi se obratilo 12 ispitanika (14%), dok bi Tužilaštvu Brčko distrikta BiH korupciju prijavilo 8 ispitanika (9%). Opciju „Nikome, nemam povjerenje u nadležne institucije“ označilo je 9 ispitanika (10%), a opciju „Ostalo“ je izabrao samo 1 ispitanik (1%).

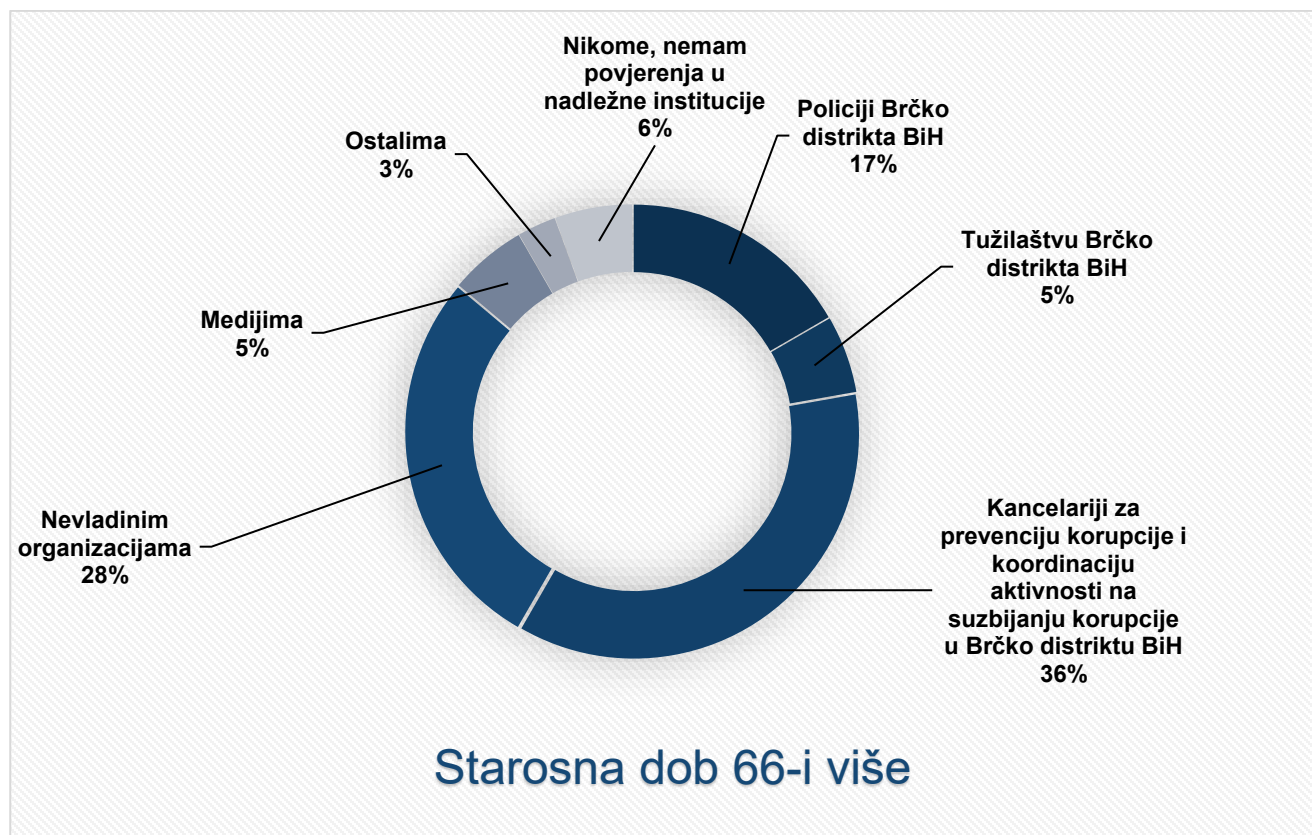
Rezultati ukazuju da ispitanici ove starosne grupe koji u najvećem broju pripadaju zreloj, radno aktivnoj populaciji najviše povjerenja imaju u specijalizovane antikorupcijske institucije i nevladin sektor, dok tradicionalne institucije poput policije i tužilaštva uživaju nešto niži stepen povjerenja.

Grafikon 27. “Kome biste prijavili korupciju?”- starosna dob 56-65

Grafikon 27. prikazuje stavove ispitanika starosne grupe 56–65 godina o tome kome bi prijavili korupciju. Ukupno je zabilježeno 49 odgovora, jer su ispitanici označili više od jedne ponuđene opcije. Najveći broj ispitanika, njih 12 (25%), naveo je da bi korupciju prijavili Policiji Brčko distrikta BiH, što ovu instituciju svrstava na prvo mjesto po povjerenju u ovoj starosnoj grupi. Slijede Kancelarija za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH sa 8 ispitanika (17%), te mediji sa istim brojem i udjelom (8 ispitanika, 16%). Nevladinim organizacijama bi se obratilo 7 ispitanika (14%), dok bi Tužilaštvu Brčko distrikta BiH korupciju prijavila 4 ispitanika (8%). Opciju „Nikome, nemam povjerenje u nadležne institucije“ izabralo je 8 ispitanika (16%), što ukazuje na postojanje određenog stepena nepovjerenja u institucionalne mehanizme. Najmanje ispitanika, 2 osobe (4%), izabralo je opciju „Ostalo“. Rezultati pokazuju da starija populacija (56–65 godina) u nešto većoj mjeri vjeruje tradicionalnim institucijama poput policije, dok je povjerenje u nevladin sektor i medije i dalje značajno, ali nešto niže u odnosu na mlađe starosne grupe.

Istovremeno, činjenica da svaki šesti ispitanik ne bi prijavio korupciju nikome ukazuje da i u ovoj grupi postoji izražen osjećaj skepticizma i ograničenog povjerenja u efikasnost institucija u borbi protiv korupcije.

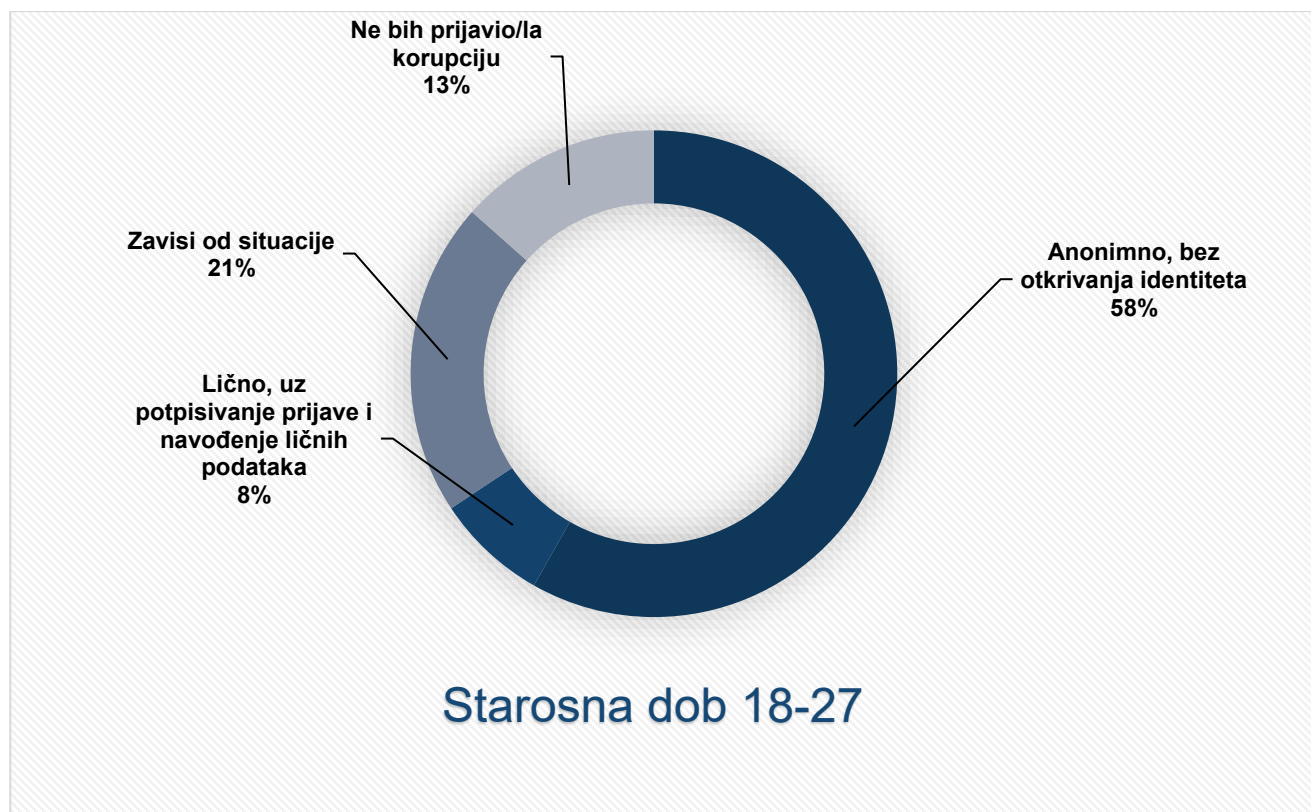

Grafikon 28. "Kome biste prijavili korupciju?"- starosna dob 66-i više

Grafikon 28. prikazuje odgovore ispitanika starosne grupe 66 i više godina o tome kome bi prijavili korupciju. Na ovo pitanje zabilježeno je ukupno 36 odgovora, jer su neki ispitanici mogli odabrati više od jedne opcije. Najveći broj ispitanika, njih 13 (36%), navelo je da bi korupciju prijavili Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH. Slijede nevladine organizacije, koje je izabralo 10 ispitanika (28%), što pokazuje značajno povjerenje u institucionalne i civilne mehanizme borbe protiv korupcije. Policiji Brčko distrikta BiH bi se obratilo 6 ispitanika (17%), dok bi Tužilaštvu Brčko distrikta BiH i medijima korupciju prijavila po 2 ispitanika (5%). Opciju „Ostalo“ izabrao je 1 ispitanik (3%), a 2 ispitanika (6%) navela su da ne bi prijavila korupciju nikome, zbog nedostatka povjerenja u nadležne institucije.

Ovi rezultati ukazuju da starija populacija u najvećoj mjeri pokazuje povjerenje u specijalizovane institucije za borbu protiv korupcije i u nevladin sektor, dok je povjerenje u tradicionalne kanale poput tužilaštva i medija nešto niže. Također, iako je udio onih koji ne bi prijavili korupciju relativno mali (6%) i kod ove grupe prisutna je određena doza skepticizma prema efikasnosti institucija.

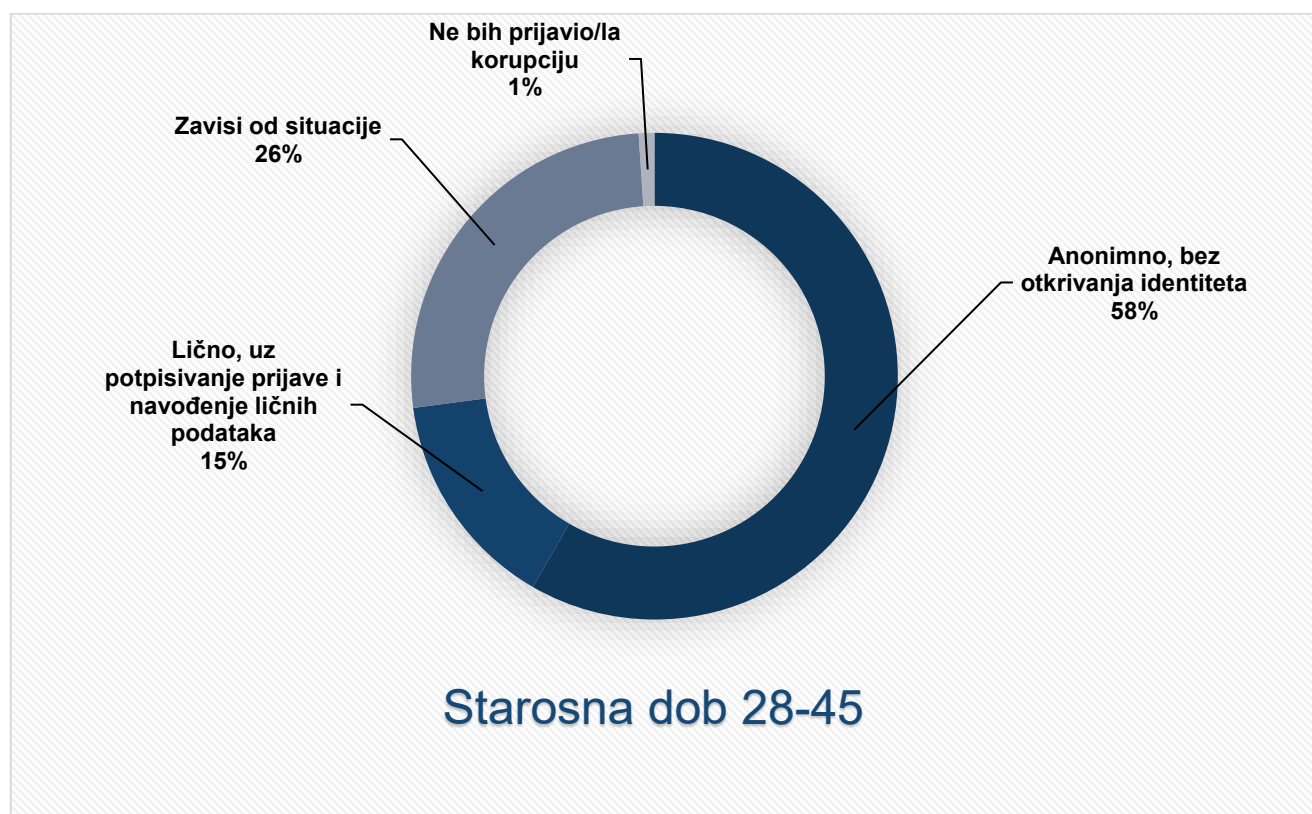
5. Na koji način biste radije prijavili korupciju?

Grafikon 29. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- starosna dob 18-27

Grafikon br. 29 prikazuje stavove ispitanika starosne grupe 18–27 godina o načinu na koji bi radije prijavili korupciju. Svi ispitanici iz ove starosne grupe odgovorili su na pitanje. Najveći broj mladih ispitanika, njih 39 (58%), izrazio je da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što ukazuje na izraženu potrebu za zaštitom privatnosti i strah od mogućih posljedica prijavljivanja. Opciju „zavisi od situacije“ odabralo je 14 ispitanika (21%), dok bi ličnim potpisom i navođenjem ličnih podataka korupciju prijavilo samo 5 ispitanika (8%). Najmanji broj, 9 ispitanika (13%), navelo je da ne bi prijavilo korupciju ni na koji način.

Rezultati pokazuju da mladi, koji su u najvećoj mjeri u fazi obrazovanja i početka profesionalnog života, preferiraju anonimne kanale prijavljivanja i rijetko se odlučuju za formalne prijave s identitetom.

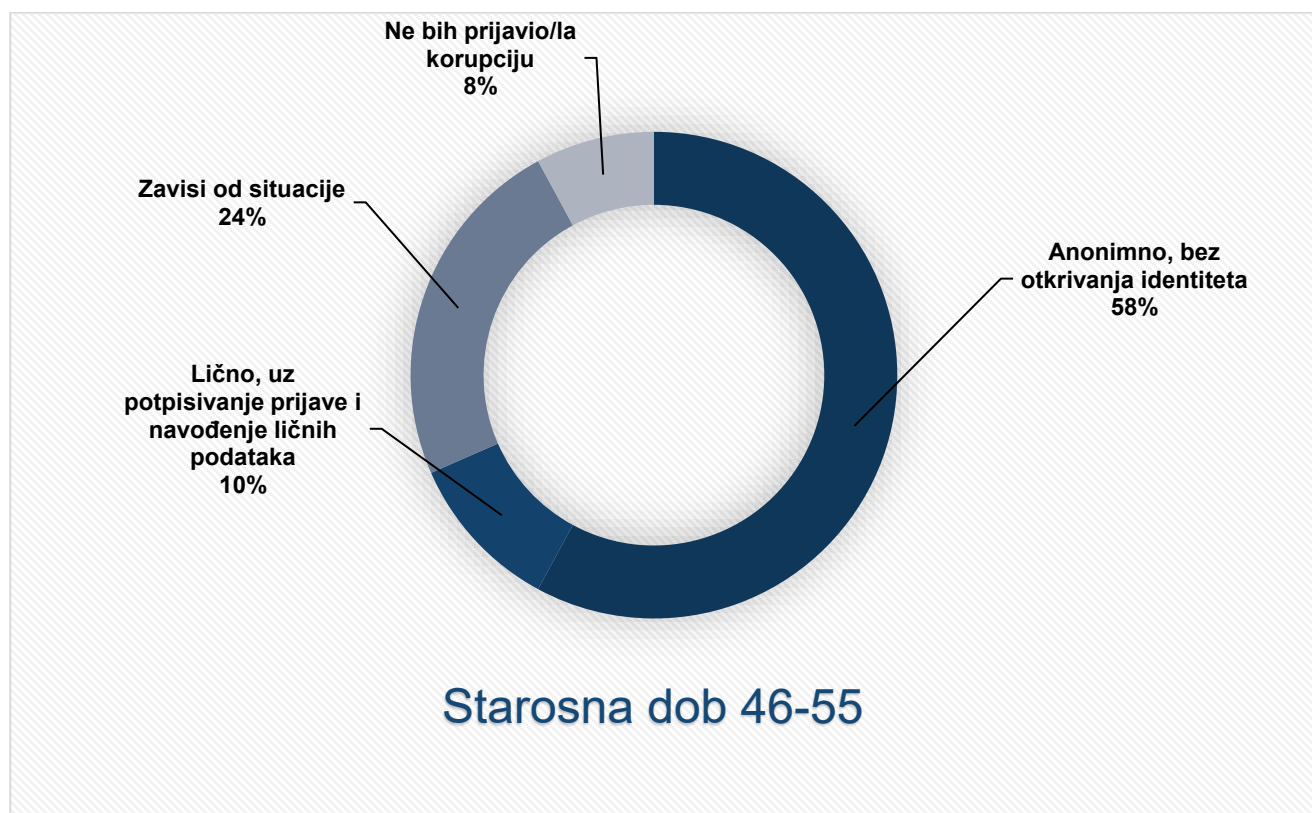

Grafikon 30. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- starosna dob 28-45

Grafikon 30. prikazuje stavove ispitanika starosne grupe 28–45 godina o načinu na koji bi prijavili korupciju. Jedan ispitanik iz ove starosne grupe nije odgovorio na pitanje. Najveći broj ispitanika, njih 56 (58%), navelo je da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što pokazuje da i odrasli, iako profesionalno aktivni i dalje preferiraju zaštićene kanale prijavljivanja.

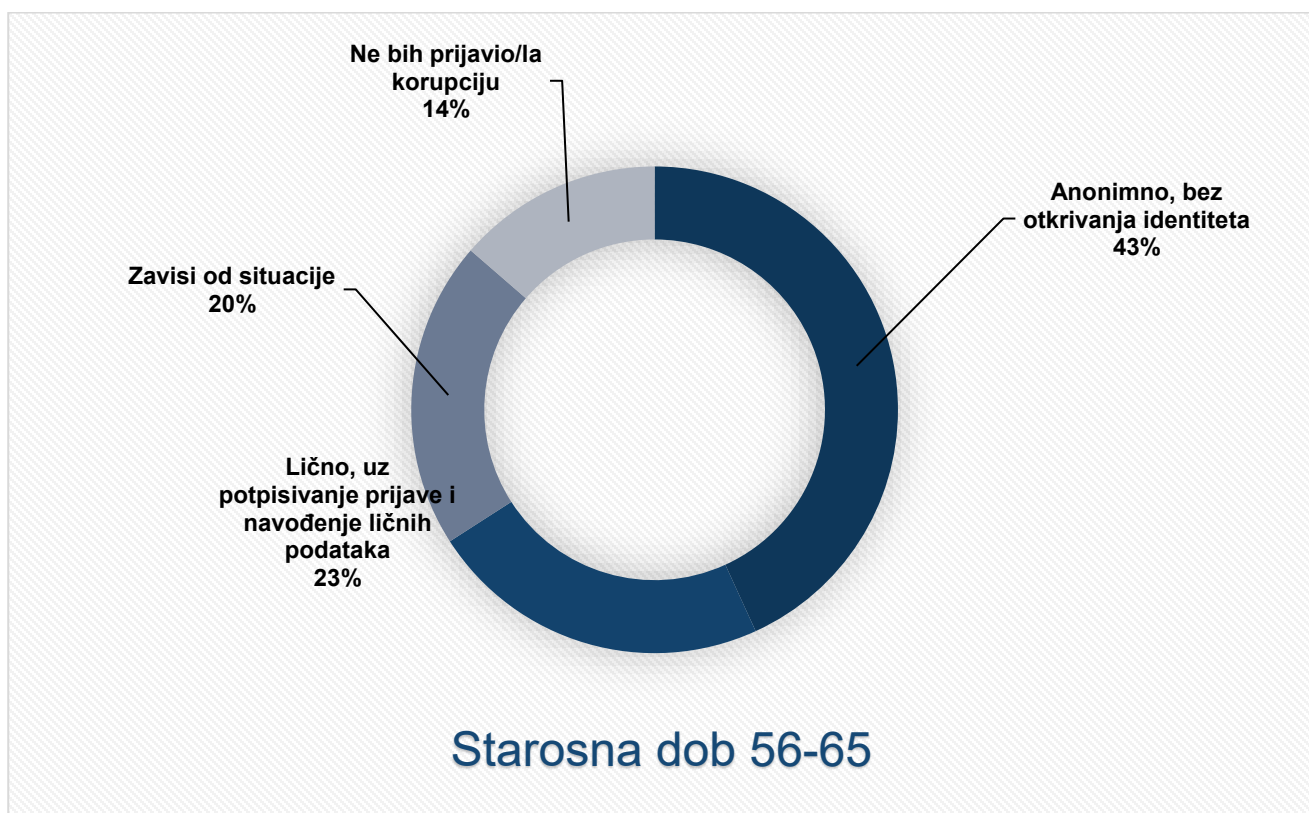
Opciju „zavisi od situacije“ odabralo je 25 ispitanika (26%), dok bi ličnim potpisom i navođenjem ličnih podataka korupciju prijavilo 14 ispitanika (15%). Najmanji broj ispitanika, 1 osoba (1%), navela je da ne bi prijavila korupciju ni na koji način.

Rezultati pokazuju da ispitanici ove starosne grupe, uprkos većoj profesionalnoj i životnoj stabilnosti u odnosu na mlađe i dalje preferiraju anonimne načine prijavljivanja i rjeđe se odlučuju za formalno prijavljivanje sa identitetom. Minimalan udio onih koji ne bi prijavili korupciju sugerše da odrasli u ovoj grupi pokazuju veći stepen povjerenja i spremnosti za reakciju u usporedbi s najmlađom grupom.

Grafikon 31. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- starosna dob 46-55

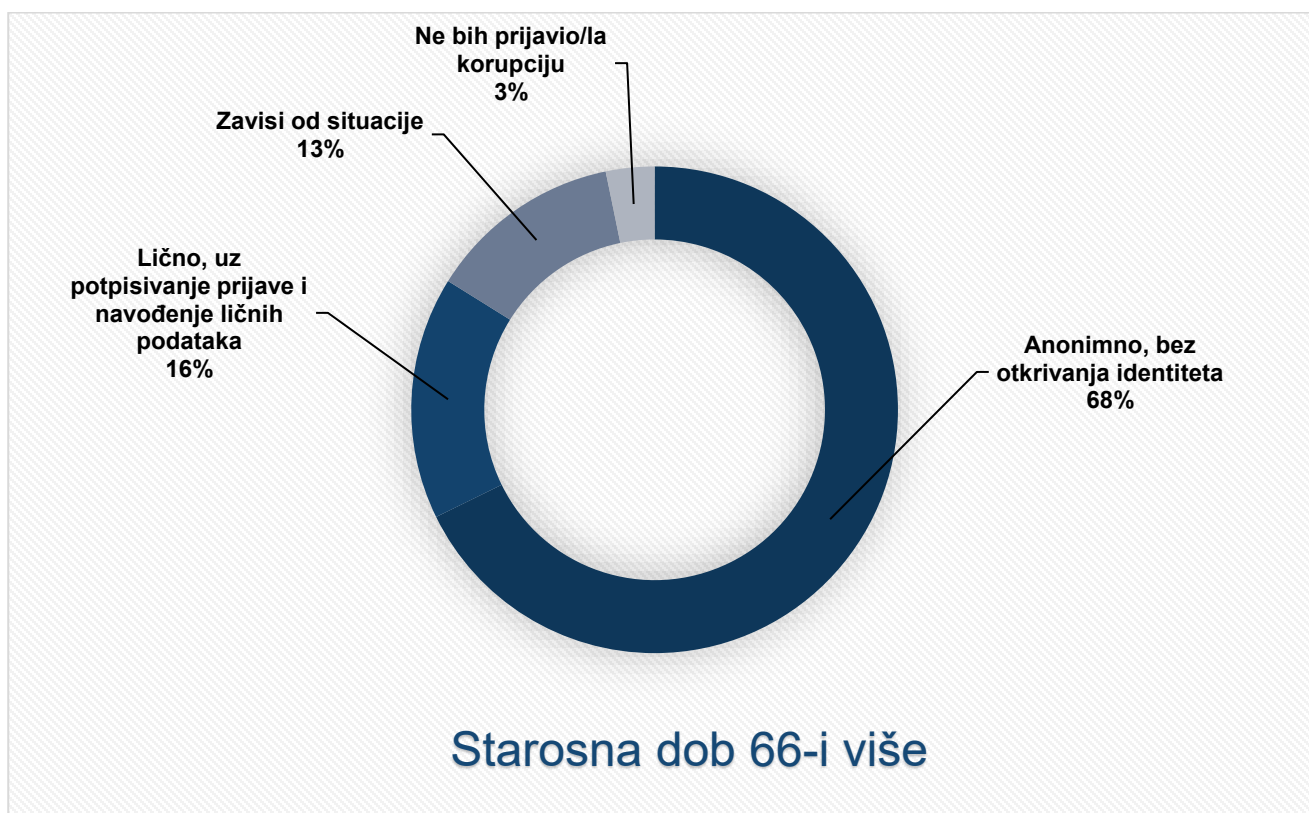
Grafikon 31. prikazuje stavove ispitanika starosne grupe 46–55 godina o načinu na koji bi prijavili korupciju. Na ovo pitanje je odgovorila većina ispitanika, dok jedan ispitanik nije dao odgovor. Najveći broj ispitanika, njih 48 (58%), izjasnilo se da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što pokazuje da i u srednjoj životnoj dobi preovladava potreba za diskrecijom i zaštitom identiteta prilikom prijavljivanja. Opciju „zavisi od situacije“ odabralo je 18 ispitanika (24%), dok bi ličnim potpisom i navođenjem ličnih podataka korupciju prijavilo 8 ispitanika (10%). Najmanji broj, 6 ispitanika (8%), navelo je da ne bi prijavilo korupciju.

Grafikon 32. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- starosna dob 56-65

Grafikon 32. prikazuje odgovore ispitanika starosne grupe 56–65 godina o načinu na koji bi prijavili korupciju. Svi ispitanici iz ove starosne grupe odgovorili su na postavljeno pitanje. Najveći broj ispitanika, njih 19 (43%), izjasnilo se da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što pokazuje da i u ovoj životnoj dobi preovladava potreba za zaštitom privatnosti i sigurnosti prilikom prijavljivanja. Deset ispitanika (23%) navelo je da bi prijavu podnijelo ličnim potpisom i navođenjem ličnih podataka, dok bi se 9 ispitanika (20%) odlučilo u zavisnosti od konkretne situacije. Šest ispitanika (14%) navelo je da ne bi prijavilo korupciju ni na koji način.

Ovi rezultati ukazuju da među ispitanicima u dobi od 56 do 65 godina postoji umjereno povjerenje u institucije, ali i dalje izražena sklonost anonimnosti. U poređenju s mlađim starosnim grupama, kod ove populacije je nešto veći udio onih koji su spremni lično potpisati prijavu, što može odražavati veći osjećaj lične odgovornosti i građanske zrelosti.

Grafikon 33. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- starosna dob 66- i više

Grafikon 33. prikazuje stavove ispitanika starosne grupe 66 i više godina o načinu na koji bi prijavili korupciju. Na ovo pitanje je odgovorila većina ispitanika, dok jedan ispitanik nije dao odgovor. Najveći broj ispitanika, njih 21 (68%), navelo je da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što jasno ukazuje na izraženu potrebu za sigurnošću i zaštitom ličnih podataka prilikom prijavljivanja.

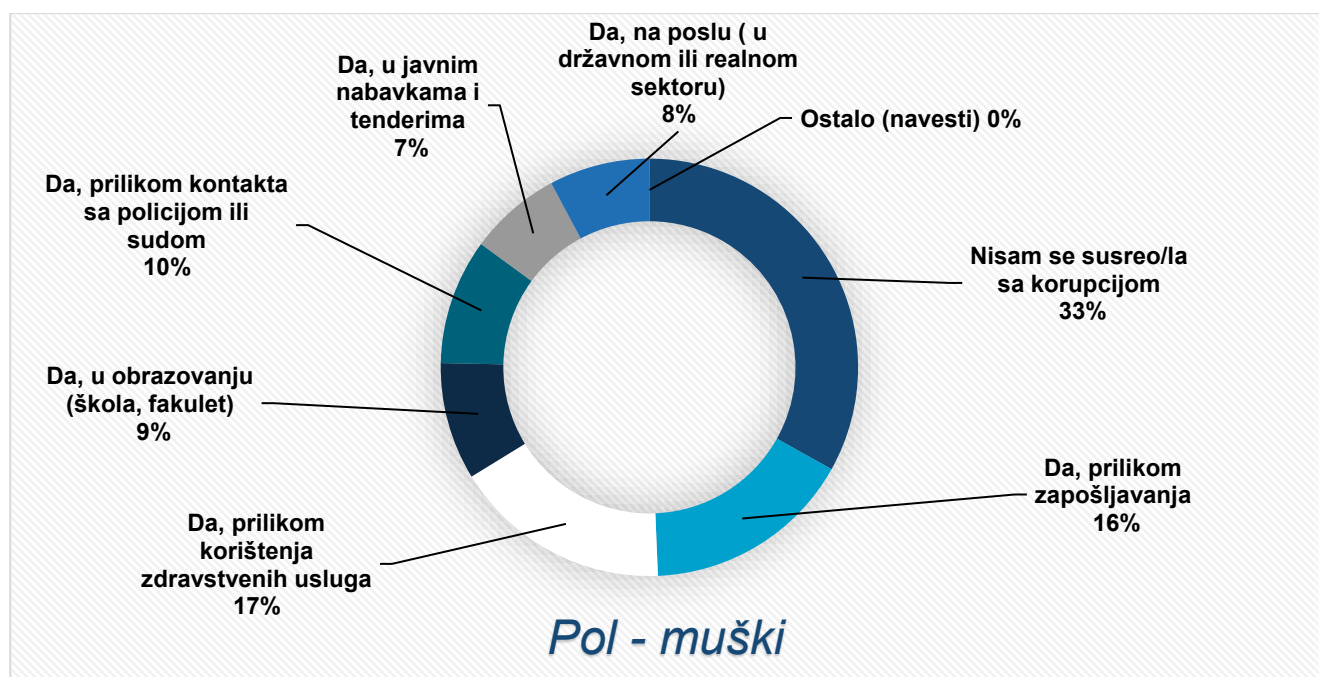
Opciju „lično, uz potpisivanje prijave i navođenje ličnih podataka“ izabralo je 5 ispitanika (16%), dok bi se 4 ispitanika (13%) odlučila u zavisnosti od konkretne situacije. Jedan ispitanik naveo je da ne bi prijavio korupciju ni na koji način.

Rezultati pokazuju da stariji ispitanici imaju izraženu sklonost ka anonimnom prijavljivanju, što može biti posljedica dugogodišnjeg nepovjerenja u institucije i bojazni od mogućih posljedica. Ipak, relativno nizak procenat onih koji ne bi prijavili korupciju uopšte ukazuje na to da i među starijima postoji svijest o važnosti reagovanja na koruptivne pojave, ali uz potrebu za sigurnim i diskretnim kanalima prijavljivanja.

IV Odgovori prema polu

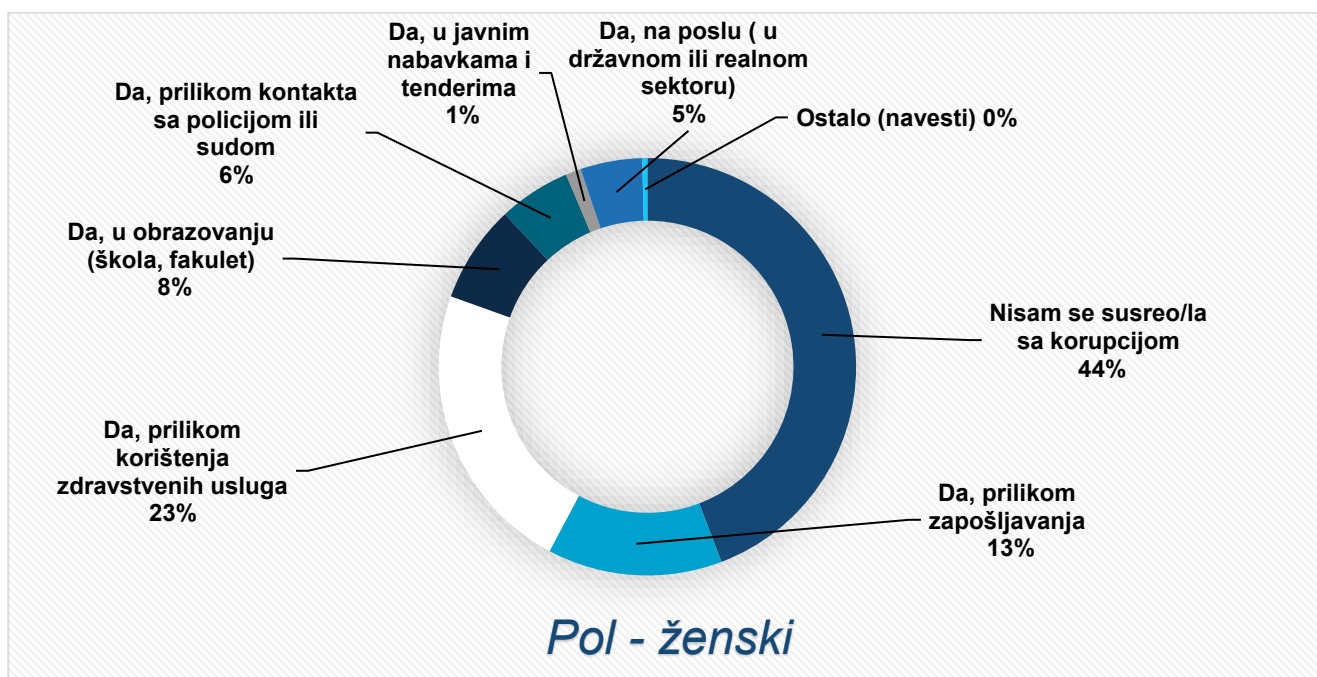
Kako nijedan od ispitanika u osnovnim podacima nije naveo opcije „Ostalo“ ili „Ne želim da se izjasnim“, u analizi rezultata prema polu biće prikazani isključivo podaci za muški i ženski pol.

1. Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?

Grafikon 34.. „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“- pol - muški

Grafikon 34. prikazuje odgovore ispitanika muškog pola na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“. Na ovo pitanje dato je ukupno 154 odgovora iz razloga što je postojala mogućnost da se označi više od jednog odgovora. Najveći broj ispitanika, njih 51 (33%), navelo je da se nije lično susrelo sa korupcijom, što pokazuje da trećina muškaraca ne prepoznaje direktno iskustvo s ovim pojavama. Među onima koji su naveli da jesu, najčešći oblici susreta s korupcijom javljaju se prilikom korištenja zdravstvenih usluga (26 ispitanika, 17%) i u oblasti zapošljavanja (25 ispitanika, 16%). Korupcija u kontaktima s policijom ili sudom zabilježena je kod 15 ispitanika (10%), dok je korupciju u obrazovanju (škola, fakultet) prijavilo 14 ispitanika (9%). Manji broj ispitanika korupciju povezuje s poslovnim okruženjem, odnosno na radnom mjestu u državnom ili realnom sektoru (12 ispitanika, 8%) te u javnim nabavkama i tenderima (11 ispitanika, 7%). Opciju „Ostalo“ nije odabrao nijedan ispitanik.

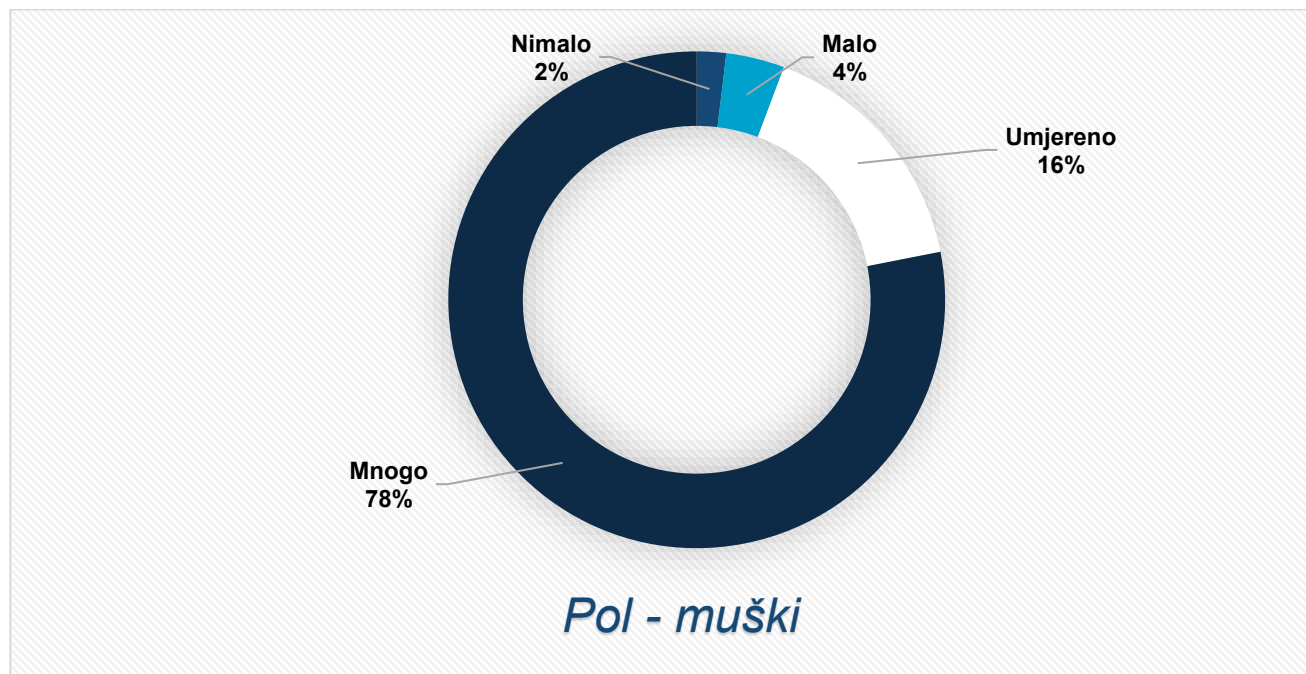

Grafikon 35. "Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?"- pol – ženski

Grafikon 35. prikazuje 251 odgovor ispitanica na pitanje „Da li ste se lično susrele sa korupcijom i u kom obliku?“, na ovo pitanje je postojala mogućnost da se označi više odgovora. Najveći broj ispitanica, njih 111 (44%), navelo je da se nije lično susrelo sa korupcijom, što ukazuje na to da gotovo polovina žena nema neposredno iskustvo s ovom pojavom. Među onima koje su navele da jesu, najčešće prijavljeni oblici korupcije javljaju se prilikom korištenja zdravstvenih usluga (57 ispitanica, 23%) i u oblasti zapošljavanja (34 ispitanice, 13%). Korupcija u obrazovanju (škola, fakultet) prijavljena je od strane 19 ispitanica (8%), dok je korupciju u kontaktu sa policijom ili sudom navelo 14 ispitanica (6%). Manji broj ispitanica je prijavilo korupciju na radnom mjestu u državnom ili realnom sektoru (12 ispitanica, 5%) i u javnim nabavkama i tenderima (3 ispitanice, 1%). Opciju „Ostalo“ nije odabrala nijedna ispitanica.

Rezultati ukazuju da žene najčešće prepoznaju korupciju u oblastima koje se direktno odnose na svakodnevne životne potrebe i socijalnu sigurnost, prije svega u zdravstvu i kod zapošljavanja.

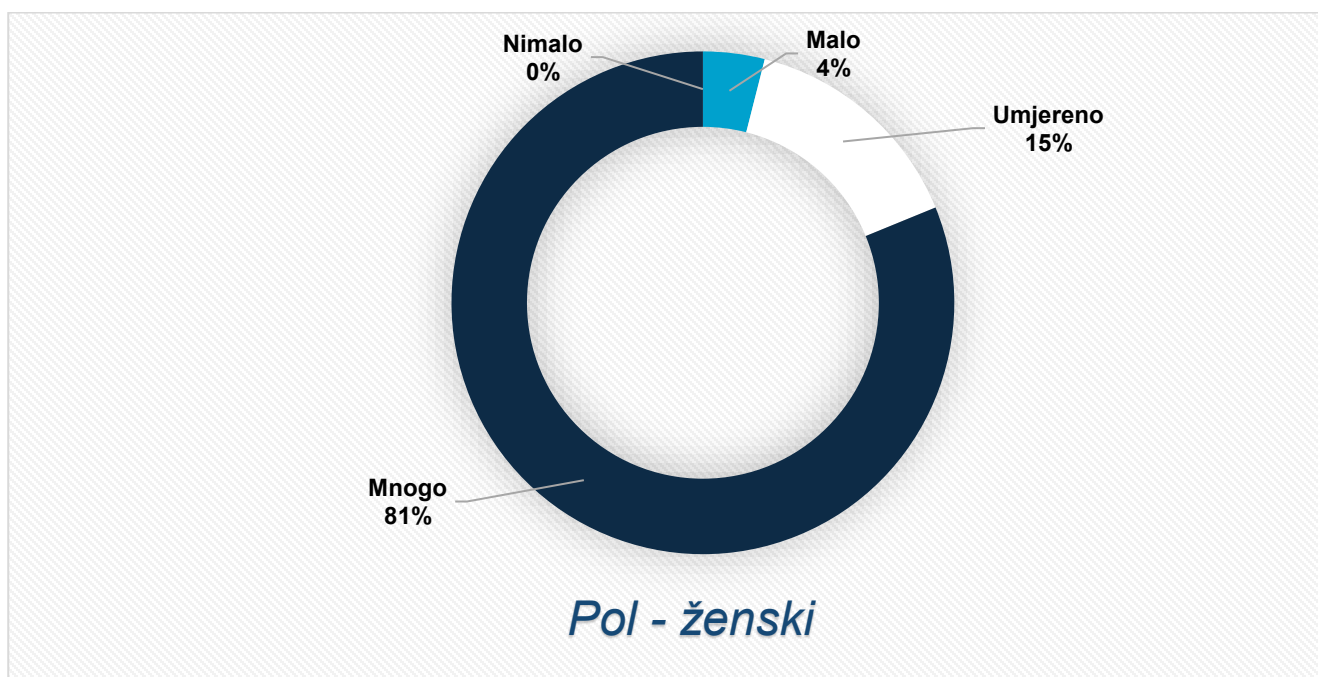
2. Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?

Grafikon 36. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?"- pol – muški

Grafikon 36. prikazuje stavove ispitanika muškog pola o stepenu prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH. Od ukupno 106 muškaraca, samo jedan nije odgovorio na pomenuto pitanje.

Najveći broj ispitanika, njih 82 (78%), smatra da je korupcija u Brčko distriktu BiH mnogo prisutna, što jasno ukazuje na visok nivo percepcije korupcije među muškarcima. Ovaj rezultat pokazuje da velika većina ispitanika prepoznaje korupciju kao ozbiljan i rasprostranjen društveni problem. Dalje, 17 ispitanika (16%) ocijenilo je da je korupcija umjereno prisutna, dok manji broj njih smatra da je korupcija prisutna malo (4 ispitanika, 4%) ili nimalo (2 ispitanika, 2%).

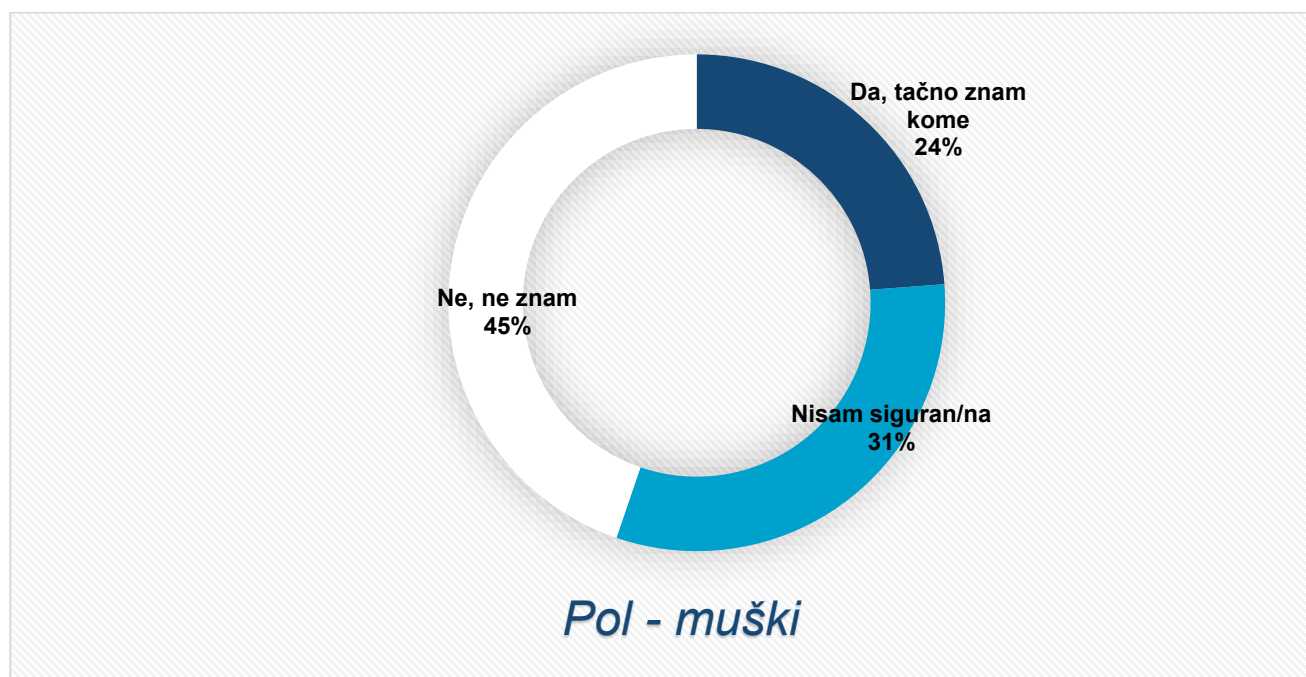

Grafikon 37. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?"- pol – ženski

Grafikon 37. prikazuje stavove ispitanica o stepenu prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH. Tri ispitanice nisu odgovorile na pomenuto pitanje, tako da je dato ukupno 202 odgovora.

Najveći broj ispitanica, njih 164 (81%), smatra da je korupcija u Brčko distriktu BiH mnogo prisutna, što ukazuje na izraženo negativnu percepciju stanja u društvu i visok stepen uvjerenja da je korupcija široko rasprostranjena. Dalje, 30 ispitanica (15%) ocijenilo je da je korupcija umjereno prisutna, dok 8 ispitanica (4%) smatra da je korupcija malo prisutna. Nijedna ispitanica nije izabrala opciju „nimalo“, što dodatno potvrđuje da među ženama ne postoji percepcija da korupcija nije problem u zajednici.

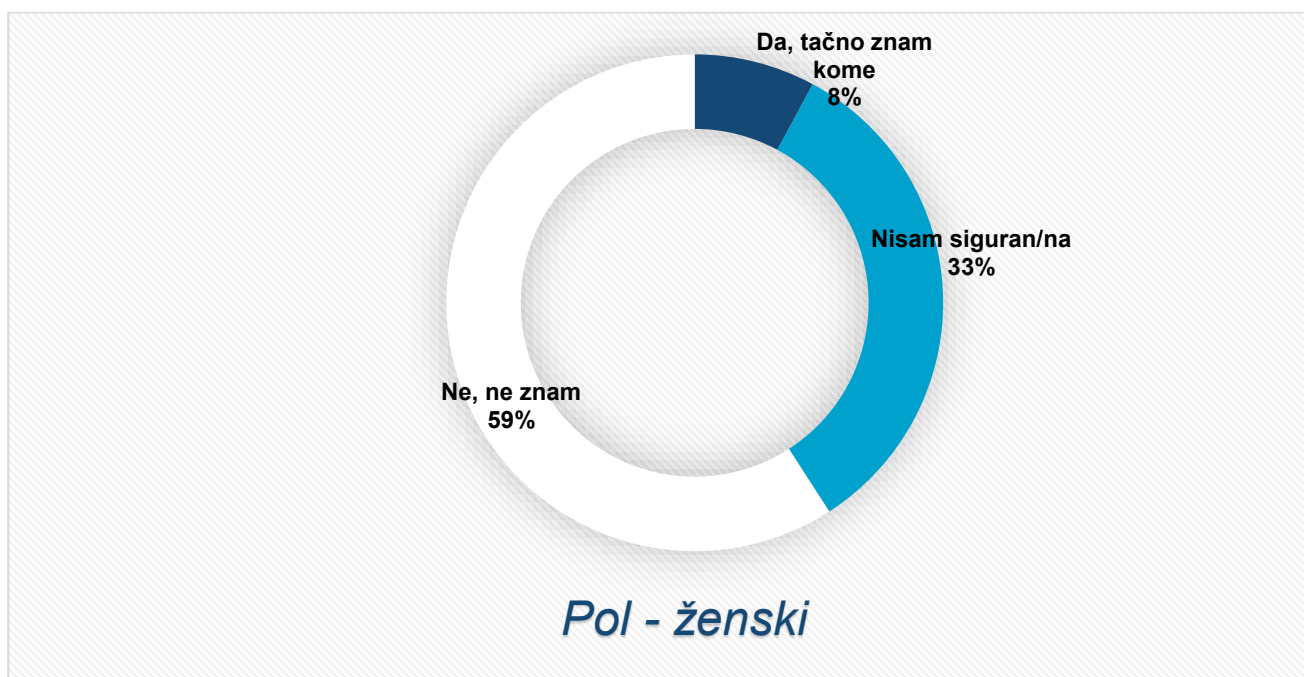
3. Da li znate kome se može prijaviti korupcija?

Grafikon 38. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?"- pol – muški

Grafikon 38. prikazuje nivo informisanosti ispitanika muškog pola o tome kome se može prijaviti korupcija u Brčko distriktu BiH. Jedan ispitanik nije odgovorio na ovo pitanje, tako da je dato ukupno 105 odgovora.

Najveći broj ispitanika, njih 47 (45%), naveo je da ne zna kome se može prijaviti korupcija, što ukazuje na značajan nedostatak informisanosti i povjerenja u institucionalne mehanizme za prijavljivanje korupcije. Dodatnih 33 ispitanika (31%) izjavilo je da nisu sigurni kome se korupcija prijavljuje, što dodatno potvrđuje da većina muškaraca nema jasno znanje o nadležnim organima. Samo 25 ispitanika (24%) izjavilo je da tačno zna kome se može prijaviti korupcija, što predstavlja manji, ali važan segment populacije koji je upoznat s mogućnostima i procedurama za prijavljivanje.

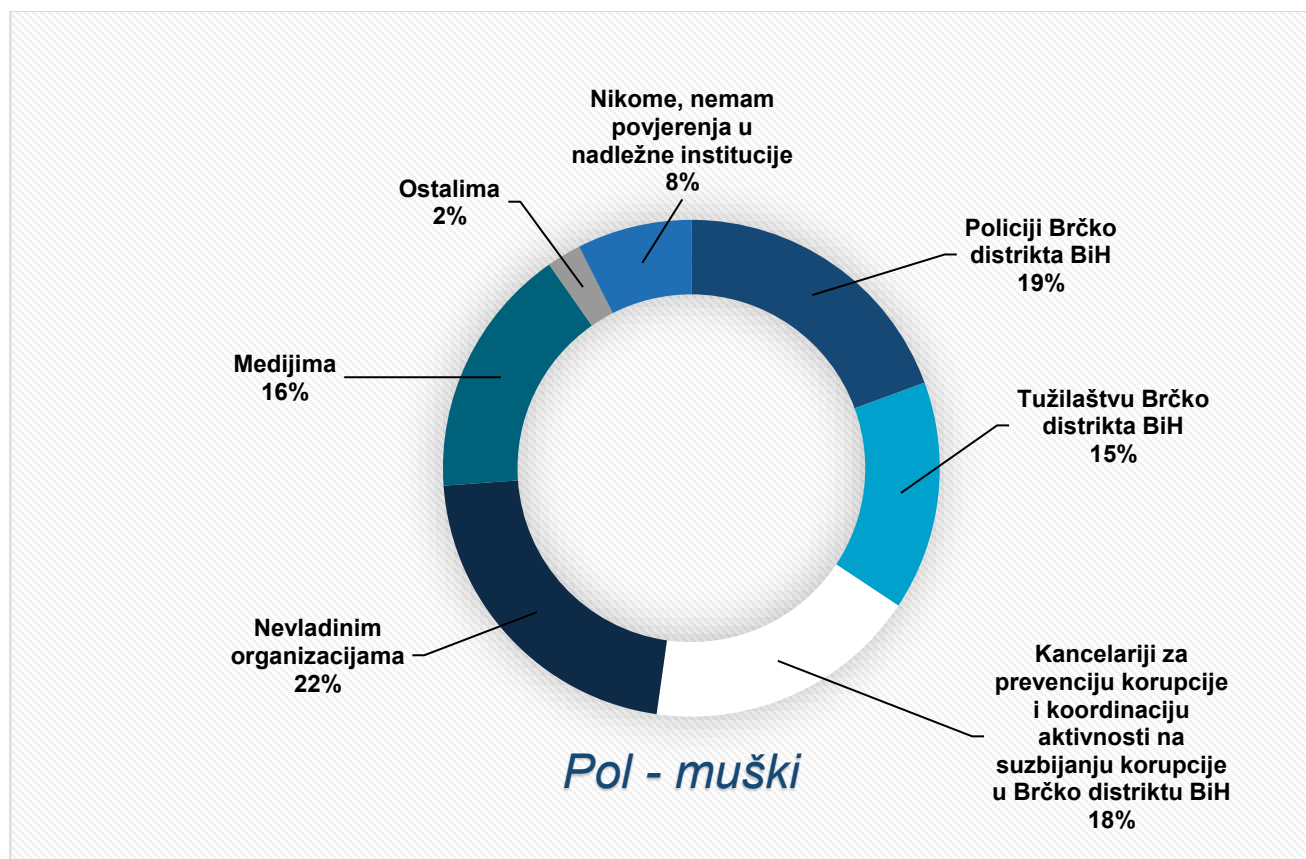

Grafikon 39. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" - pol – ženski

Grafikon 39. prikazuje nivo informisanosti ispitanica o tome kome se može prijaviti korupcija u Brčko distriktu BiH. Na ovo pitanje je ukupno odgovorilo 203 ispitanice, dok 2 nisu označile nijedan od ponuđenih odgovora.

Najveći broj ispitanica, njih 120 (59%), izjavilo je da ne zna kome se može prijaviti korupcija, što jasno ukazuje na nizak nivo informisanosti i vidljivosti nadležnih institucija među ženskom populacijom. Dalje, 67 ispitanica (33%) navelo je da nisu sigurne, dok je samo 16 ispitanica (8%) izjavilo da tačno zna kome se može prijaviti korupcija.

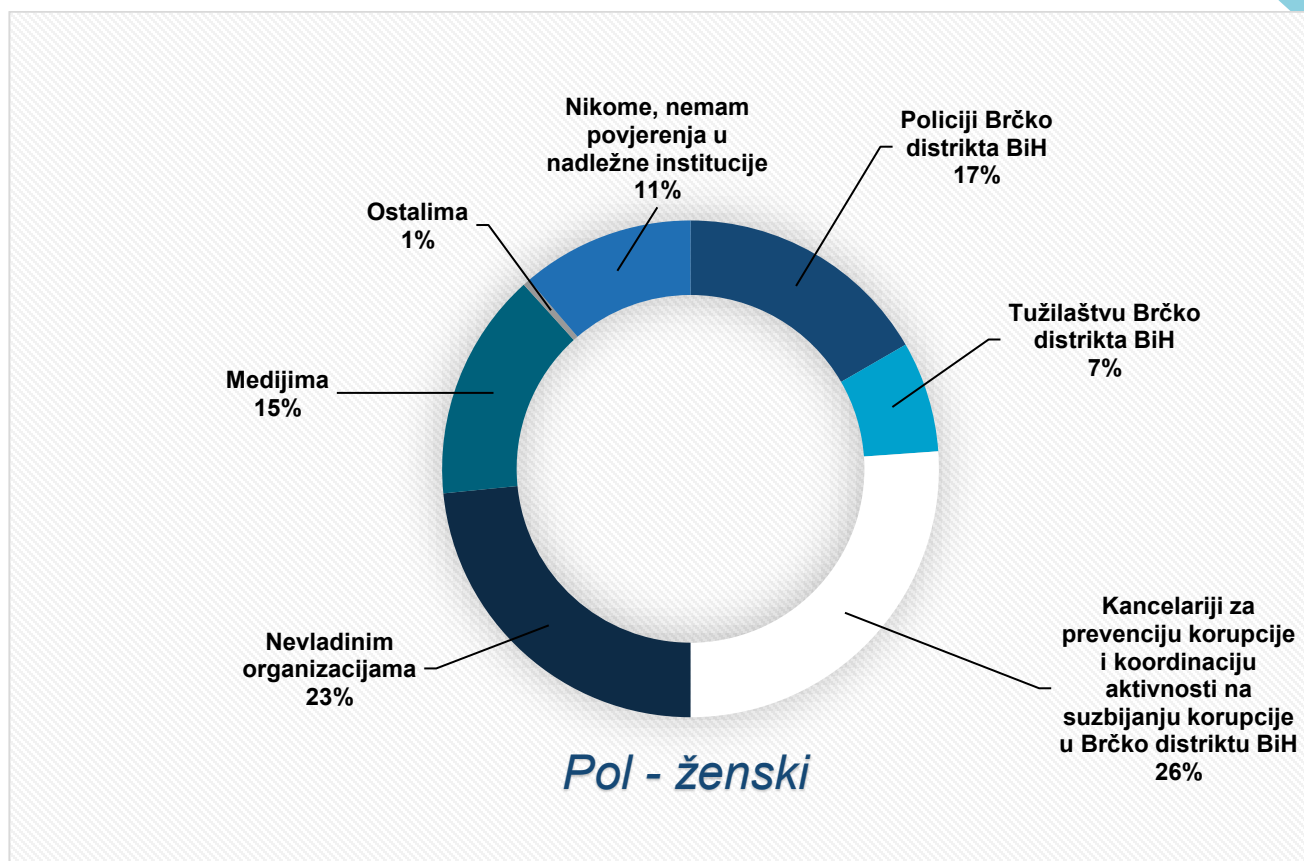
4. Kome biste prijavili korupciju?

Grafikon 40. "Kome biste prijavili korupciju?"- pol – muški

Grafikon 40. prikazuje stavove ispitanika muškog pola o tome kome bi prijavili korupciju u Brčko distriktu BiH. Na ovo pitanje zabilježeno je ukupno 134 odgovora, jer su pojedini ispitanici označili više institucija.

Najveći broj ispitanika, 29 (22%), naveo je da bi korupciju prijavio nevladinim organizacijama, što ukazuje na povjerenje u civilni sektor kao alternativni kanal za prijavu korupcije. Slijede Policija Brčko distrikta BiH s 26 odgovora (19%), te Kancelarija za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH s 24 odgovora (18%), što pokazuje da značajan dio ispitanika prepoznaje i formalne institucije kao nadležne za rješavanje slučajeva korupcije. Medijima bi korupciju prijavilo 22 ispitanika (16%), dok bi Tužilaštvu Brčko distrikta BiH to učinilo 20 ispitanika (15%), što dodatno naglašava da građani vide različite kanale za prijavu, uključujući i javnu kontrolu. Manji broj ispitanika odabrao je opcije ostalima (3 odgovora, 2%) i nikome, nemam povjerenja u nadležne institucije (10 odgovora, 8%).

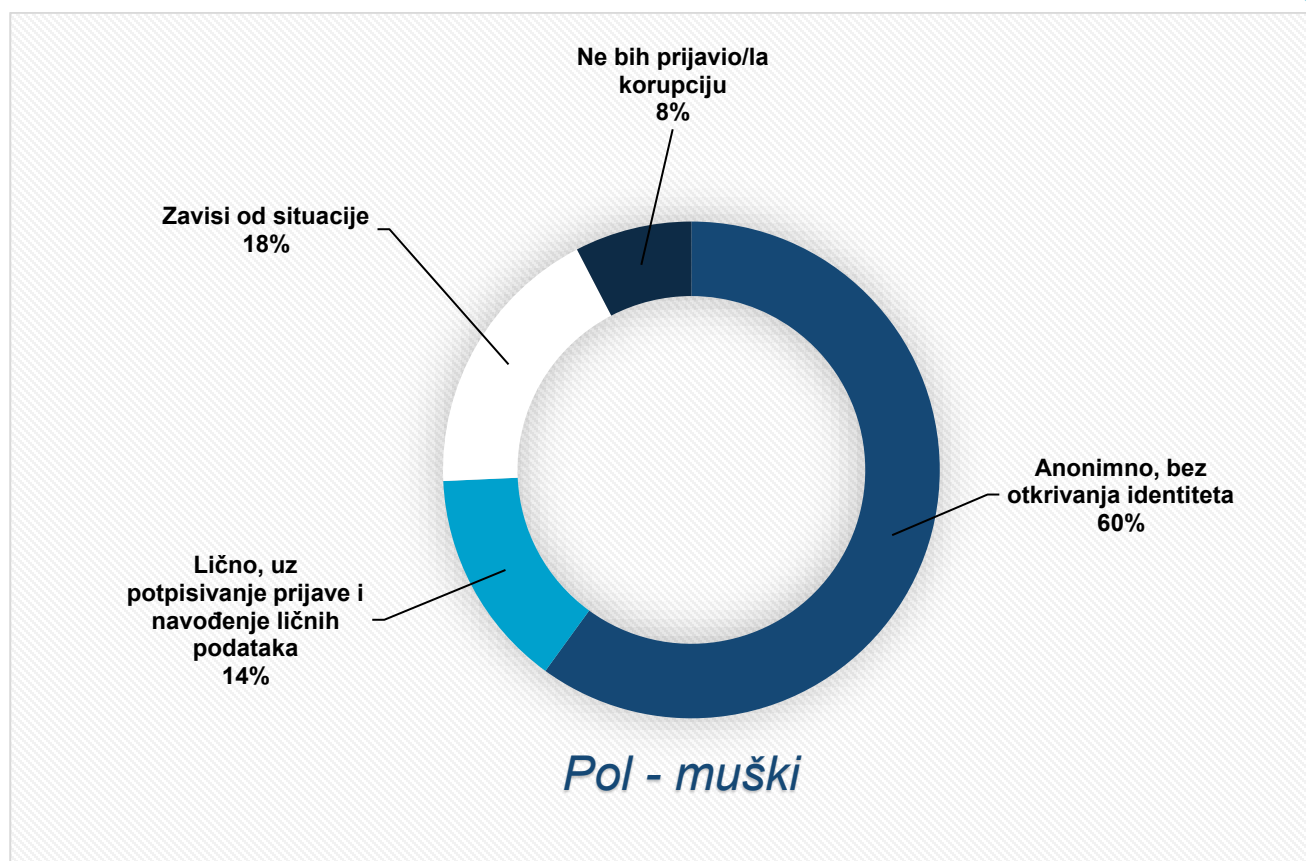
Grafikon 41. "Kome biste prijavili korupciju?"- pol – ženski

Grafikon 41. prikazuje stavove ispitanica o tome kome bi prijavile korupciju u Brčko distriktu BiH. Na ovo pitanje je zabilježeno ukupno 222 odgovora, budući da su pojedine ispitanice mogle označiti više institucija.

Najveći broj ispitanica, njih 58 (26%), navelo je da bi korupciju prijavile Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH, što pokazuje relativno visok nivo povjerenja u ovu instituciju i njenu prepoznatljivost među građankama.

Slijede nevladine organizacije s 52 odgovora (23%), što ukazuje na značajno povjerenje u civilni sektor kao nezavisni mehanizam za prijavu korupcije. Policiji Brčko distrikta BiH bi se obratilo 37 ispitanica (17%), dok bi medijima korupciju prijavilo 33 ispitanice (15%), vjerovatno zbog očekivanja veće javne vidljivosti i brže reakcije. Tužilaštvu Brčko distrikta BiH bi prijavu podnijelo 16 ispitanica (7%), dok je samo 1 ispitanica (1%) navela opciju „ostalima“. Značajan broj ispitanica, 25 (11%), izjavilo je da ne bi prijavilo korupciju nikome, jer nemaju povjerenja u nadležne institucije.

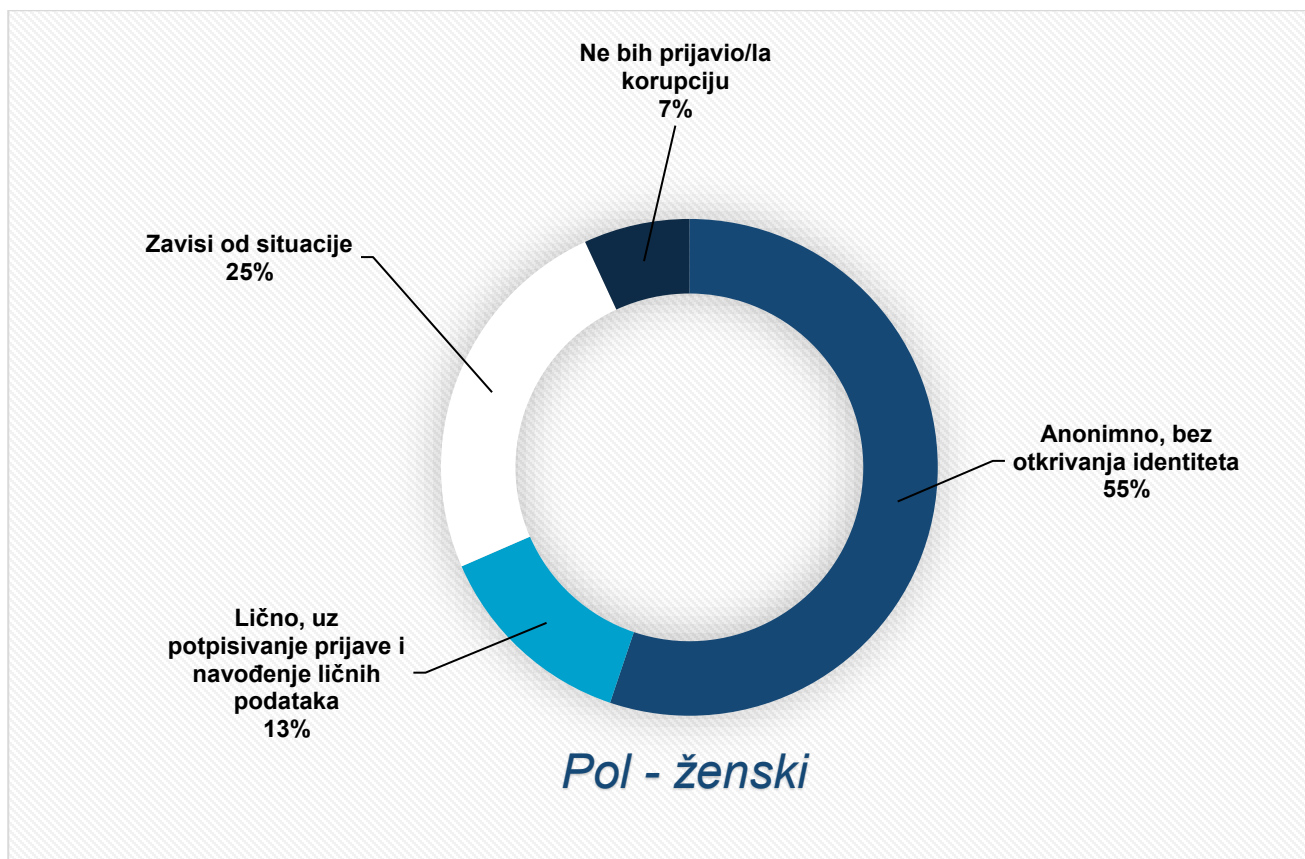
5. Na koji način biste radije prijavili korupciju?

Grafikon 42. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- pol – muški

Grafikon 42. prikazuje stavove ispitanika muškog pola o preferiranom načinu prijavljivanja korupcije u Brčko distriktu BiH. Na ovo pitanje je odgovorilo 105 ispitanika, dok se jedan ispitanik nije izjasnio.

Najveći broj ispitanika, njih 63 (60%), naveo je da bi korupciju prijavio anonimno, bez otkrivanja identiteta, što jasno ukazuje na izraženu potrebu za zaštitom ličnih podataka i osjećaj nesigurnosti prilikom prijavljivanja. Opciju „lično, uz potpisivanje prijave i navođenje ličnih podataka“ odabralo je 15 ispitanika (14%), dok bi 19 ispitanika (18%) način prijavljivanja prilagodilo konkretnoj situaciji. Manji broj ispitanika, 8 (8%), izjavio je da ne bi prijavio korupciju, što upućuje na postojanje određenog nivoa nepovjerenja u institucije i mehanizme zaštite prijavitelja.

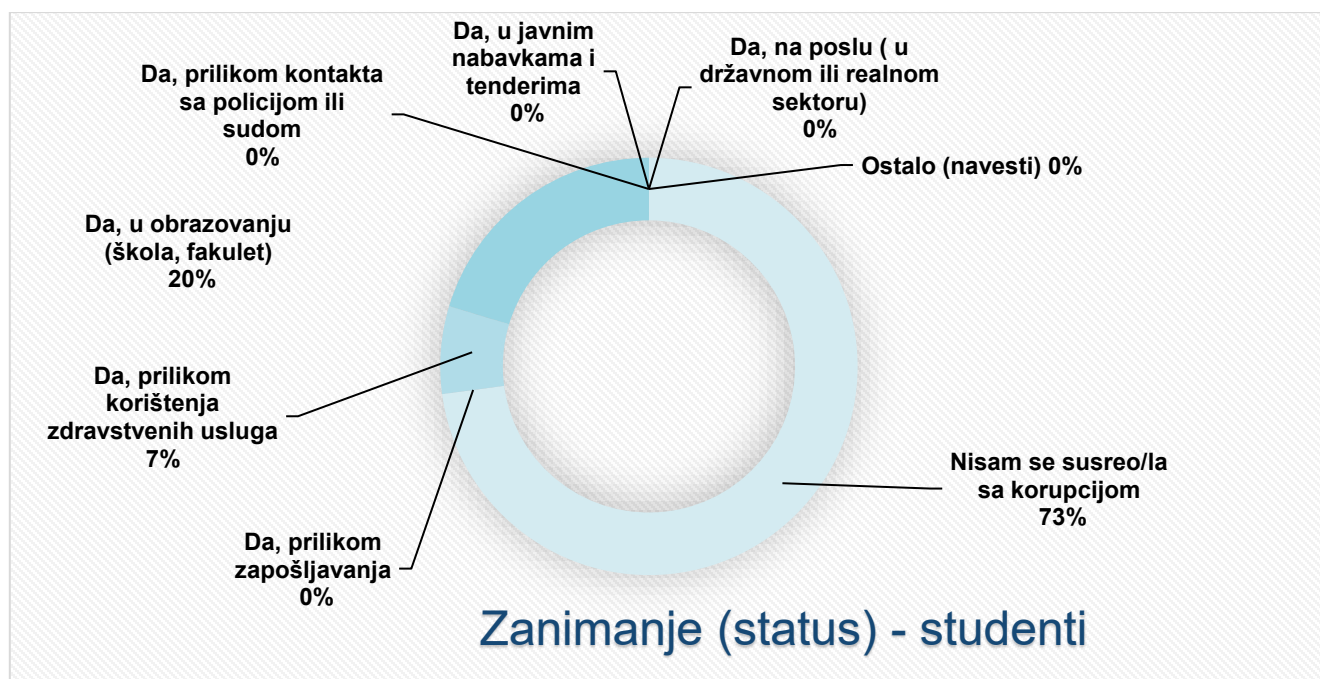
Grafikon 43. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- pol – ženski

Grafikon 43. prikazuje stavove ispitanica o načinu na koji bi prijavile korupciju u Brčko distriktu BiH. Na ovo pitanje je odgovorilo 203 ispitanice, dok se dvije nisu izjasnile.

Najveći broj ispitanica, njih 112 (55%), izjavile su da bi korupciju prijavile anonimno, bez otkrivanja identiteta, što ukazuje na izražen oprez i potrebu za zaštitom ličnih podataka. Ovakav rezultat sugerira da žene, slično kao i muškarci, više vjeruju anonimnim mehanizmima prijavljivanja nego institucionalnim kanalima koji zahtijevaju identifikaciju. Opciju „lično, uz potpisivanje prijave i navođenje ličnih podataka“ odabralo je 27 ispitanica (13%), dok bi 50 ispitanica (25%) način prijavljivanja prilagodilo konkretnoj situaciji, što pokazuje određenu dozu pragmatičnosti i opreza u odlučivanju o prijavljivanju korupcije. Manji broj ispitanica, 14 (7%), izjavilo je da ne bi prijavilo korupciju, što ukazuje na prisustvo nepovjerenja u nadležne institucije ili sumnju u efikasnost sistema prijavljivanja.

V Odgovori prema zanimanju (statusu)

1. Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?

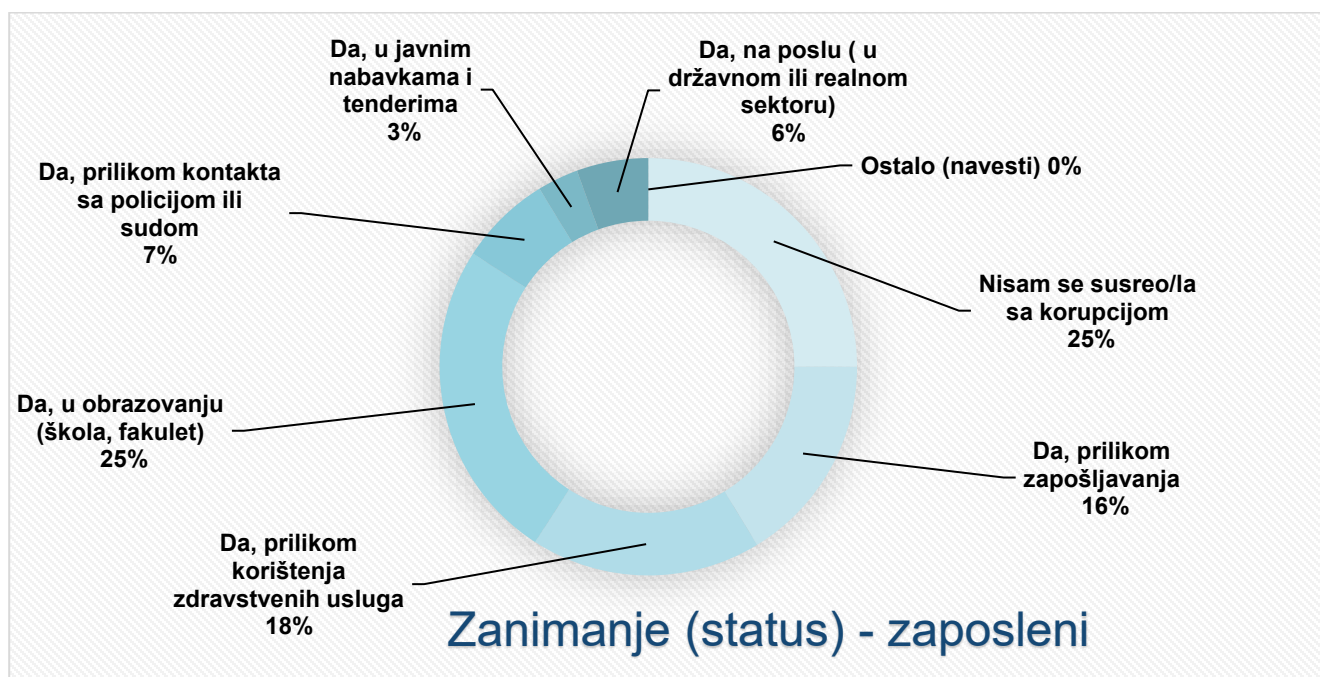

Grafikon 44. "Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?"- zanimanje-studenti

Grafikon 44. koji prikazuje odgovore studenata na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“.

U istraživanju je učestvovalo 57 studenata, a ukupno je zabilježeno 59 odgovora, budući da je postojala mogućnost da ispitanici zaokruže više od jednog odgovora. Najveći broj odgovora, 43 (73%), odnosi se na opciju „nisam se susreo/la sa korupcijom“. Dalje, 4 odgovora (7%) odnose se na iskustvo sa korupcijom prilikom korištenja zdravstvenih usluga, dok je 12 odgovora (20%) zabilježeno za kategoriju „u obrazovanju (škola, fakultet)“. U rubrikama „prilikom zapošljavanja“, „prilikom kontakta sa policijom ili sudom“, „u javnim nabavkama i tenderima“, „na poslu (u državnom ili realnom sektoru)“ i „ostalo“ nije označen nijedan odgovor.

Rezultati pokazuju da većina studenata nije imala lično iskustvo sa korupcijom, dok je mali broj njih naveo pojedinačne slučajeve i to najčešće u zdravstvenom sektoru. Ovo ukazuje da studenti korupciju rijetko prepoznaju kao dio svog neposrednog iskustva ili da se s njom nisu direktno susrećali.

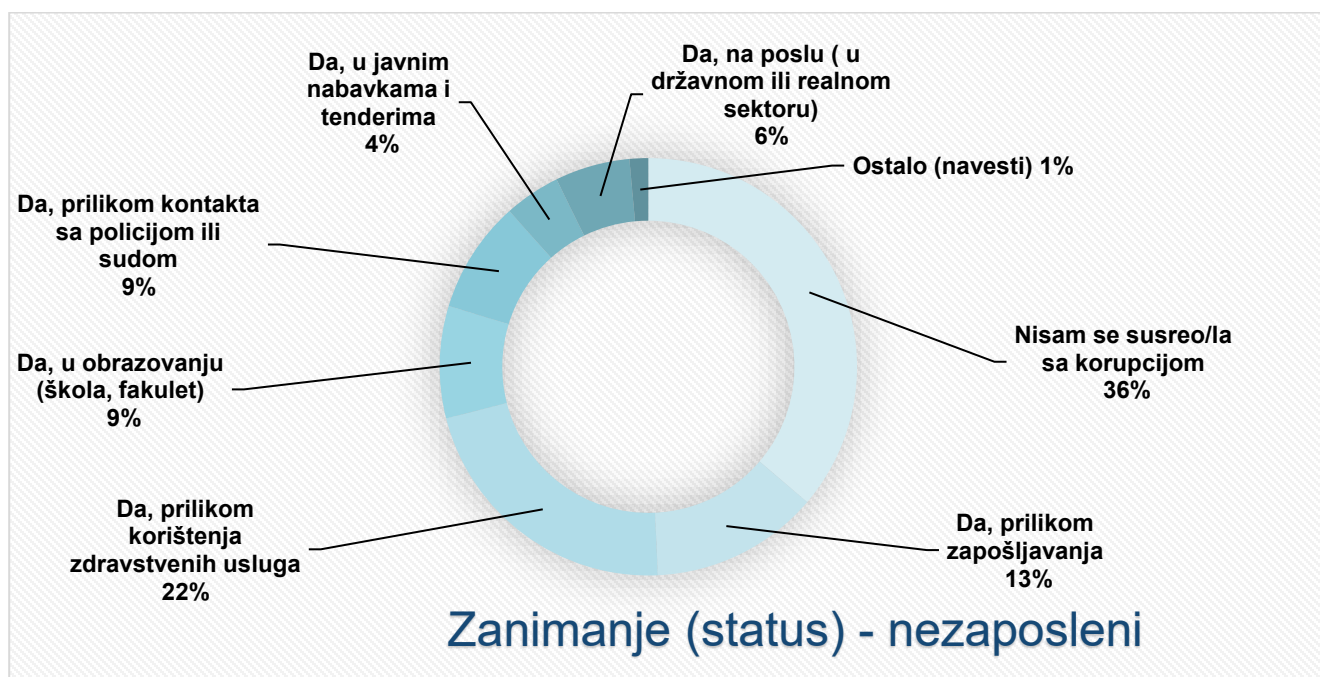

Grafikon 45. „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?”- zanimanje-zaposleni

Grafikon 45. koji prikazuje odgovore zaposlenih na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?” pruža uvid u različita iskustva ispitanika s ovom pojavom.

Zabilježeno je ukupno 252 odgovora, s obzirom na to da je bilo moguće označiti više opcija. Najzastupljeniji odgovori bili su: „nisam se susreo/la sa korupcijom” i „da, u obrazovanju (škola, fakultet)”, koje je odabralo po 63 ispitanika (25%). Ovi rezultati ukazuju da se zaposleni podjednako često izjašnjavaju da nisu imali lično iskustvo sa korupcijom, ali i da su je prepoznali upravo u obrazovnom sistemu. Korupcija prilikom korištenja zdravstvenih usluga prijavljena je od strane 45 ispitanika (18%), dok je 41 ispitanik (16%) naveo da se s njom susreo prilikom zapošljavanja. Manji broj ispitanika prijavio je korupciju u kontaktu sa policijom ili sudom – 18 (7%), na radnom mjestu – 14 (6%), te u javnim nabavkama i tenderima – 8 ispitanika (3%). U kategoriji „ostalo” nije bilo nijednog odgovora.

Podaci pokazuju da korupcija, prema iskustvima zaposlenih, najčešću povezanost ima s obrazovanjem, zapošljavanjem i zdravstvenim sistemom. Iako četvrtina ispitanika navodi da se nikada nije susrela s korupcijom, značajan broj njih prepoznaje ovu pojavu u različitim segmentima društva, što ukazuje na njenu prisutnost i raznolikost oblika u kojima se može javiti.

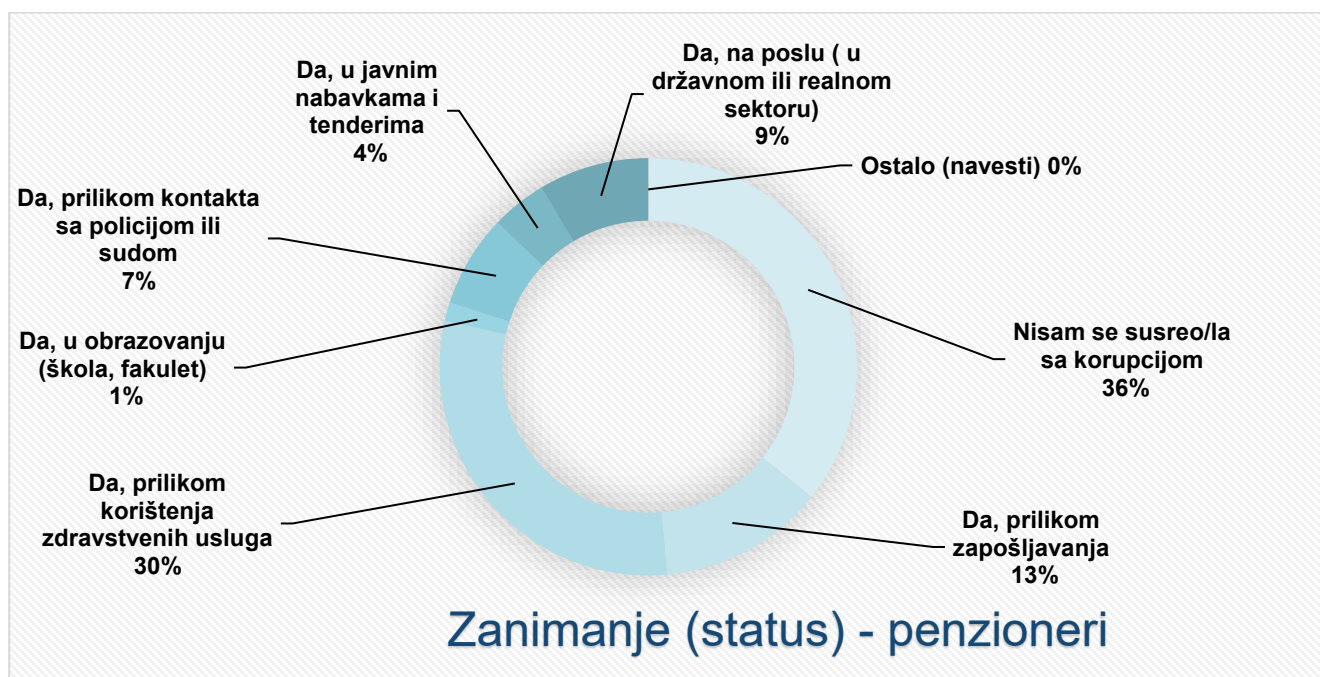

Grafikon 46. "Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?"- zanimanje-nezaposleni

Grafikon 46. koji prikazuje odgovore nezaposlenih građana na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“ otkriva različite oblike susreta s korupcijom među ovom grupom ispitanika.

Ukupno je zabilježeno 169 odgovora, jer su ispitanici mogli označiti više opcija. Najveći broj odgovora, 25 (36%), odnosi se na opciju „nisam se susreo/la sa korupcijom“, što pokazuje da više od trećine nezaposlenih smatra da nisu imali lično iskustvo s korupcijom. Korupcija prilikom korištenja zdravstvenih usluga prijavljena je od strane 15 ispitanika (22%), dok je 9 ispitanika (13%) navelo iskustvo s korupcijom prilikom zapošljavanja. Manji broj ispitanika prijavilo je susrete s korupcijom u obrazovanju (6 ispitanika, 9%), prilikom kontakta sa policijom ili sudom (6 ispitanika, 9%), na radnom mjestu (4 ispitanika, 6%), te u javnim nabavkama i tenderima (3 ispitanika, 4%). Opcija „ostalo“ označena je samo u jednom slučaju (1%).

Rezultati pokazuju da nezaposleni najčešće ne prijavljuju lične susrete s korupcijom, ali kada se susreću, to je najčešće u zdravstvenom sektoru ili prilikom traženja zaposlenja. Ostali oblici korupcije, poput kontakta s pravosudnim organima ili javnim nabavkama, zabilježeni su u manjem broju slučajeva, što sugerira da percepcija i iskustvo korupcije kod nezaposlenih varira i da je ista prisutna u različitim društvenim okruženjima.

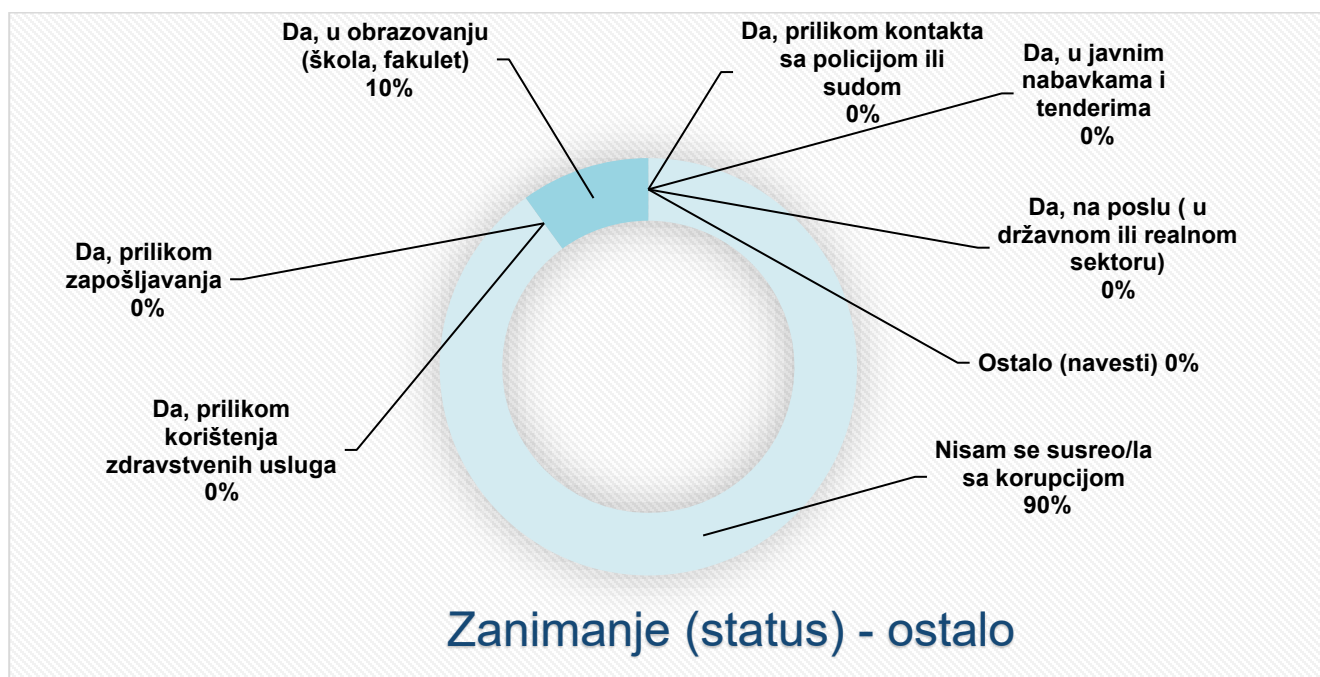

Grafikon 47. „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?”- zanimanje-penzioneri

Grafikon 47. koji prikazuje odgovore penzionera na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?” daje uvid u njihova iskustva s ovom pojavom.

Ukupno je zabilježeno 70 odgovora, s obzirom na to da su ispitanici mogli označiti više opcija. Najviše odgovora, 25 (36%), odnosi se na opciju „nisam se susreo/la sa korupcijom“, što pokazuje da više od trećine penzionera smatra da nisu imali lično iskustvo sa korupcijom. Značajan broj ispitanika, 21 (30%), naveo je susrete sa korupcijom prilikom korištenja zdravstvenih usluga, dok je 9 ispitanika (13%) iskusilo korupciju prilikom zapošljavanja. Manji broj odgovora odnosi se na opciju „na poslu (u državnom ili realnom sektoru)” – 6 ispitanika (9%), prilikom kontakta sa policijom ili sudom – 5 ispitanika (7%), u javnim nabavkama i tenderima – 3 ispitanika (4%), te u obrazovanju (škola, fakultet) – 1 ispitanik (1%). Opcija „ostalo“ nije izabrao nijedan ispitanik.

Penzioneri najčešće prepoznaju korupciju prilikom korištenja zdravstvenih usluga, dok trećina njih tvrdi da s njom nije imala nikakav lični kontakt. Ostali oblici, uključujući iskustva na radnom mjestu, u pravosuđu ili javnim nabavkama, pojavljuju se rjeđe, što ukazuje na to da njihova percepcija korupcije obuhvata različite društvene sfere, s naglaskom na usluge od direktnog ličnog značaja.

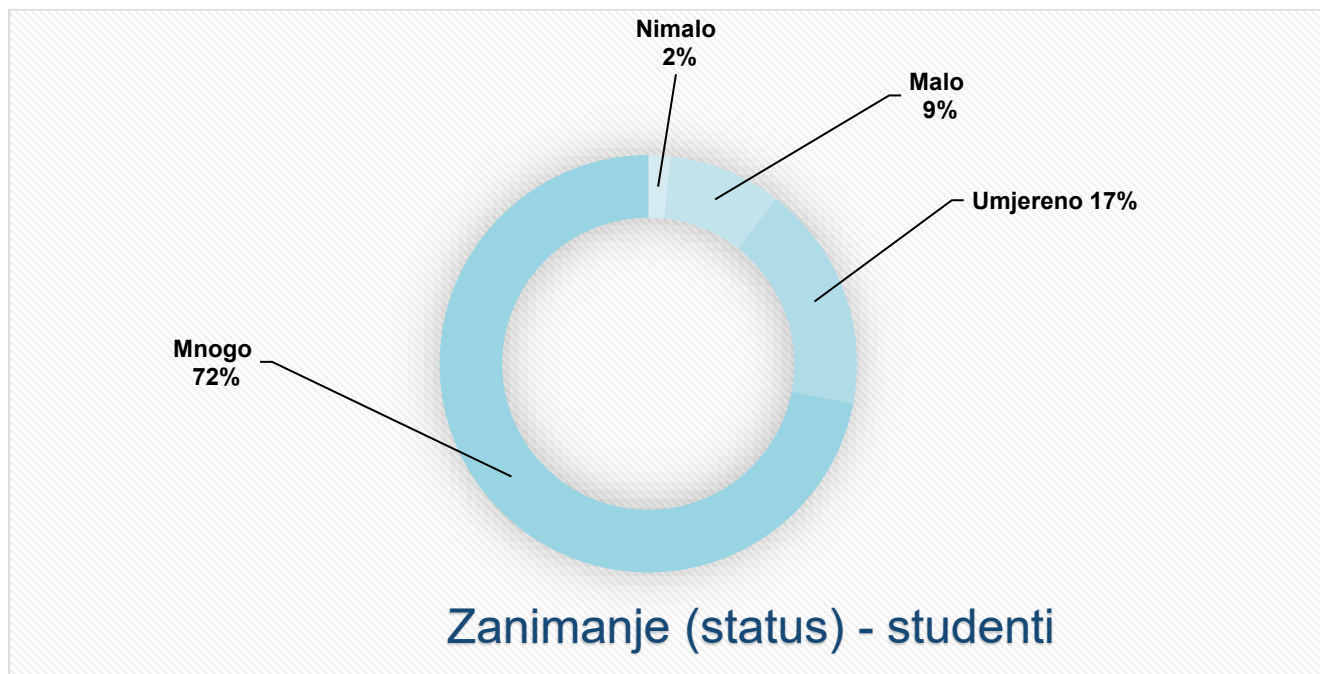
Grafikon 48. „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?”- zanimanje-ostalo

Grafikon 48. koji prikazuje odgovore ispitanika u kategoriji „ostalo“ na pitanje „Da li ste se lično susreli sa korupcijom i u kom obliku?“ pokazuje vrlo ograničeno iskustvo sa ovom pojavom.

Ukupno je zabilježeno 10 odgovora, što odgovara broju ispitanika u ovoj grupi, budući da je svaki ispitanik dao po jedan odgovor. U ovoj grupi se nalaze ispitanici koji idu u školu. Većina ispitanika, njih 9 (90%), izjavila je da se nisu susreli sa korupcijom, dok je 1 ispitanik (10%) naveo iskustvo sa korupcijom u obrazovanju (škola, fakultet). U ostalim kategorijama: prilikom zapošljavanja, korištenja zdravstvenih usluga, kontakta sa policijom ili sudom, u javnim nabavkama i tenderima, na poslu ili „ostalo“ nije zabilježen nijedan odgovor.

Podaci pokazuju da većina ispitanika koji još pohađaju školu nisu imali lični susret sa korupcijom. Jedini prijavljeni slučaj povezan je sa korupcijom u obrazovanju, što može ukazivati da je korupcija kod ove grupe još uvijek rijetko iskustvo i javlja se u vrlo ograničenim situacijama.

2. Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?

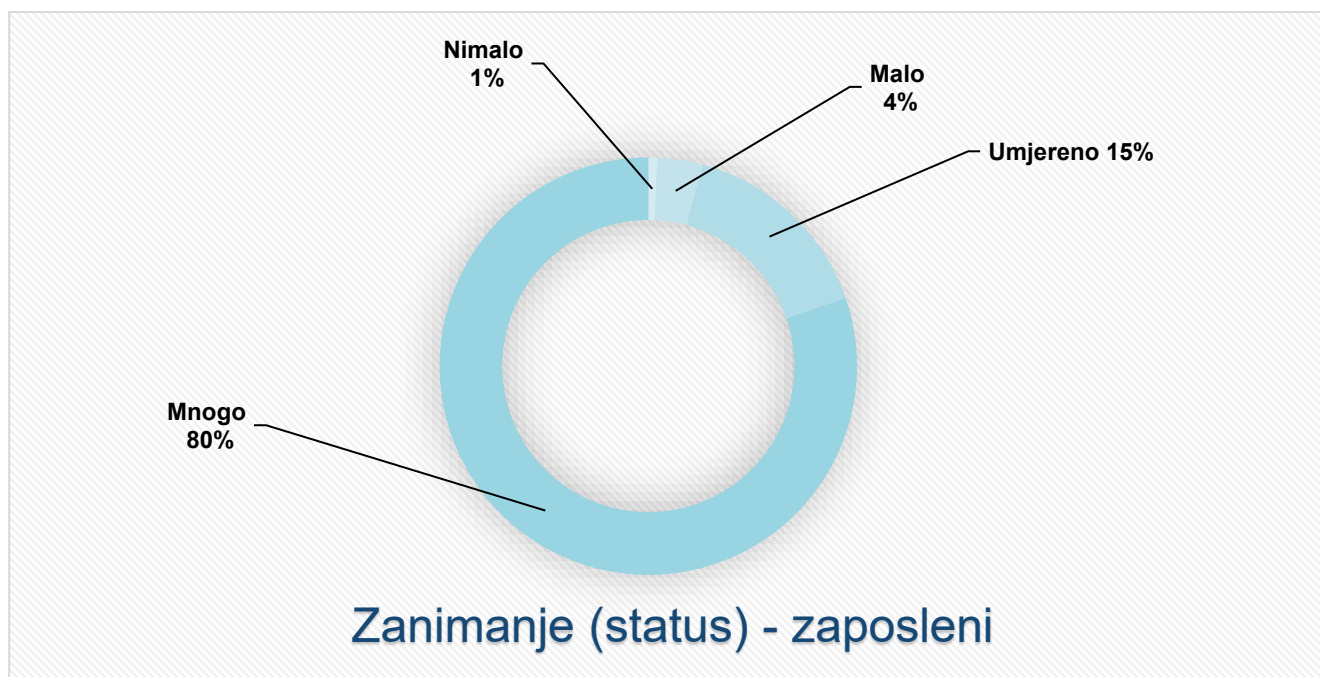

Grafikon 49. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?"- zanimanje-studenti

Grafikon 49. koji prikazuje percepciju studenata o prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH pokazuje da većina njih smatra da je korupcija značajno prisutna.

Ukupno je na pitanje odgovorilo 57 studenata. Najveći dio njih, 41 student (72%), smatra da je korupcija „mnogo“ prisutna, što ukazuje na snažan osjećaj prisutnosti korupcije među ovom grupom. Manji broj ispitanika procjenjuje korupciju kao „umjerenu“ – 10 studenata (17%), dok 5 studenata (9%) smatra da je korupcija „malo“ prisutna, a samo 1 student (2%) vjeruje da korupcije „nimalo“ nema.

Podaci pokazuju da studenti uglavnom percipiraju korupciju kao značajan problem u Brčko distriktu BiH, s dominantnom percepcijom da je ona visoko prisutna u društvu. Manji broj ispitanika vidi korupciju kao umjerenu ili minimalnu, dok gotovo niko ne smatra da je potpuno odsutna.

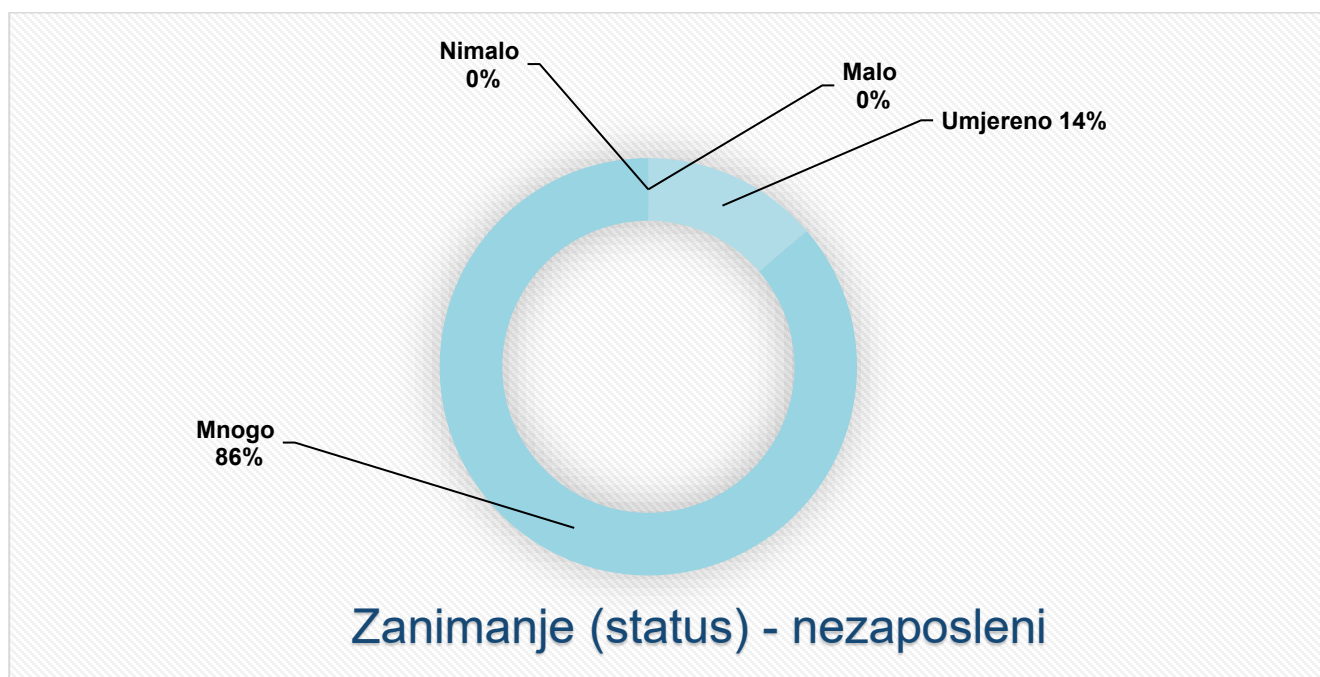

Grafikon 50. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?"- zanimanje-zaposleni

Grafikon 50. koji prikazuje percepciju zaposlenih o prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH jasno pokazuje da većina vidi korupciju kao ozbiljan problem.

Na ovo pitanje su odgovorila 142 ispitanika, dok jedan ispitanik nije dao odgovor. Najveći dio, 114 ispitanika (80%), smatra da je korupcija „mnogo“ prisutna, što ukazuje na snažan osjećaj visoke razine korupcije među zaposlenima. Manji broj ispitanika procjenjuje prisutnost korupcije kao „umjereno“ – 22 ispitanika (15%), dok samo 5 ispitanika (4%) smatra da je prisutna „malo“, a 1 ispitanik (1%) vjeruje da korupcije „nimalo“ nema.

Rezultati pokazuju da zaposleni u velikoj mjeri percipiraju korupciju kao značajan problem u Brčko distriktu BiH, s dominantnom percepcijom da je ona veoma prisutna. Samo mali broj ispitanika smatra da je korupcija prisutna u manjoj mjeri ili da je potpuno odsutna.

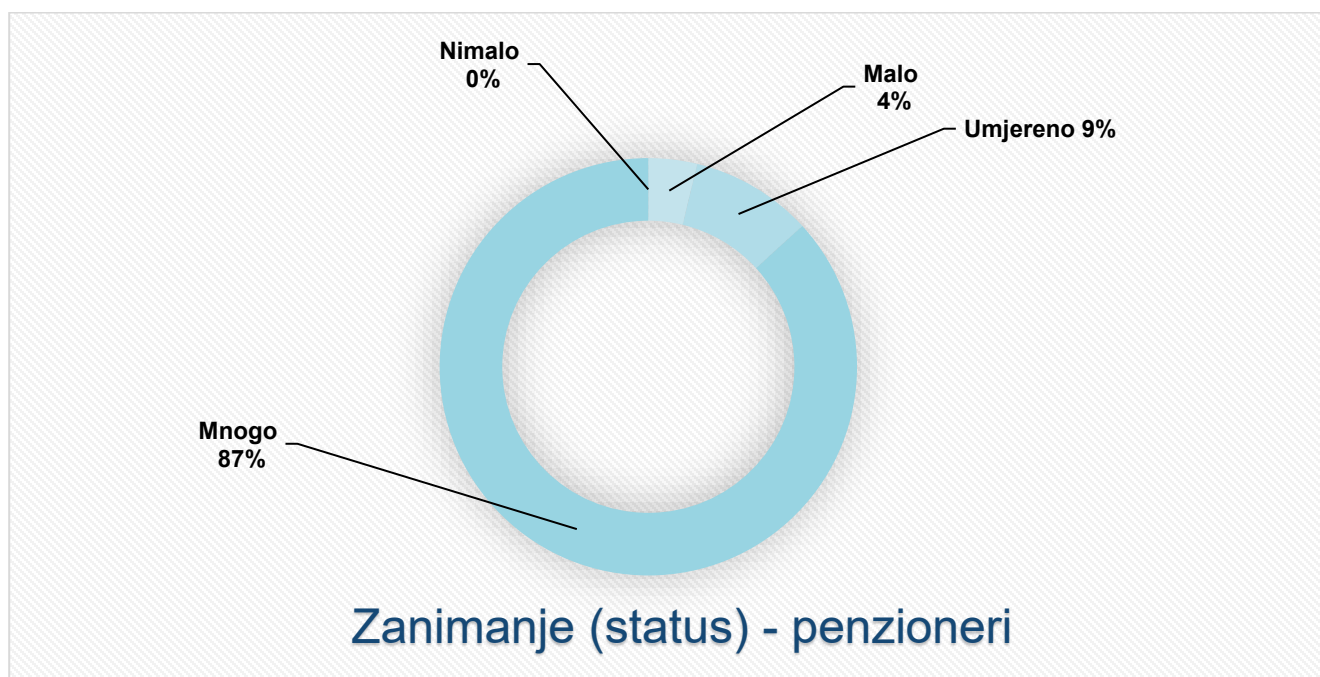

Grafikon 51. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?"- zanimanje-nezaposleni

Grafikon 51. koji prikazuje percepciju nezaposlenih o prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH pokazuje da ova grupa uglavnom vidi korupciju kao značajan problem.

Na pitanje je odgovorio 51 ispitanik. Većina njih, 44 ispitanika (86%), smatra da je korupcija „mnogo“ prisutna, dok 7 ispitanika (14%) procjenjuje prisutnost korupcije kao „umjereno“. Opcije „malo“ i „nimalo“ nisu zabilježile nijedan odgovor (0%).

Rezultati jasno pokazuju da nezaposleni percipiraju korupciju kao izrazito prisutnu u Brčko distriktu BiH. Nijedan ispitanik ne smatra da je korupcija minimalna ili odsutna, što ukazuje na dominantno iskustvo ili percepciju visoke razine korupcije među ovom grupom.

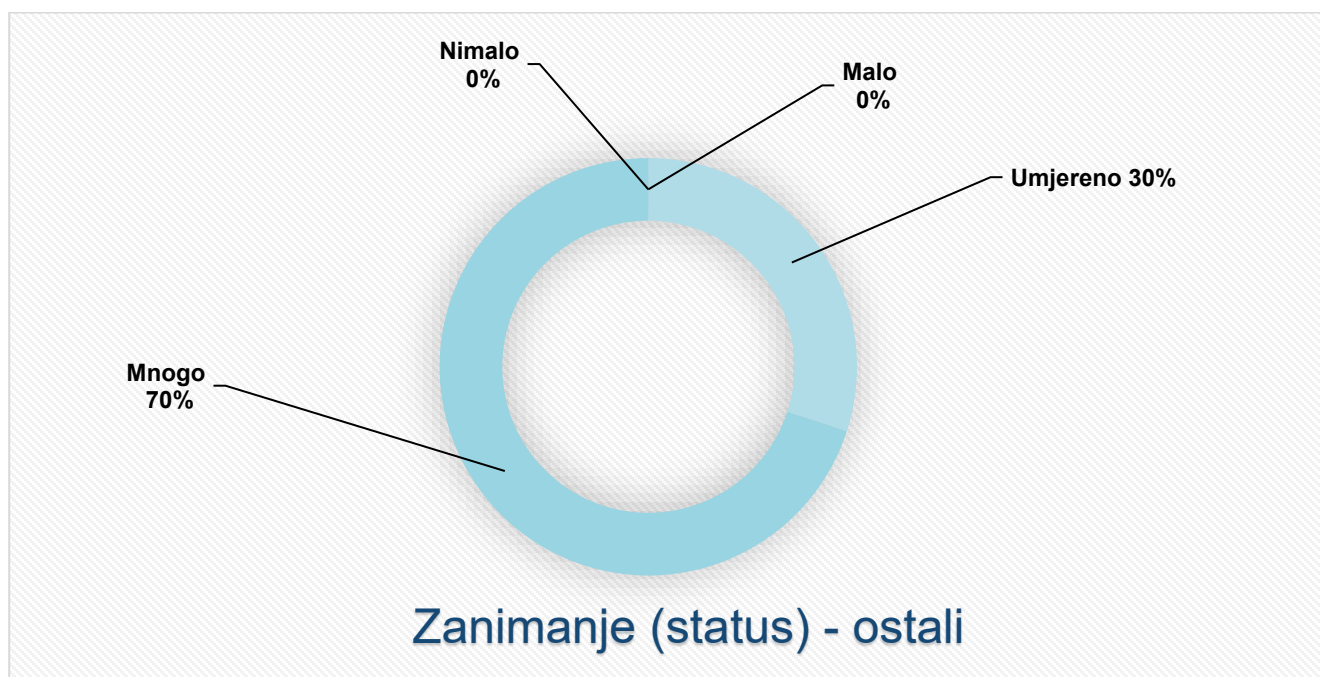

Grafikon 52. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?"- zanimanje-penzioneri

Grafikon 52. koji prikazuje percepciju penzionera o prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH pokazuje da većina njih smatra da je korupcija visoko prisutna.

Na pitanje je odgovorilo 53 penzionera, dok 3 ispitanika nisu odgovorila. Najveći dio, 46 ispitanika (87%), smatra da je korupcija „mnogo“ prisutna. Manji broj ispitanika procjenjuje prisutnost korupcije kao „umjereno“ – 5 ispitanika (9%), dok 2 ispitanika (4%) smatraju da je prisutna „malo“. Opcija „nimalo“ nije bila zabilježena.

Rezultati pokazuju da penzioneri dominantno percipiraju korupciju kao vrlo prisutnu u Brčko distriktu BiH. Većina njih smatra da je njen uticaj značajan, dok je manji broj penzionera svjestan samo umjerene prisutnosti, a niko od njih ne vidi korupciju kao potpuno odsutnu.

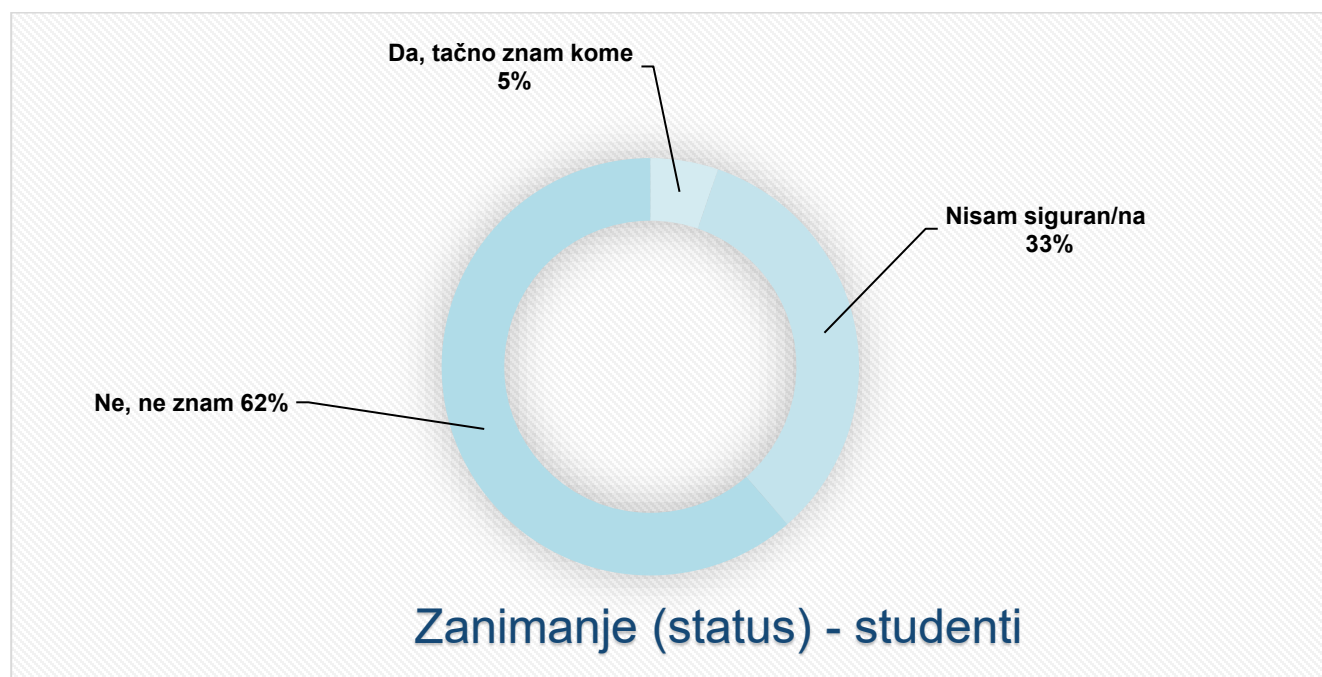
Grafikon 53. "Koliko smatrate da je korupcija prisutna u Brčko distriktu BiH?"- zanimanje-ostali

Grafikon 53. koji prikazuje percepciju ispitanika iz grupe „ostalo“ o prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH pokazuje da većina ove grupe smatra da je korupcija značajno prisutna.

Na pitanje je odgovorilo 10 ispitanika. Najveći dio, 7 ispitanika (70%), smatra da je korupcija „mnogo“ prisutna, dok 3 ispitanika (30%) procjenjuju da je korupcija „umjereno“ prisutna. Opcije „malo“ i „nimalo“ nisu zabilježene.

Rezultati pokazuju da i među mladim ispitanicima, koji još pohađaju školu, dominira percepcija visoke prisutnosti korupcije u Brčko distriktu BiH. Nijedan ispitanik ne smatra da je korupcija minimalna ili odsutna, što ukazuje na svijest o njenoj prisutnosti i među mlađom populacijom.

3. Da li znate kome se može prijaviti korupcija?

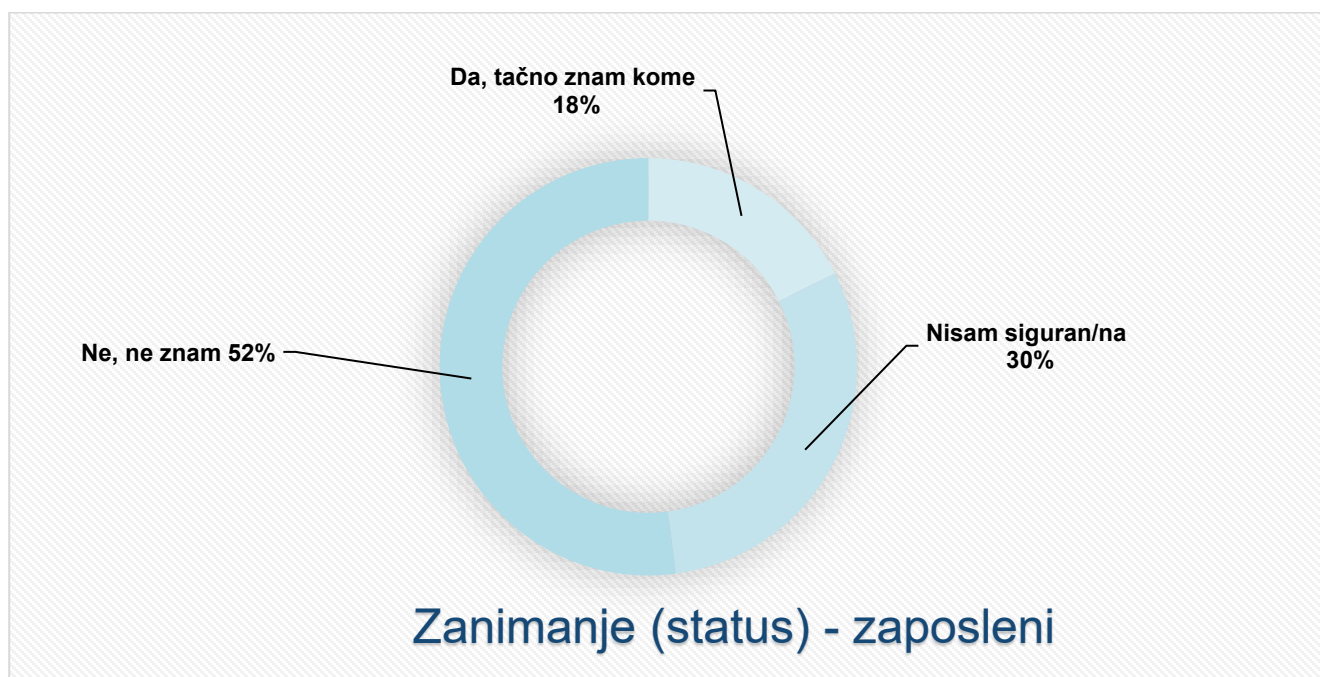

Grafikon 54. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?"- zanimanje-studenti

Grafikon 54. koji prikazuje odgovore studenata na pitanje „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“ ukazuje na to da većina studenata nije upoznata sa mehanizmima prijavljivanja korupcije.

Na ovo pitanje su odgovorili svi ispitanici iz ove grupe. Najveći broj, 35 studenata (62%), izjavilo je da ne zna kome se može prijaviti korupcija, dok je 19 studenata (33%) navelo da nisu sigurni kome bi se obratili u takvoj situaciji. Samo 3 studenta (5%) izjavila su da tačno znaju kome se korupcija može prijaviti, što ukazuje na vrlo nizak nivo informisanosti o institucionalnim mehanizmima borbe protiv korupcije među studentskom populacijom.

Rezultati pokazuju da studenti uglavnom nemaju dovoljno informacija o načinima prijave korupcije, što ukazuje na potrebu za jačanjem edukacije i javne informisanosti o institucijama i postupcima za prijavu koruptivnih radnji.

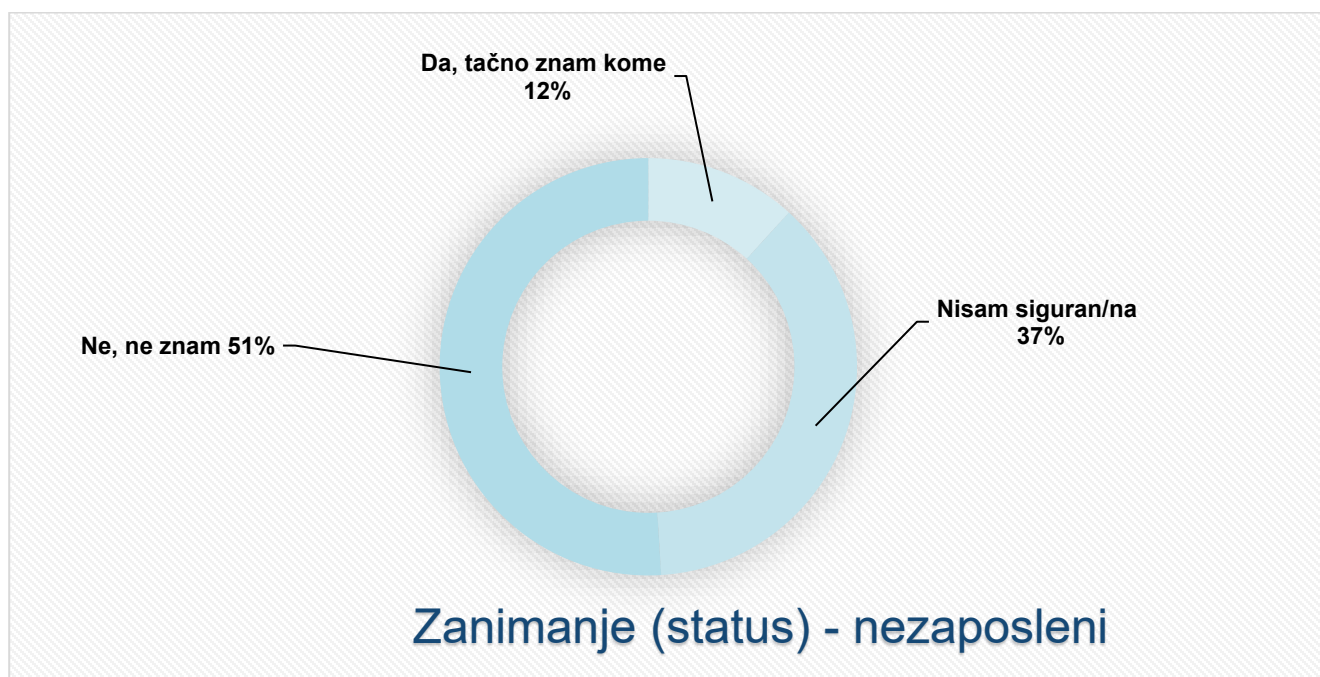

Grafikon 55. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" - zanimanje-zaposleni

Grafikon 55. koji prikazuje odgovore zaposlenih na pitanje „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“ pokazuje da većina ispitanika nije dovoljno informisana o tome kome se može prijaviti korupcija.

Na ovo pitanje odgovoril su 142 ispitanika, dok jedan ispitanik nije dao odgovor. Najveći dio, 74 ispitanika (52%), izjavilo je da ne zna kome se korupcija može prijaviti, što ukazuje na izražen nedostatak informisanosti o institucijama i kanalima za prijavu korupcije. 43 ispitanika (30%) navela su da nisu sigurna kome bi se obratila, dok je 25 ispitanika (18%) izjavilo da tačno zna kome se može prijaviti korupcija.

Rezultati pokazuju da i među zaposlenima postoji nizak nivo poznavanja mehanizama prijave korupcije. Iako dio ispitanika ima jasnu predstavu kome se može obratiti, većina nije sigurna ili ne zna, što ukazuje na potrebu za boljom edukacijom i dostupnijim informacijama o načinima i institucijama za prijavljivanje korupcije.

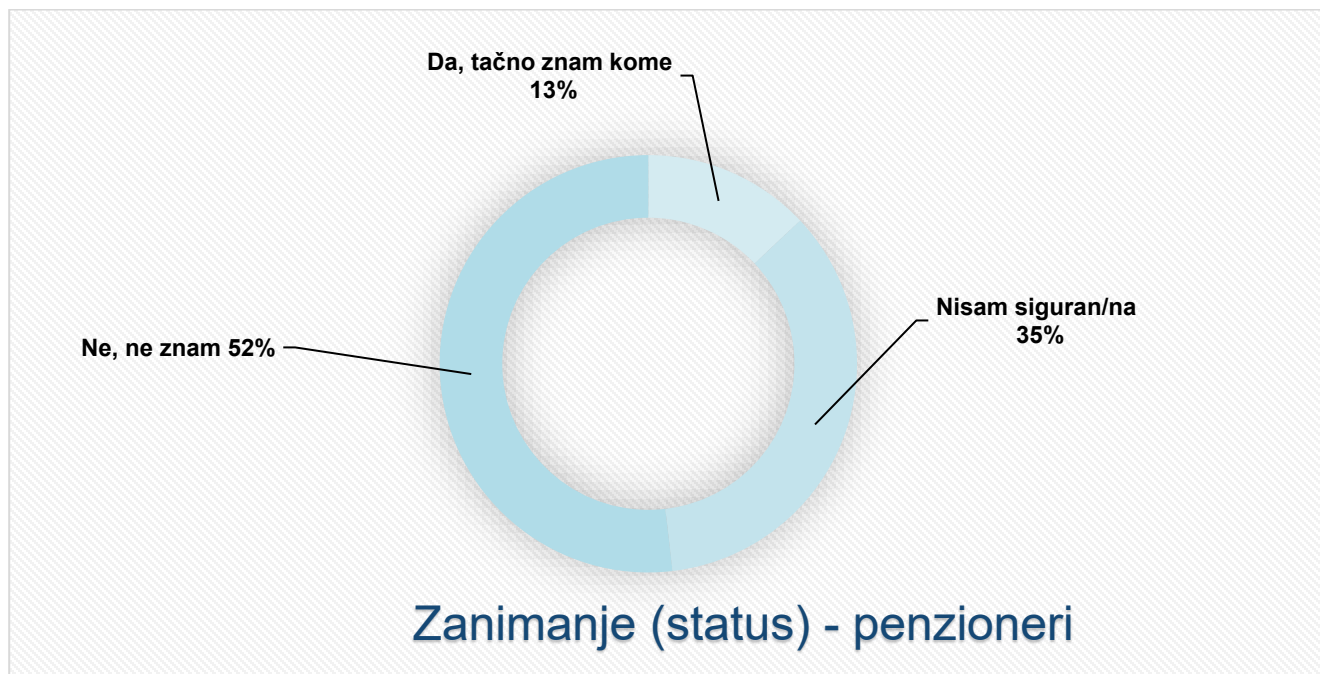

Grafikon 56. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?"- zanimanje-nezaposleni

Grafikon 56. koji prikazuje odgovore nezaposlenih na pitanje „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“ ukazuje na to da većina ispitanika nije dovoljno informisana o tome kome se može obratiti u slučaju korupcije.

Na ovo pitanje su odgovorili svi ispitanici iz ove grupe, ukupno 51 nezaposlena osoba. Najveći broj, 26 ispitanika (51%), izjavilo je da ne zna kome se korupcija može prijaviti, dok je 19 ispitanika (37%) navelo da nisu sigurni kome bi se obratili. Samo 6 ispitanika (12%) izjavilo je da tačno zna kome se može prijaviti korupcija, što ukazuje na nizak nivo poznavanja relevantnih institucija i mehanizama među nezaposlenima.

Rezultati pokazuju da nezaposleni u najvećem broju nisu upoznati s procedurama prijavljivanja korupcije, dok manji dio njih pokazuje djelimičnu ili potpunu informisanost. Ovi nalazi sugerišu potrebu za većom dostupnošću informacija i edukacijom građana o načinu i mjestima prijave korupcije, posebno među osobama koje nisu zaposlene.

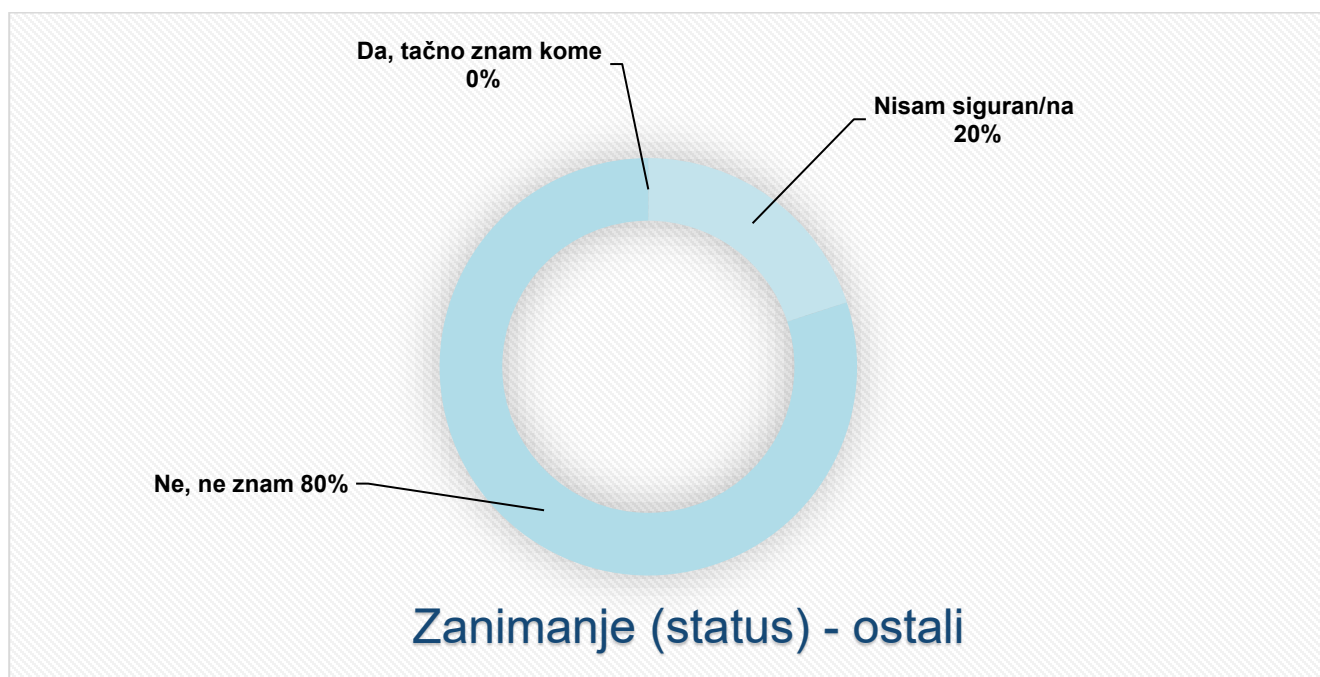

Grafikon 57. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?" - zanimanje-penzioneri

Grafikon 57. koji prikazuje odgovore penzionera na pitanje „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“ pokazuje da većina ispitanika nije dovoljno upoznata s institucijama i načinima prijave korupcije.

Na ovo pitanje je odgovorilo 54 penzionera. Najveći broj, 28 ispitanika (52%), izjavilo je da ne zna kome se korupcija može prijaviti, dok je 19 ispitanika (35%) navelo da nisu sigurni kome bi se obratili u slučaju korupcije. Manji broj, 7 ispitanika (13%), izjavilo je da tačno zna kome se može prijaviti korupcija, što ukazuje na ograničenu, ali prisutnu svijest o dostupnim institucijama i procedurama.

Rezultati pokazuju da među penzionerima preovladava nedostatak informacija o mehanizmima prijavljivanja korupcije. Iako mali dio ispitanika ima jasnu predstavu kome se može obratiti, većina nije sigurna ili ne zna, što upućuje na potrebu za boljom komunikacijom i edukacijom starije populacije o dostupnim kanalima za prijavu koruptivnih radnji.

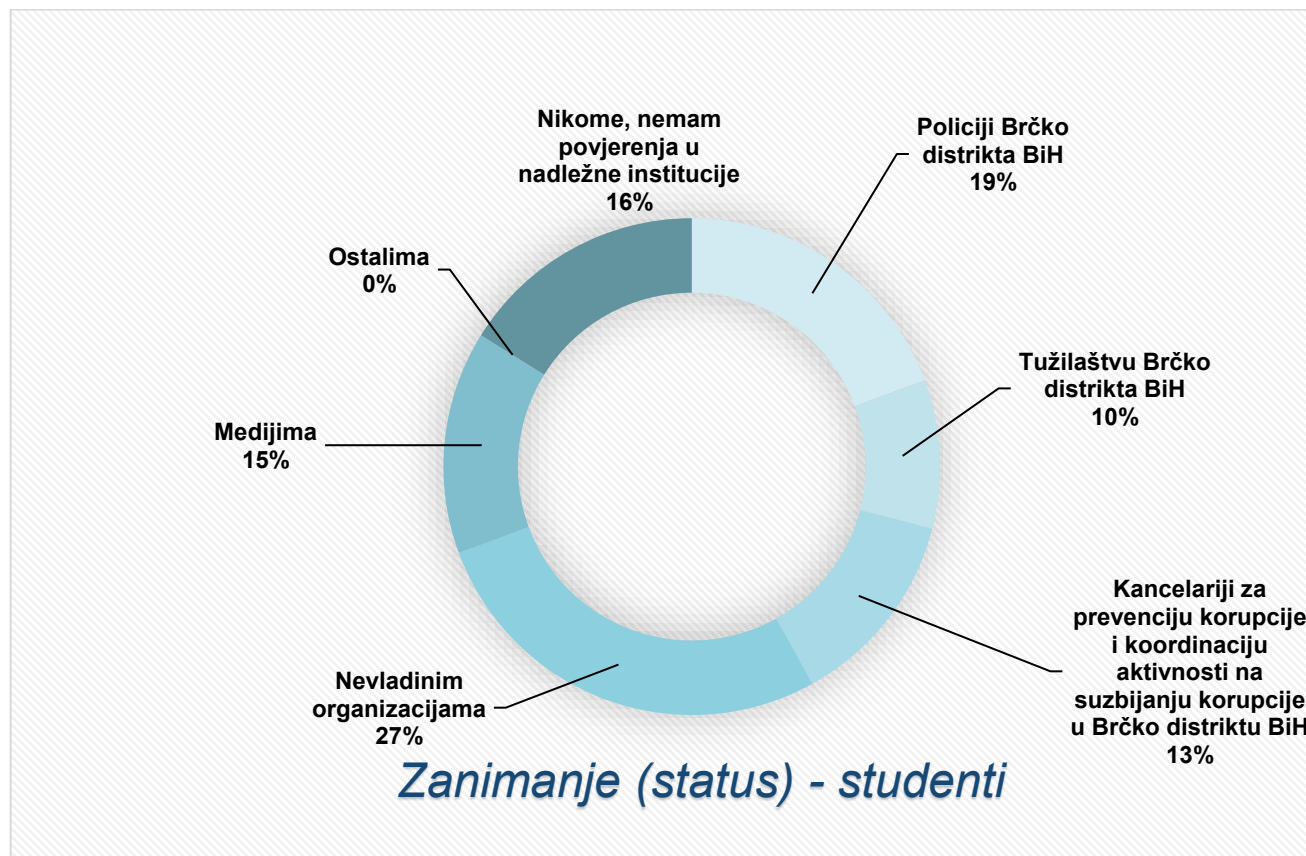
Grafikon 58. "Da li znate kome se može prijaviti korupcija?"- zanimanje-ostali

Grafikon 58. koji prikazuje odgovore grupe "Ostali" na pitanje „Da li znate kome se može prijaviti korupcija?“ pokazuje da većina mladih ispitanika nije upoznata s institucijama i načinima prijave korupcije.

Na pitanje je odgovorilo svih 10 ispitanika iz ove grupe. Najveći dio, 8 ispitanika (80%), izjavilo je da ne zna kome se korupcija može prijaviti, dok je 2 ispitanika (20%) navelo da nisu sigurni kome bi se obratili. Opcija „da, tačno znam kome“ nije bila označena od nijednog ispitanika.

Rezultati pokazuju da učenici koji još pohađaju školu gotovo i da nisu informisani o kanalima za prijavu korupcije. Nijedan ispitanik nema jasnu predstavu kome se može obratiti, što ukazuje na potrebu za edukacijom mladih o institucijama i mehanizmima za prijavu korupcije.

4. Kome biste prijavili korupciju?

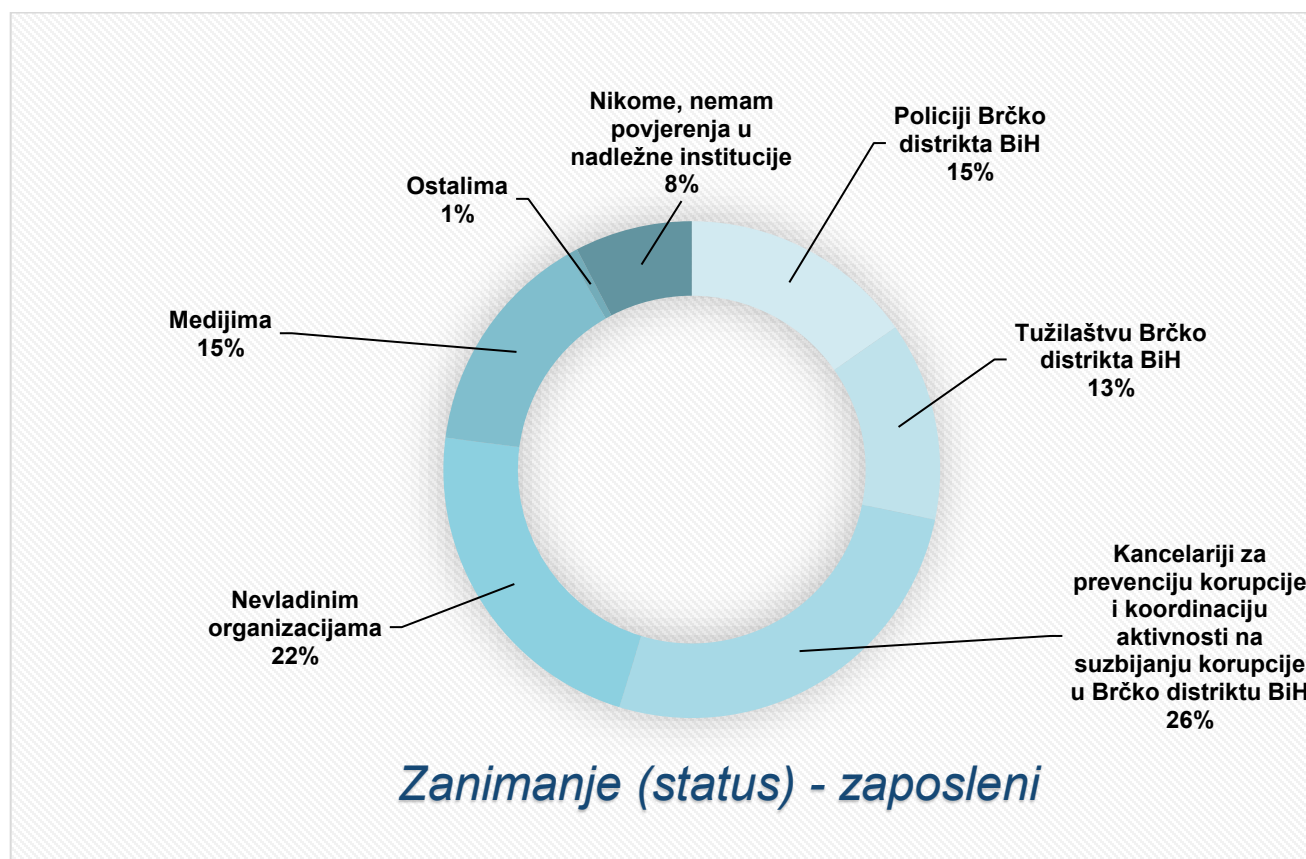

Grafikon 59. "Kome biste prijavili korupciju?"- zanimanje-studenti

Grafikon 59. koji prikazuje odgovore studenata na pitanje „Kome biste prijavili korupciju?“ pokazuje različite pristupe i nivo povjerenja u institucije i kanale prijave.

Na ovo pitanje je zabilježeno ukupno 62 odgovora, jer su neki studenti odabrali više opcija. Najveći broj odgovora, 27%, usmjeren je prema nevladinim organizacijama, što sugerira da studenti često više vjeruju civilnom sektoru nego formalnim državnim institucijama. 19% ispitanika bi se obratilo Policiji Brčko distrikta BiH, dok 15% studenata preferira medije kao kanal za prijavu. Zanimljivo je da 16% ispitanika ne bi prijavilo korupciju nikome, ističući nedostatak povjerenja u nadležne institucije. 13% studenata bi se obratilo Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH, dok je najmanji broj, 10%, naveo Tužilaštvo Brčko distrikta BiH kao preferirani kanal.

Rezultati pokazuju da studenti u najvećoj mjeri vjeruju nevladinim organizacijama kada je riječ o prijavi korupcije, dok formalne institucije i državne kanale prepoznaje manji dio.

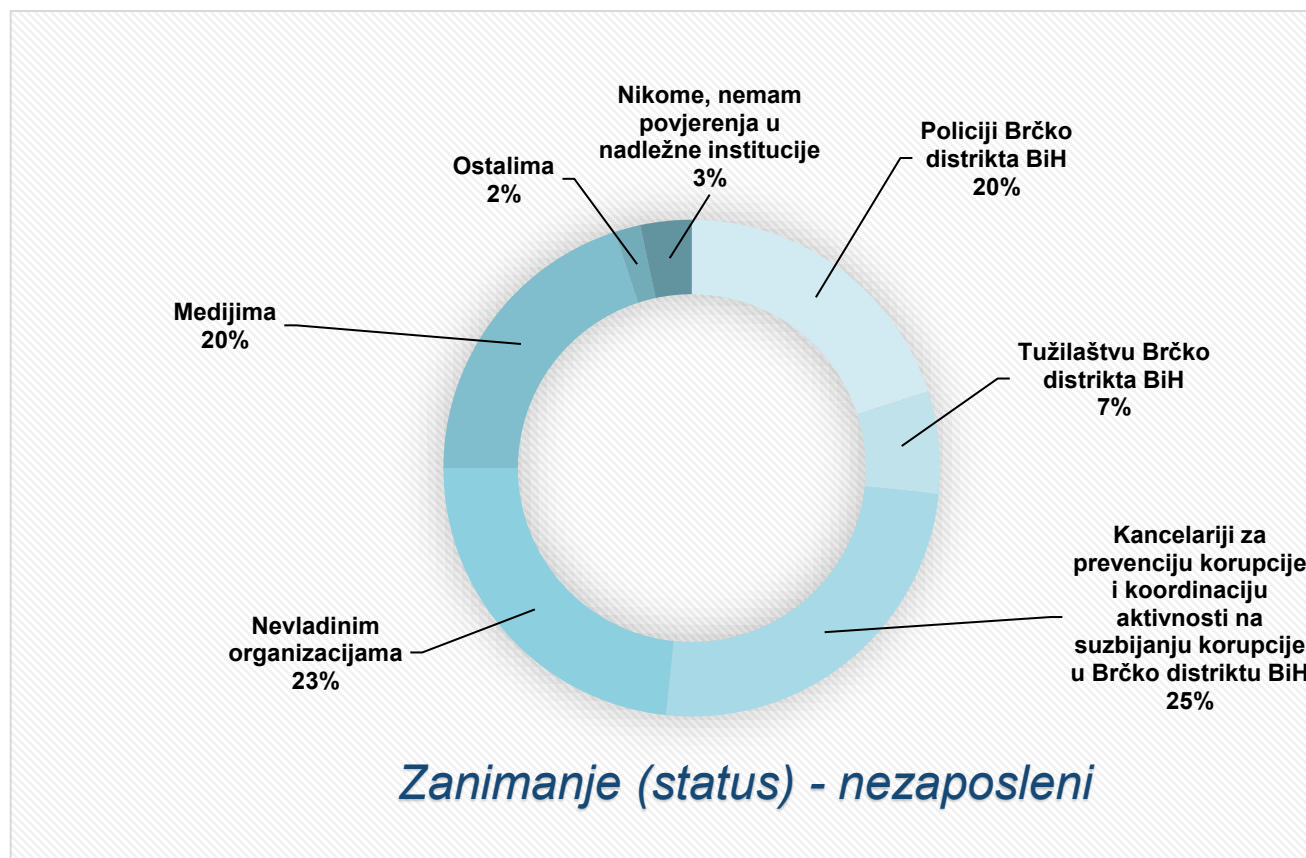

Grafikon 60. "Kome biste prijavili korupciju?"- zanimanje-zaposleni

Grafikon 60. koji prikazuje kome bi se zaposleni obratili da prijave korupciju pokazuje raznolike preferencije i određeni stepen nepovjerenja u formalne kanale.

Ukupno je zabilježeno 170 odgovora (neki ispitanici su mogli zaokružiti više opcija). Najviše odgovora 45 (26%) usmjereno je na Kancelariju za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH, što sugerise da zaposleni ovu instituciju najčešće prepoznaju kao primarni kanal za prijavu. Slijede nevladine organizacije sa 38 odgovora (22%), zatim Policija Brčko distrikta BiH sa 26 odgovora (15%) i mediji sa 25 odgovora (15%). Tužilaštvo Brčko distrikta BiH bilježi 22 odgovora (13%), dok samo 13 odgovora (8%) ukazuje na to da ispitanici uopće ne bi prijavili (nemaju povjerenja u nadležne institucije). Kategorija „Ostali“ zabilježila je tek 1 odgovor.

Zaključno, zaposleni najčešće preferiraju Kancelariju za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH i nevladine organizacije kao kanale za prijavu, dok značajan, iako manji, udio pokazuje nepovjerenje u sistem ili bira alternativne kanale poput medija.

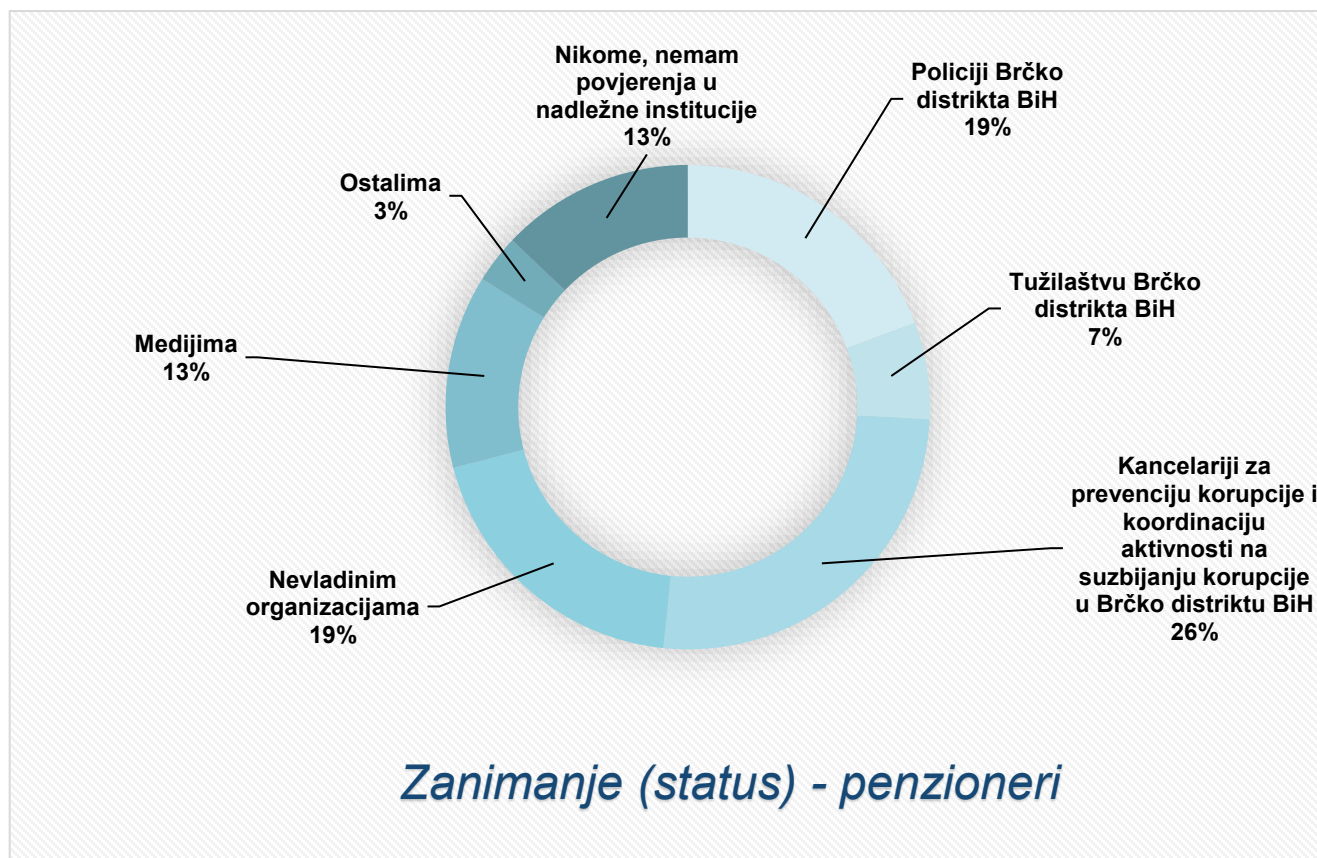
Grafikon 61. "Kome biste prijavili korupciju?"- *zanimanje-nezaposleni*

Grafikon 61. koji prikazuje odgovore nezaposlenih građana na pitanje „Kome biste prijavili korupciju?“ ukazuje na podijeljene stavove i različite nivoe povjerenja u institucije i alternativne kanale prijave.

Ukupno je zabilježeno 60 odgovora, budući da su neki ispitanici mogli označiti više od jedne opcije. Najveći broj ispitanika, njih 25%, naveo je da bi korupciju prijavili Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH, što pokazuje da se ova institucija percipira kao najpouzdaniji kanal među nezaposlenima. Sličan nivo povjerenja postoji i prema nevladinim organizacijama, kojima bi se obratilo 23% ispitanika. Policija Brčko distrikta BiH i mediji dijele po 20% odgovora, što ukazuje da nezaposleni građani

prepoznaju i formalne i neformalne kanale kao moguće puteve prijave. Manji broj ispitanika bi korupciju prijavio Tužilaštvu Brčko distrikta BiH (7%) ili ostalima (2%), dok je 3% navelo da ne bi prijavilo korupciju nikome, zbog nepovjerenja u nadležne institucije.

Rezultati pokazuju da nezaposleni imaju umjereno povjerenje u institucije i donekle raznolike stavove o tome kome bi prijavili korupciju.

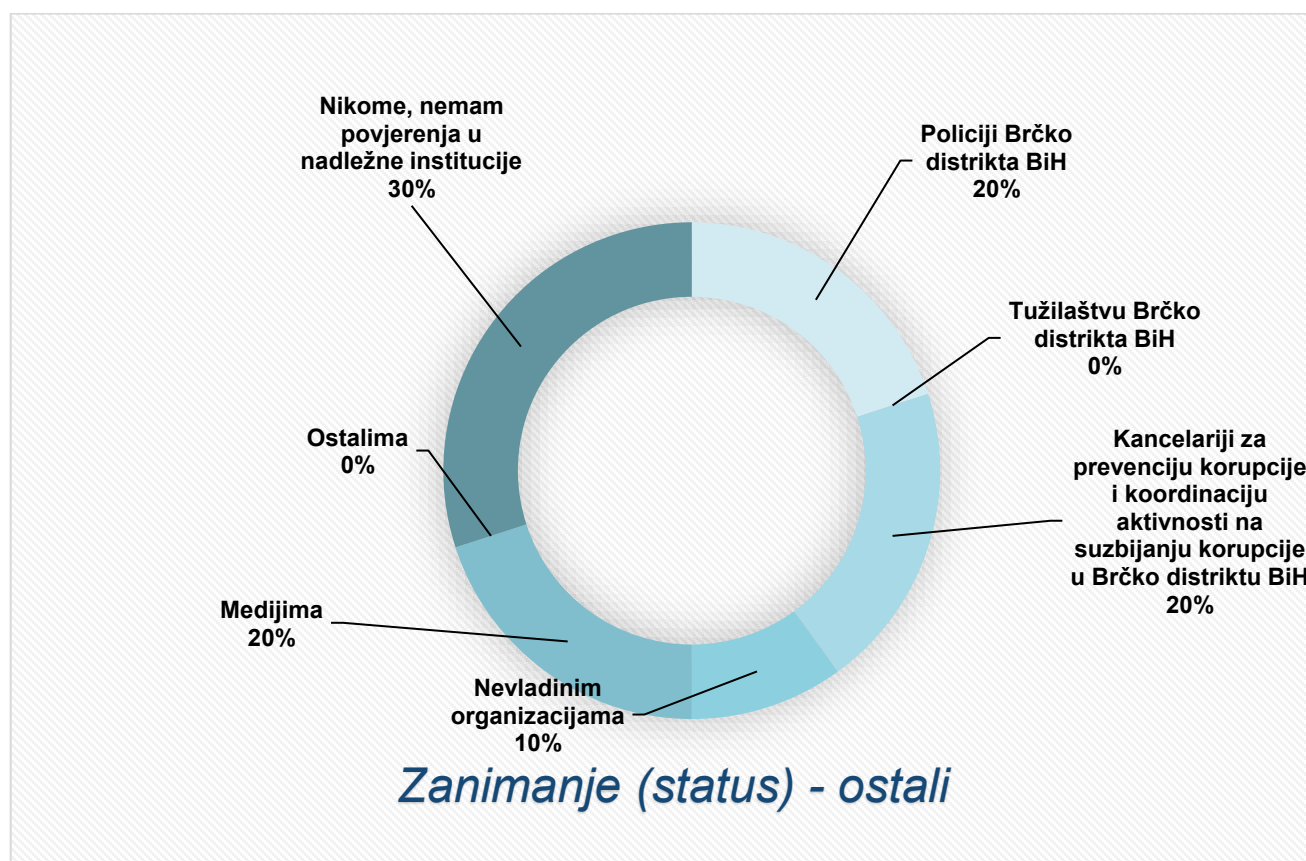
Grafikon 62. "Kome biste prijavili korupciju?"- zanimanje (status) – penzioneri

Grafikon 62. koji prikazuje odgovore penzionera na pitanje „Kome biste prijavili korupciju?“ pokazuje raznovrsne stavove ove grupe prema institucijama i kanalima za prijavu korupcije.

Ukupno je zabilježeno 62 odgovora, jer su neki ispitanici imali mogućnost da označe više opcija. Najveći broj ispitanika, njih 26%, naveo je da bi korupciju prijavio Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH, što pokazuje da penzioneri ovu instituciju vide kao najrelevantniju i najpouzdaniju za prijavu.

Policija Brčko distrikta BiH i nevladine organizacije dijele drugo mjesto sa po 19% odgovora, što ukazuje na relativno ravnomjerno povjerenje između državnih organa i civilnog sektora. Manji broj ispitanika, 13%, bi korupciju prijavili medijima, dok bi 7% odabralo Tužilaštvo Brčko distrikta BiH. Zanimljivo je da 13% penzionera navodi da ne bi prijavili korupciju nikome, izražavajući nepovjerenje u institucije. Kategorija „Ostalima“ zabilježila je svega 3% odgovora.

Rezultati ukazuju da penzioneri u najvećoj mjeri imaju povjerenje u Kancelariju za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH, ali i u Policiju Brčko distrikta BiH i nevladine organizacije, kao relevantne kanale za prijavu. Ipak, prisutno je i određeno nepovjerenje penzionera u institucije jer više od desetine ispitanika ne bi nikome prijavilo korupciju.

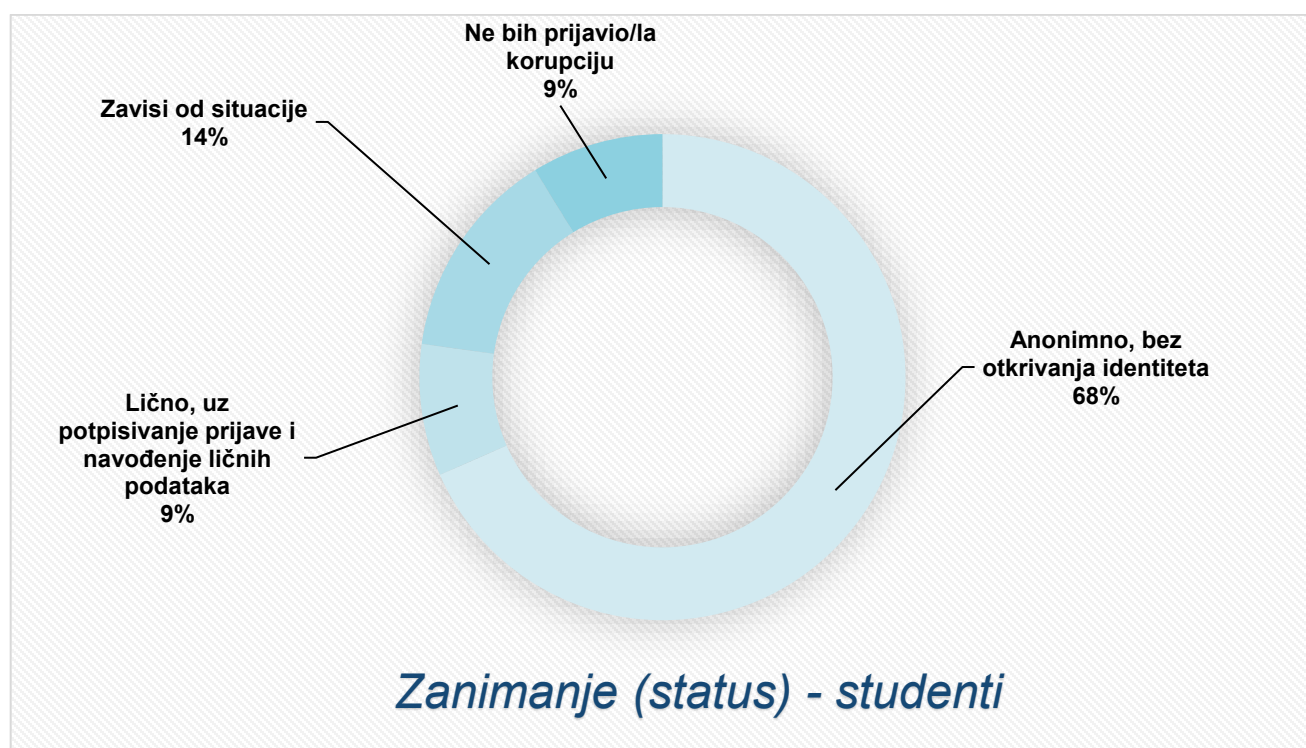

Grafikon 63. „Kome biste prijavili korupciju?”- zanimanje (status) – ostali

Grafikon 63. koji prikazuje odgovore grupe „Ostali“ (ispitanici koji još uvijek pohađaju školu) na pitanje „Kome biste prijavili korupciju?“ ukazuje na nizak nivo povjerenja i ograničeno poznavanje institucija kojima se korupcija može prijaviti.

Na ovo pitanje je odgovorilo 10 ispitanika koji još uvijek pohađaju školu. Najveći udio, njih 30%, čine ispitanici koji su naveli da ne bi prijavili korupciju nikome, što jasno ukazuje na izražen nedostatak povjerenja u nadležne institucije među mlađom populacijom. Po 20% ispitanika bi korupciju prijavilo Policiji Brčko distrikta BiH, Kancelariji za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH ili medijima, što pokazuje da dio ispitanika ipak prepoznaje i formalne i neformalne kanale kao moguće opcije. Samo 10% bi se obratilo nevladinim organizacijama, dok Tužilaštvo Brčko distrikta BiH i kategorija „Ostalima“ nisu zabilježili nijedan odgovor.

5. Na koji način biste radije prijavili korupciju?

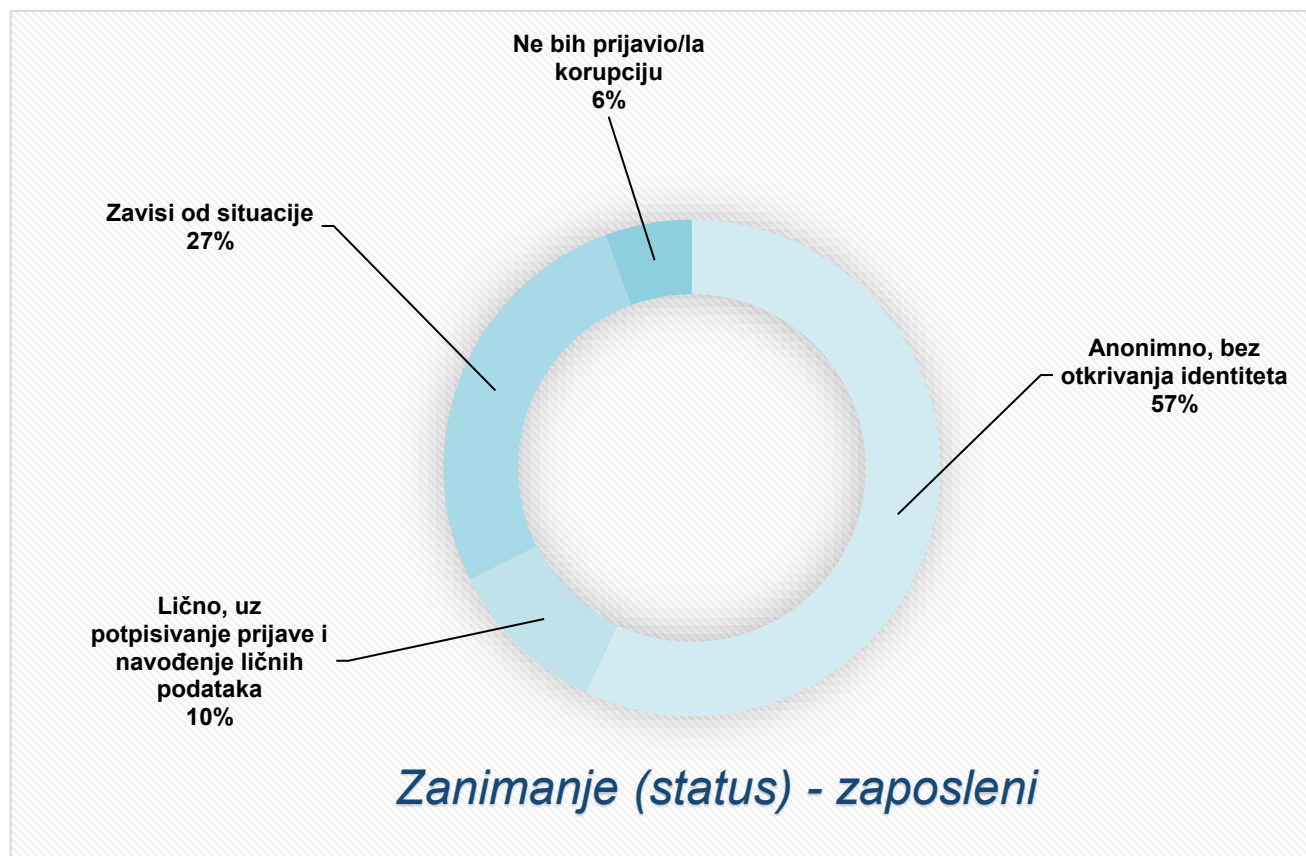

Grafikon 64. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- zanimanje - studenti

Grafikon 64. koji prikazuje odgovore studenata na pitanje „Na koji način biste radije prijavili korupciju?“ pokazuje da većina ispitanika preferira anonimne kanale prijave.

Na pitanje je odgovorilo svih 57 studenata. Najveći dio, 39 ispitanika (68%), naveo je da bi korupciju prijavio anonimno, bez otkrivanja identiteta, što jasno ukazuje na želju za zaštitom privatnosti i sigurnosti prilikom prijave. Manji broj ispitanika, 5 studenata (9%), preferira ličnu prijavu uz potpisivanje i navođenje ličnih podataka, dok 8 ispitanika (14%) smatra da način prijave zavisi od situacije. Isti broj, 5 ispitanika (9%), navodi da ne bi prijavio/la korupciju, što odražava određeni nivo skepticizma ili nepovjerenja u efikasnost prijave.

Rezultati pokazuju da studenti u najvećoj mjeri preferiraju sigurne i anonimne kanale za prijavu korupcije, dok samo manji dio ispitanika pristupa formalnim kanalima sa identitetom ili odlučuje o načinu prijave ovisno o situaciji.

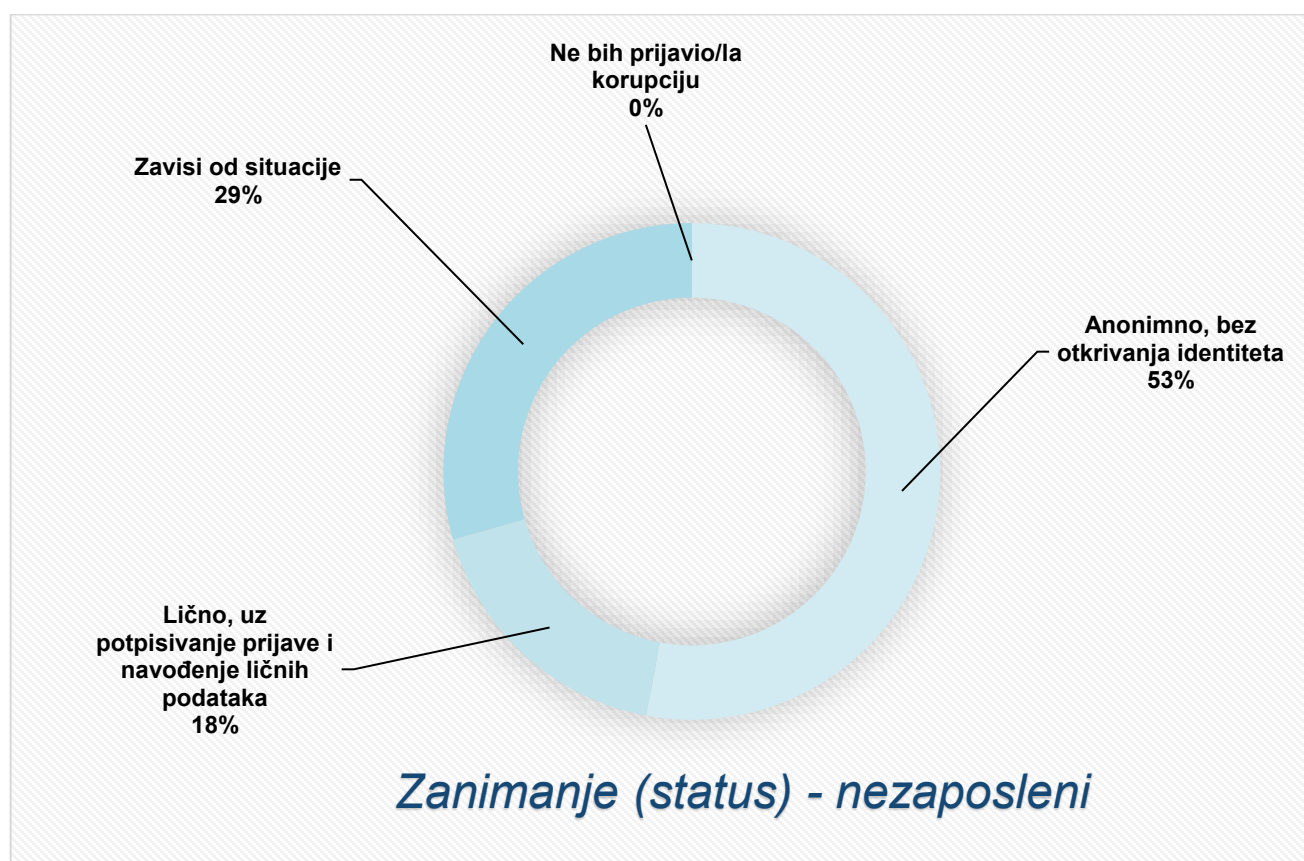

Grafikon 65. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- *zanimanje – zaposleni*

Grafikon 65. koji prikazuje odgovore zaposlenih na pitanje „Na koji način biste radije prijavili korupciju?“ pokazuje da većina ispitanika preferira anonimne načine prijave, iako značajan dio bira pristup zavisn od situacije.

Na ovo pitanje je odgovorilo 142 ispitanika, dok 1 ispitanik nije dao odgovor. Najveći broj, 81 ispitanik (57%), naveo je da bi korupciju prijavio anonimno, bez otkrivanja identiteta, što pokazuje jasnu želju za zaštitom privatnosti. 38 ispitanika (27%) izjavilo je da način prijave zavisi od situacije, što ukazuje na fleksibilan pristup prijavi korupcije, dok 15 ispitanika (10%) preferira ličnu prijavu uz potpisivanje i navođenje ličnih podataka. Samo 8 ispitanika (6%) navodi da ne bi prijavio/la korupciju, reflektujući nepovjerenje u efikasnost prijave ili strah od posljedica.

Rezultati pokazuju da zaposleni uglavnom preferiraju sigurne i anonimne kanale za prijavu korupcije, dok fleksibilan pristup ili lična prijava sa identitetom biraju manji, ali značajan broj ispitanika. Mali udio onih koji ne bi prijavili korupciju ukazuje na potrebu za jačanjem povjerenja u institucije i poboljšanje sigurnosti kanala prijave.

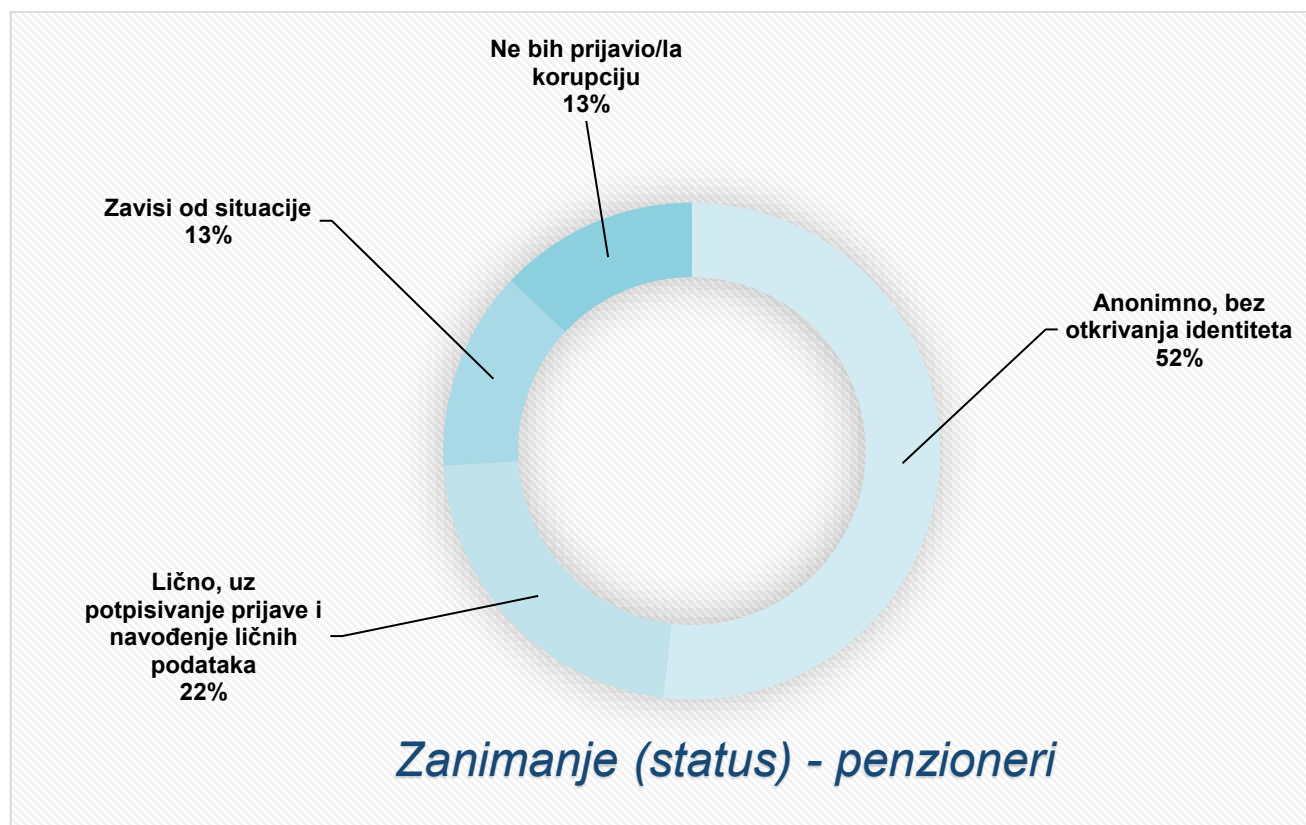

Grafikon 66. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- zanimanje – nezaposleni

Grafikon 66. koji prikazuje odgovore nezaposlenih na pitanje „Na koji način biste radije prijavili korupciju?“ pokazuje da većina ispitanika preferira anonimne kanale prijave, ali postoji i značajan broj onih koji prilagođavaju način prijave situaciji.

Na ovo pitanje je odgovorilo svih 51 nezaposlenih ispitanika. Najveći broj, 27 ispitanika (53%), naveo je da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što odražava želju za sigurnošću i zaštitom privatnosti. 15 ispitanika (29%) izjavilo je da način prijave zavisi od situacije, dok 9 ispitanika (18%) preferira ličnu prijavu uz potpisivanje i navođenje ličnih podataka. Nijedan ispitanik nije naveo da ne bi prijavio/la korupciju.

Rezultati pokazuju da nezaposleni pretežno preferiraju sigurne, anonimne kanale, ali značajan dio prilagođava prijavu situaciji. Odsustvo ispitanika koji ne bi prijavili korupciju ukazuje na spremnost ove grupe da prijavi korupciju, pod uslovom da postoji osjećaj sigurnosti ili mogućnost odabira načina prijave.

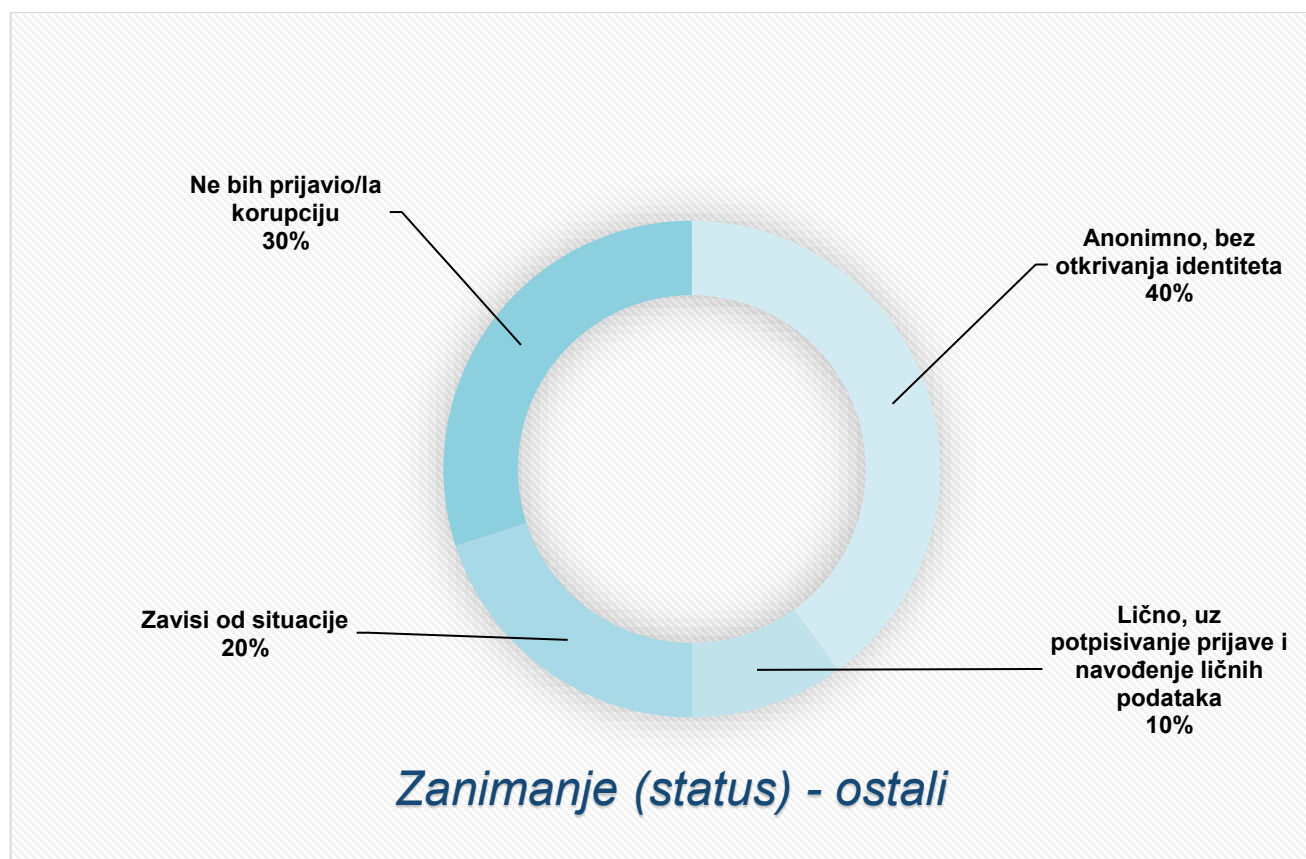

Grafikon 67. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- *zanimanje – penzioneri*

Grafikon 67. koji prikazuje odgovore penzionera na pitanje „Na koji način biste radije prijavili korupciju?“ pokazuje da većina ispitanika preferira anonimne kanale prijave, dok manji dio bira ličnu prijavu ili zavisno od situacije.

Na ovo pitanje je odgovorilo 54 ispitanika, dok 2 nisu dala svoj odgovor. Najveći broj, 28 ispitanika (52%), izjasnio se da bi korupciju prijavili anonimno, bez otkrivanja identiteta, što ukazuje na želju za sigurnošću i zaštitom privatnosti. 12 ispitanika (22%) preferira ličnu prijavu uz potpisivanje i navođenje ličnih podataka, dok 7 ispitanika (13%) navodi da način prijave zavisi od situacije, a isti broj ispitanika (13%) ističe da ne bi prijavio/la korupciju, što odražava nepovjerenje ili strah od posljedica.

Rezultati pokazuju da penzioneri pretežno preferiraju sigurne i anonimne kanale za prijavu korupcije, dok manji dio bira ličnu prijavu ili pristup zavisen od okolnosti.

Grafikon 68. "Na koji način biste radije prijavili korupciju?"- *zanimanje – ostali*

Grafikon 68. koji prikazuje odgovore grupe "Ostali" na pitanje „Na koji način biste radije prijavili korupciju?“ pokazuje različite pristupe i stavove mladih ispitanika prema prijavi korupcije.

Na ovo pitanje je odgovorilo svih 10 ispitanika. Najveći broj, 4 ispitanika (40%), naveo je da bi korupciju prijavio anonimno, bez otkrivanja identiteta, što pokazuje izraženu želju za zaštitom privatnosti. 3 ispitanika (30%) navodi da ne bi prijavio/la korupciju, što odražava nepovjerenje u institucije ili strah od mogućih posljedica. 2 ispitanika (20%) smatraju da način prijave zavisi od situacije, dok 1 ispitanik (10%) preferira ličnu prijavu uz potpisivanje i navođenje ličnih podataka.

Rezultati pokazuju da među mladim ispitanicima postoji značajan udio nepovjerenja u institucije, ali i želja za sigurnim i anonimnim načinima prijave. Raznolikost odgovora sugerira da je potrebno edukovati mlade o mogućnostima sigurnog prijavljivanja korupcije i jačati povjerenje u nadležne institucije.

VI Mišljenje građana

Posljednje pitanje u anketi odnosilo se na mišljenje ispitanika o tome šta bi najviše doprinijelo smanjenju korupcije u Brčko distriktu BiH. U nastavku su citirana mišljenja ispitanika koji su odlučili da ostave svoje komentare i prijedloge.

- "Smak svijeta";
- "Jači zakoni, veće kazne, prisutnost stranaca";
- "Promjenom vlasti i smjenom ljudi";
- "Ne znam";
- "Veća provjera nadležnih organa i inspekcija";
- "Da političari rade kako treba da rade";
- "Da građani progovore";
- "Ne može ništa smanjiti korupciju";
- "Hapšenjem";
- "Nema rješenja";
- "Ništa ne bi doprinijelo";
- "Raditi";
- "Poštenje u svakom poslu (polcija, prosvjeta...)";
- "Svi zajedno raditi";
- "Promjenom komplet Vlade";
- "Poštovanje, da nije svijet zavidan. Promjena zakona. Da svi zaposleni rade svoj posao.";
- "Rad institucija sistema i veća kontrola";
- "Da se prvo smanji korupcija u Policiji";
- "Da budeš bolji čovjek";
- "Pazite koga zapošljavate";
- "Promjena vlasti";
- "Da se ljudi malo više ohrabre i da počnu da prijavljuju takve situacije";
- "Promjena zakona";
- "Jačanje zakona";
- "Jača primjena zakona";
- "Poboljšati mjere nadzora nad primjenom zakona koji mogu prouzrokovati koruptivne radnje";

- "Kažnjavanje, uvođenje mjera";
- "Da se više hapsi i kažnjava";
- "Veća kontrola, kazne i otkazi";
- "Hapšenje";
- "Manje politike";
- "Smjena i prijavljivanje korupcije";
- "Dodatne kontrole tendera, konkursa i diploma zaposlenih u državnim institucijama. Smjena i bolja organizacija nadležnih organa";
- "Pravedna raspodjela dohotka, transparentno zapošljavanje, distanciranje od ekstremističkih skupina, sloboda medija, nezavisno pravosuđe, građanska prava i ekologija";
- "Nezavisno Tužilaštvo i Policija";
- "Da oni koji vode grad manje krađu";
- "Sud da radi svoje";
- "Istjerati obavezno višak službenika u institucijama (koji su primljeni i one na privremeni rad), svo rukovodstvo koje je u strankama "maršnut" u njihove čumeze odakle su došli";
- "Da institucije rade svoj posao";
- "Bolje plate";
- "Promjena Vlade";
- "Veća kontrola, veće kazne";
- "Putem kazni, policija/NVO";
- "Teško";
- "Nemoguće";
- "Zapošljavanje u institucijama";
- "Vrsta kontrole";
- "Promjena zakona";
- "Veće kazne, bolji zakoni i kontrola";
- "Jače sudstvo i zakoni";
- "Bolji život";
- "Kazne veće";
- "Veća saradnja građana";
- "Veće kontrole i kazne";
- "Podrška NVO";
- "Tužilaštvo koruptivno";
- "Stroge kazne";
- "Da se ova anketa zaboravi";
- "Ništa";
- "Strožije kazne".

ZAKLJUČAK ANALIZE ANKETE I PRIJEDLOZI

Na osnovu rezultata ankete može se zaključiti da građani Brčko distrikta BiH percipiraju korupciju kao ozbiljan i duboko ukorijenjen problem koji negativno utiče na funkcionisanje društva, povjerenje u institucije i kvalitet života. Većina ispitanika smatra da je korupcija prisutna u velikoj mjeri, što ukazuje na široko rasprostranjeno nepovjerenje u sposobnost nadležnih organa da efikasno sankcionišu nelegalne radnje i da osiguraju transparentno i pravedno djelovanje javnih institucija. Ova percepcija prisutnosti korupcije prisutna je u svim grupama ispitanika, uključujući studente, zaposlene, nezaposlene, penzionere i mlade koji još uvijek pohađaju školu, što pokazuje da je problem sistemski i da utiče na sve slojeve društva.

Ispitanici su takođe pokazali nizak nivo informisanosti o tome kome se korupcija može prijaviti. Veliki broj građana nije siguran kome bi se obratio ili uopšte ne zna kome prijaviti korupciju, što ukazuje na nedostatak vidljivih, dostupnih i pouzdanih kanala za prijavu. Odsustvo informisanosti, zajedno sa strahom od mogućih posljedica prijave, dodatno osnažuje osjećaj nemoći i nepovjerenja u institucije.

Rezultati pokazuju da građani u velikoj mjeri preferiraju anonimne kanale prijave, što odražava njihovu zabrinutost za ličnu sigurnost i strah od odmazde. Iako pojedini ispitanici pokazuju spremnost da koriste formalne institucije poput Policije Brčko distrikta BiH, Tužilaštva Brčko distrikta BiH ili Kancelarije za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH, značajan broj bira nevladine organizacije ili medije, dok određeni dio ispitanika smatra da ništa ne može doprinijeti smanjenju korupcije, što dodatno oslikava osjećaj frustracije i skepticizma prema postojećem sistemu.

Komentari ispitanika pružaju vrijedan uvid u konkretne prijedloge i mišljenja građana o tome šta bi moglo doprinijeti smanjenju korupcije. Građani ističu potrebu za jačanjem zakonskog okvira, strožom primjenom kazni i većim nadzorom nad institucijama, posebno u segmentima javnih nabavki, zapošljavanja i rada državnih organa. Takođe naglašavaju potrebu za promjenom pristupa u radu institucija, uključujući veći profesionalizam, integritet, poštenje i odgovornost zaposlenih, kao i smanjenje političkog uticaja u zapošljavanju i rukovođenju. Ispitanici također ističu važnost edukacije građana, podizanja svijesti o njihovim pravima i dostupnim kanalima za prijavu, te motivacije da aktivno prijavljuju koruptivne radnje. Transparentnost, pravda i poštenje u institucijama, uključujući policiju, sudstvo i prosvjetu, prepoznati su kao ključni faktori u smanjenju korupcije.

Svi ovi pokazatelji sugerišu da borba protiv korupcije u Brčko distriktu BiH zahtijeva sistematski, višeslojni i dugoročni pristup. To podrazumijeva reforme u zakonodavstvu, jačanje institucionalnih kapaciteta i efikasnosti nadležnih organa, osiguranje transparentnosti u radu institucija, uključujući zapošljavanja i javne nabavke, te kontinuiranu edukaciju i informisanje građana.

Povećanje povjerenja građana u institucije, osiguranje sigurnih i anonimnih kanala za prijavu korupcije, efikasna primjena zakona i kazni, te promoviranje etičkog i odgovornog rada u javnom sektoru predstavljaju ključne korake ka dugoročnom smanjenju korupcije i izgradnji stabilnijeg, pravednijeg i transparentnijeg društva.

Ukratko, rezultati ankete pokazuju da problem korupcije nije samo pitanje zakona i kazni, već i pitanje povjerenja, kulture, edukacije i aktivnog učešća građana u borbi protiv nepoštenih praksi.

Prijedlozi za poboljšanje situacije:

1. Jačanje institucija i zakonskog okvira:

- Unaprijediti zakone koji se bave pitanjem borbe protiv korupcije i osigurati njihovu efikasnu primjenu;
- Pojačati nezavisnost Policije Brčko distrikta BiH, Tužilaštva Brčko distrikta BiH i Kancelarije za prevenciju korupcije i koordinaciju aktivnosti na suzbijanju korupcije u Brčko distriktu BiH;
- Uvesti strožije kazne za koruptivne radnje, uključujući i otkaze i sankcije za odgovorne u institucijama;

2. Transparentnost i nadzor:

- Povećati kontrolu i nadzor nad javnim nabavkama, zapošljavanjima i tenderima;
- Osigurati transparentne procedure zapošljavanja i raspodjele sredstava u javnim institucijama;
- Poboljšati rad inspekcija i nadzor nad izvršenjem zakona u svim sektorima;

3. Podizanje svijesti i edukacija:

- Edukacija građana o dostupnim kanalima prijave korupcije i njihovim pravima;
- Promovisati anonimne i sigurnosno zaštićene kanale prijave kako bi građani imali povjerenja da prijave nepravilnosti;
- Organizovati javne kampanje za podizanje svijesti o štetnosti korupcije i važnosti prijave;

4. Promjena kulture i etike u institucijama:

- Podsticati poštenje i profesionalnost u javnom sektoru (policija, prosvjeta, administracija);
- Ograničiti politički uticaj na zapošljavanje i rukovodioce u institucijama;
- Podsticati građane i zaposlene da aktivno učestvuju u borbi protiv korupcije kroz saradnju sa nadležnim organima i medijima;

5. Dodatne mjere podrške:

- Osigurati veće plate i bolju motivaciju zaposlenih u institucijama kako bi se smanjila potreba za koruptivnim radnjama;
- Uključiti medije i nevladine organizacije u proces praćenja i prijavljivanja korupcije;
- Podsticati građane da prijave korupciju i ohrabriti ih da vjeruju u efikasnost institucija.